

carta entreaberta

Eche aleatório, como di o Facundo

Querida Directora:

Hai uns anos a dereita tradicional, amparada na prepotência do fascismo, non se preocupaba apenas de perfeccionar os meios de estupidización de masas. Unha concepción de "orden y mando" franquista e vostede estéfíase quedo, facía innecesario un aparato propagandístico. No tempo do franquismo, moita xente sabía que eran mentiras o que máis abundaba na información, ou verdades a medias todo o máis. A xente un pouco espilida lía entre liñas e tiraba as súas conclusións. A "paz de pau e tente teso" xa se encargaba de manter a situación.

Nos anos da morte do perene, a oligarquía, forzada pola presión popular, viu a necesidade de instaurar unha democracia burguesa e monárquica. E resulta que non tiña costume da manipulación informativa máis fina, máis sibilina, máis "occidental" e civilizada. Por iso foi que loitas populares como nas Encrobas ou Baldaio trascenderon nos medios de comunicación ás veces con caracteres positivos, en toda a nación galega.

Pero na miña opinión, tampouco non era só ignorancia por parte do bloque do poder. Tamén se levaba a cabo unha intelixente campaña destinada a crear outra imaxe para a prensa.

Ti lembrás que até hai moi poucos anos, a prensa era formalmente acrítica. A prensa encheuse de gabar a Franco e ao franquismo, fartouse de seguir as consignas do réxime. Estaba manchada, non tiña credibilidade nengunha, era un instrumento que cumpría a función de defensa do poder só para aqueles mais alienados, máis afectados pola enfermidade da adoración do poder. Era preciso convertirla noutra cousa.

Por iso a prensa foi cambiando paulatinamente de fachada. Creou a idea de que fora un dos factores fundamentais na "caída" do franquismo —que non caeu, pero esta é outra historia—. Oh, a prensa sempre fora democrática, sempre estivera a desgosto na "barbarie franquista", sempre suspirara por luz e taquígrafos na longa noite do autoritarismo. Con memeces insustanciais foise adornando. Con editoriais in-

chados foise poñendo grinaldas de democracia. Deixou de loubar a Franco e pasou a non loubar directamente a nengún: para que as loubanzas que amosan a orella, se con outros xeitos se conseguen os mesmos fins?

E agora aquí temos unha noticia nun xornal de Lugo: "Ante a indiferencia dos viciños, continúa o encerroprotesta contra a Contaminación da Alúmina no concello de Xove".

Pois resulta que se pecharon unhas cantas persoas, afiliadas ou simpatizantes do Bloque, que como non tiñan nada que facer, deulles por alí. Porque por outra parte a contaminación é ocasional, e o alcalde de Xove ia coa súa familia fora de Xove pasar o fin de semana, pero é que a xente é moi má e non para de remexer. Pero ademais en Xove nengún sabía nada, nen a Guarda Civil, nen nengún debaixo das estrelas.

Ti xa sabes que todo o que pasa alí arriba é unha montaxe de catro tolos —ou quince no mellor dos casos— que queren desestabilizar a democracia cun pretesto inexistente. Alí non hai contaminación nen rabos de gaitas. E se a hai, que se fodan, que vendan as terras e se vaian, como quere o señor alcalde de Xove, moi señor meu, que ten un decálogo do que xa che falei hai días.

Pois velai tes o que é certa prensa: instrumento para o desprestixio das causas populares. Instrumento para convencer de que non pasa nada. A prensa franquista lavou a cara, e agora o público xa perdeu o costume de ler entre liñas. Xove, un anaco da nosa patria, morre. Pero como o alcalde foi elexido democraticamente, o alcalde ten razón e o pobo que o votou —promesas e moita lábia—

non ten dereito a queixarse nen a loitar.

O concepto da democracia éche, pois, aleatório. Como di Facundo, haberá a democracia dos ricos, a democracia dos caciques, a democracia do demo.

E a democracia popular. Esa aínda non a hai, na nosa nación, pero os homes e mulleres encerrados no concello de Xove están facendo vir.

DARIO XOHAN CABANA

AS CERAMICAS DO CASTRO E AS DE SARGA
DELOS ESTAN FEITAS
CON TERRAS GALEGAS,
AS IDEAS E A CIENCIA
QUE LLES PROPORCIONA
O LABORATORIO DE
FORMAS DE GALICIA
E O SEMINARIO DE ESTUDOS
CERAMICOS

ENGADINDO UN VALOR 200 VECES SUPERIOR
AO DAS SUAS MATERIAS-PRIMAS QUEREN SER
UN EXEMPLO DO QUE SE PODE FACER APROVEITANDO NA NOSA TERRA OS NÓSOS RECURSOS

SILLEDA:

OS "DESPIDOS"
DO SR. GARRIDO

O mes de xuleo pasado a empresa POPESA de Silleda presenta suspensión de pagos. Trinta obreiros vense na rua, sen traballo... Outra mostra máis de que a crise económica págana os obreiros e non o patrón.

As explotacións agropecuarias da Terra de Trasdeza estaban, practicamente, en mans de UTECO, SAPROGAL, etc. Entón chega un empresario novo, e monta entre marzo e abril de 1975, xuntamente con outros dous sócios, José Colmeiro Framiñán e Remigio Diéguez Ferreiro de Bandeira, unha fábrica de piensos (POPESA). O resultado, nun principio, foi a liberación, en certo sentido, de moitos labregos da dependencia total daqueles monopolios.

A base de créditos a empresa vai medrando até que no van de 1977 montan a que parecía ser unha cadea completa de produción, a "Sala de Despiece y Fábrica de Embutidos". Os resultados, ao parecer, non deron os beneficios por eles esperados, e por falta de vendas e outras razóns por nós descoñecidas, todo se ven abaixo.

A VELLA EXPLOTACION...

Ainda que esta empresa supuxera, até certo punto, unha mellora das condicións dos labregos, non foi así por os obreiros que ali traballaban. Nunha comarca como a nosa, sen nengunha industrialización, estes trinta postos de traballo supoñían unha novidade; isto sabiao ben este novo empresario, Fernando Garrido, cunha clara mentalidade capitalista. Así vemos, como os saláridos dos traballadores desta empresa estaban ao mínimo do convenio; como facían horas extras non pagadas ou mal pagadas; como traballaban os domingos, e mesmo, para plantar patacas ou ir aos recados, e como se producían retrasos na inclusión dos obreiros na Seguridade Social.

...DO "NOVO" EMPRESARIO

Mentres Garrido, co seu antecedente de presidente da Xunta Xestora de granxeiros da zona de Silleda, continua na súa faceta de "benefactor" da comarca. Así, vese a súa grande preocupación por levar as rendas, xunto con outros dos seus "achegados", da "Feira Agropecuaria Rexional" de Silleda, como un posíbel lanzamento político (Segundo candidato nas listas de Coalición Democrática para as eleccións xerais de marzo pasado, e primeiro na lista municipal de Silleda do mesmo partido).

Aquí, fálase de quen "cargou co embutido" foi José Colmeiro, pois o outro sócio, Remigio Diéguez, xa deixara a sociedade a primeiros deste ano. Ao parecer, Fernando Garrido teno todo "atado e ben atado", e a tixela polo mango mentres trinta obreiros frítense no aceite sen saber que facer. Trinta obreiros que, hoxe, levan catro meses sen cobrar, á espera da resolución da demanda xudicial por eles presentada.

A. ABELEDO-L.X. CARBALLO

III XORNADAS DO ENSINO

Simposium cultural polo uso pleno do noso idioma

Como estaba previsto, do 29 ao 31 do mes de agosto pasado desenroláronse nos locais da Universidade Laboral de Ourense as "III Xornadas do Ensino de Galicia", que este ano organizaba a Asociación Socio-Pedagóxica Galega, institución que neste seu primeiro ano de actividade ten acadado lugar importante no mundo do traballo cultural neste país.

Pódese distinguir, dentro das actividades das Xornadas, o estritamente pedagóxico e as actividades culturais que, un pouco como complemento, un pouco como lecer, se desenrolaron. No primeiro campo, desenvóléronse tres ponencias e vintedous seminarios; a primeira ponencia, "Situación do ensino estatal e privado: o caso galego. Perspectivas e aspectos concretos", presentábase a UTEG, sindicato integrado na ING. Nela fíxose unha análise de alternativas, e entendéndose o ensino privado coma "instrumento de reprodución da ideoloxía das clases sociais dominantes", definiase pola escola estatal, en canto que somente o Estado podería garantir unha correcta planificación, xestión democrática, pluralismo ideolóxico e

igualdade no ensino. A segunda ponencia, "Situación laboral dos traballadores do ensino. Estatuto da función pública", fixo unha análise do ensino privado, condicións de traballo, salario e calidade do ensino, parándose na protección que hoxe lle dá o Estado ao ensino privado; tamén se analizou o "Estatuto de la Función Pública", con todo o ue de control ideolóxico implica, pronunciándose a assemblea en contra do tal Estatuto. A terceira ponencia, "Información da situación do ensino en

galego. Normalización. Galeguización", foi a máis interesante e discutida. Analizouse nela a situación actual do galego, as posturas cooficialistas, folklóricas, o problema ortográfico... A ponencia propuña un proceso de normalización de cara ao uso público do galego a todos os niveis, que chegaría á normativización. Tamén se atacou o decreto de Bilingüismo, polo que de neocolonial e anti-galego significa. Tamén se entregaron as "Orientacións para a escrita do noso idioma", elaboradas pola

AS-PG.

Os seminarios foron 22, e versaron sobre Historia, Literatura e Xeografía galegas, Didáctica, Plástica, Arte Galega e Imaxe, intervindo, entre moitos outros, Felipe Senén, Francisco Carballo, Pilar Vázquez Cuesta, Carlos Varela, Manuel María, Francisco Rodríguez, Xurxo Torres, ALBG, o colectivo "Vacaloura", e a nosa Directora, Margarita Ledo. O nivel de actividades culturais complementares estivo coberto polo cine (hispano-americano e galego), que foi a manifestación que máis tempo cobriu, o teatro, mostras, canción, ventriloquia e presentación de varios libros, entre eles dous de texto: a "Historia de Galicia" que edita o Frente Cultural da AN-PG e que escriben F. Carballo, A. L. Carrera, Felipe Senén e Barreiro Fernández, e unha "Introducción a Filosofía", escrito por Ramón Araca, Manuel Regueiro e outros, e editado por Galaxia.

Toda unha manifestación cultural, un verdadeiro simposium que, coma dicíamos, coloca á AS-PG en lugar sobranceiro da cultura do país, e marca un precedente que pode dar abondoso froito. Iso agardamos.

O GRUPO DE TRABAJO DE PLASTICA,
A CARGO DE CARLOS VARELA.

FOTO: XURXO FERNANDEZ

carta entreaberta Khomeini ao Axuntamento

Querida Directora:

A outra semana referíame a algunhas maneiras de trapallar a verdade que utilizan algúns medios informativos. Os métodos son do máis variado que pode haber, e van desde auténticas virgalladas até a máis vulgar mentira e insulto alporizado.

Hai unha maneira moi fina, empregada principalmente polos medios que non teñen liña editorial, que é a valoración parcial disfrazada de obxetividade. Un exemplo que se pode poñer é o dunha manifestación na que houbera arredor de 900 persoas.

Un inimigo intelixente dos manifestantes dirá "houbo menos de mil persoas" ou "non chegou ás mil persoas". Con esa maneira de presentar a noticia, está influindo no ánimo do lector descoitado, que sai coa idea de que realmente era moi pouca xente, un auténtico fracaso. O asunto sería moi distinto se dixera "houbo case mil persoas", o que equivalería a dicir que "houbo realmente unha grande resposta".

Un troglodita de folla parroquial, semellante por exemplo ao señor Assía, diría pouco máis ou menos así: "900 drogadictos, comunistas, terroristas, separatistas, ciclistas, esfameados e feos militantes do Bloque invadiron vociferantes as ruas da pacífica cidade, escachando a paz coas súas consignas criminais e vociferantes". Ou sexa, sería o burgués aterrorizado

amosado a orella.

Mais gustaría de poñerche un exemplo práctico. Como sabes, estes días en Lugo andamos coas eleccións municipais ás voltas, e vouche resumir unha parla radiofónica proferida por un digno troglodita local, que demostrou moitas cousas. Traduzo para que todo o mundo o entenda.

"Ben, a UCD, coa retirada dos independentes vai subir, sacará alcalde polos seus propios medios, xa me extrañaba a min que en abril non quitara máis ca oito. E CD, segurísimo, sobe ou manténse.

"O PSOE? Mágoa da súa crise interna, pero tampouco non é para tanto.

"O que si vai baixar é o Bloque, seguro de todo. Si, moito cartel o que quitaron, pero que mágoa que lle puxesen ao axuntamento esa bandeira, que nen sequer é a de Galicia, que é a deles. Como imos votar por eles se non estamos dacordo co que queren. Ademais, vannos meter no axuntamento o Telesforo Monzón e máis a Aiatola Khomeini, seguro que si, porque se invitan o Monzón é que están dacordo con el, e como imos votalos nós. Desta seguro, segurismo que o Bloque baixa.

"O PC? Oh si, o PC desta vez vai subir coma espuma, claro que desta vez Dafonte sentase no axuntamento, e seguramente con compañía".

Eis un gracioso parlamento troglodita dun aprendiz de desinformador. Mais que de-

mostra por debaixo da súa retórica?

Pois ao principio do parlamento sitúase politicamente: a dereita máis reaccionaria.

Segundo, demostra a quen lle ten medo: ao Bloque. Coma avestruz, agacha a cabeza por non ver o perigo: Coma crio, ve o lobo e berra que é un tusto para se convencer.

Terceiro, demostra a alianza de feito que na nosa nación existe entre UCD e demais dereita reaccionaria e PC, para intentar que este último lle "coma o espacio" á coalición-na que —teño que dicelo para que ninguén se engane— teño a honra de formar.

Hoxe en Lugo a cousa eche curiosa, a algúns pouco lles falta para faceren campaña pública a favor do doce e manso año eurocomunista.

Os medios de comunicación teñen dono —A NOSA TERRA tamén—. Algúns amigos meus cabreanse moito cando contan mentiras do movemento nacional-popular. A min paréceme que non hai que estrañarse, o raro sería o contrario. Tal como están as cousas, pódese medir a condición reaccionaria ou progresista, españolista ou galega, dunha formación política segundo o tratamento que certa prensa lle dá a cada quen: Ou seña, unha especie de "centimil" como en "Interviú" pero en plan colonia —aunque fede—.

DARIO XOHAN CABANA

resumes

CONGRESO ECOLOXISTA

No mes de xullo pasado, celebrouse en Malpica un Congreso Ecoloxista promovido pola FAT (Federación de Amigos da Terra), que agrupa un fado de Asociacións do Estado español, entre elas ADEGA. Asistiron como observadores os tamén galegos GEA e Sociedade Galega de Historia Natural. No decurso do Congreso aprobáronse cuestións de réxime interno da FAT e varios documentos de traballo, acordándose tamén levar a cabo unha campaña a nivel do Estado centrada en tres puntos: Prioridade aos peatóns no tránsito (máis semáforos e con meirande duración peatonal, máis aceiras e máis anchas zonas peatonais, prohibición de circular en cascos urbanos antigos). Acceso ao transporte público axeitado para nenos, inválidos e vellos. E prioridade para o transporte en bicicleta (carril-bici), trolebus e tranvía.

Outra sesión desenrolouse nas illas Sisargas, que a FAT reivindica como Parque Natural, tratándose temas internacionais e escolléndose os representantes para o Encontro de Amigos da Terra a celebrar en Göteborg (Suecia).

LIBRERIA

XA

Vila de Negreira: 3
Tif: 261975
A CORUÑA

carta entreaberta

Eche aleatório, como di o Facundo

Querida Directora:
Hai uns anos a dereita tradicional, amparada na prepotência do fascismo, non se preocupaba apenas de perfeccionar os meios de estupidización de masas. Unha concepción de "orden y mando" franquista e vostede estéfase quedo, facia innecesario un aparato propagandístico. No tempo do franquismo, moita xente sabía que eran mentiras o que máis abundaba na información, ou verdades a medias todo o máis. A xente un pouco espilida lia entre liñas e tiraba as súas conclusións. A "paz de pau e tente teso" xa se encargaba de manter a situación.

Nos anos da morte do perene, a oligarquía, forzada pola presión popular, viu a necesidade de instaurar unha democracia burguesa e monárquica. E resulta que non tiña costume da manipulación informativa máis fina, máis sibilina, máis "occidental" e civilizada. Por iso foi que loitas populares como nas Encrobas ou Baldaio trascenderon nos medios de comunicación ás veces con caracteres positivos, en toda a nación galega.

Pero na miña opinión, tampouco non era só ignorancia por parte do bloque do poder. Tamén se levaba a cabo unha intelixente campaña destinada a crear outra imaxe para a prensa.

Ti lembras que até hai moi poucos anos, a prensa era formalmente acrítica. A prensa encheuse de gabar a Franco e ao franquismo, fartouse de seguir as consignas do réxime. Estaba manchada, non tiña credibilidade nengunha, era un instrumento que cumpria a función de defensa do poder só para aqueles máis alienados, máis afectados pola enfermidade da adoración do poder. Era preciso convertila noutra cousa.

Por iso a prensa foi cambiando paulatinamente de fachada. Creou a idea de que fora un dos factores fundamentais na "caída" do franquismo —que non caeu, pero esta é outra historia—. Oh, a prensa sempre fora democrática, sempre estivera a desgosto na "barbárie franquista", sempre suspirara por luz e taquígrafos na longa noite do autoritarismo. Con memeces insustanciais foise adornando. Con editoriais in-

chados foise poñendo grinaldas de democracia. Deixou de loubar a Franco e pasou a non loubar directamente a nengún: para que as loubanzas que amosan a orella, se con outros xeitos se conseguen os mesmos fins?

E agora aquí temos unha noticia nun xornal de Lugo: "Ante a indiferencia dos viciños, continúa o encerroprotesta contra a Contaminación da Alúmina no concello de Xove".

Pois resulta que se pecharon unhas cantas persoas, afiliadas ou simpatizantes do Bloque, que como non tiñan nada que facer, deulles por alí. Porque por outra parte a contaminación é ocasional, e o alcalde de Xove ia coa súa familia fora de Xove pasar o fin de semana, pero é que a xente é moi má e non para de remexer. Pero ademais en Xove nengún sabía nada, nen a Guarda Civil, nen nengún debaixo das estrelas.

Ti xa sabes que todo o que pasa alí arriba é unha montaxe de catro tolos —ou quince no mellor dos casos— que queren desestabilizar a democracia cun pretexto inexistente. Alí non hai contaminación nen rabos de gaitas. E se a hai, que se fogan, que vendan as terras e se vaian, como quere o señor alcalde de Xove, moi señor meu, que ten un decálogo do que xa che falei hai días.

Pois velaí tes o que é certa prensa: instrumento para o desprestixio das causas populares. Instrumento para convencer de que non pasa nada. A prensa franquista lavou a cara, e agora o público xa perdeu o costume de ler entre liñas. Xove, un anaco da nosa pátria, morre. Pero como o alcalde foi elexido democraticamente, o alcalde ten razón e o pobo que o votou —promesas e moita lábia—

non ten dereito a queixarse nen a loitar.

O concepto da democracia éche, pois, aleatório. Como di Facundo, haberá a democracia dos ricos, a democracia dos caciques, a democracia do demo.

E a democracia popular. Esa aínda non a hai na nosa nación, pero os homes e mulleres encerrados no concello de Xove están facendo vir.

DARIO XOHAN CABANA

AS CERAMICAS DO CASTRO E AS DE SARGADELOS ESTAN FEITAS CON TERRAS GALEGAS, AS IDEAS E A CIENCIA QUE LLES PROPORCIONA O LABORATORIO DE FORMAS DE GALICIA E O SEMINARIO DE ESTUDOS CERAMICOS

ENGADINDO UN VALOR 200 VECES SUPERIOR AO DAS SUAS MATERIAS PRIMAS QUEREN SER UN EXEMPLO DO QUE SE PODE FACER APROVEITANDO NA NOSA TERRA OS NOSOS RECURSOS

resumes

O ESTATUTO

O martes desta semana comezou a votarse o articulado do Estatuto que anda a negociarse por Madrid; até hoxe sómente lle deron unha leutura ao texto, leutura moi atenta parece ser, xa que tardaron case tres semanas en rematala. Claro que moito interese non debía haber, houbo xuntanzas que non se celebraron e outras duraron só cuarenta minutos. Cabe deducir que os parlamentarios fanse solidarios co sentir do pobo galego, en canto que a ambos os dous lles importa tres pitos o Estatuto.

CURIOSIDADES SOBRE O ESTATUTO

Porque curiosas son as opinións sobre o mesmo: O Sr. Sobrado (PG) "Estou moi esperanzado, vai ser un bon Estatuto". O Sr. Rodríguez Pardo (PSOE) "desconfío, teño reticencias...". O Sr. Martín Villa (UCD) "Sería conveniente suprimir 'nacionalidad', 'poder gallego'...". O Sr. Fraga Iribarne (CD) pensa o mesmo que o Sr. Martín Villa. O Sr. Rosón (UCD) aínda que parece mentira non pensa como o Sr. Martín Villa (UCD), pero sintese tan optimista como o Sr. Sobrado (PG). Os do PSG din que os do PSA, que seica os representan na Comisión Constitucional, non dixeron o que dixeron sobre a lingua galega...

MENUDO FOLLON O DA USO

Un dos sancionados de Ascón no momento de reincorporarse ao traballo despois dun ano de suspensión de emprego e soldo enterouse de que houbera un Pacto secreto entre USO e a Empresa, polo can non entraría a traballar. A USO de Madrid non o desmintiu e a USO pontevedresa di que non lle vai facer caso. De todos xeitos o caso é vergoñento.

O ALCALDE DE LUGO XA SE CONTRADI NA PRIMEIRA INTERVENCIÓN

O Sr. Novo Freira (UCE), novo alcalde de Lugo, no seu discurso de toma de posesión dixo que sería "un alcalde democrático" e que pedía a colaboración de todos. O concellal do Bloque Ramiro Gaioso quixo pedirlle que se debatese urxentemente o problema de FRIGSA-CARCESA e o Sr. Novo Freira non lle deixou nen plantexalo, e iso que el falara antes sen que se declarase a urxencia. O PCE por meio do Sr. Dafonte tamén o pediu, negándose o alcalde, pero deixando falar polo menos ao concellal do PCE, que aos do Bloque nen iso. Ao final non se falou e toda a oposición municipal agás CD fixo constar a súa protesta.

7.500 TRABALLADORES DO SECTOR NAVAL REGULADOS

Xa se chegou a un acordo entre as centrais sindicais CC.OO., UGT, e ELA-STV, a patronal (CEOE) e o Goberno neste sentido para "resolver" o da crise naval.

O CAN DO PRESIDENTE DA XUNTA

Toda a prensa galega e até a estatal fixéronse eco de que o Sr. Quiroga perdeu o seu can. Nós ademais de facer votos para que o Sr. Quiroga recupere o mastín perdido, tamén os facemos a todos os santos do ceo para que a "Carallitat" de Galicia proporcione algunha noticia seria, porque ter que agarrarse a perda dun can...

HAY QUE SER RESPONSABLES

Dixo D. Nicolás Redondo, secretario xeral da UGT que acudiu a

carta entreaberta

Querida Directora:

Cando comencei con esta carta entreaberta, coidaba que ía ser difícil atopar, semana tras semana, un tema de que falar, mais agora do que se trata é de que millenta temas se volven contra min e non me deixan escoller.

Por unha banda, o papa de Roma anda ceibo polo mundo enteiro facendo a súa propaganda. Este pape é o papa do imperialismo e da reacción, unha grande imaxe paterna de abó deportista de cara afóra, pero a súa mensaxe mete medo. Nen lle chista o aborto nen o divorcio nen a "experiencia prematrimonial" nen a homofilia nen nada que non seña o tenis ou calquera outro deporte baril e anglosaxón. O seu anticomunismo militante e o seu procapitalismo tácito éche-me de terror, pois como dicia Castelao, é o medo que mete medo. E dá acoro ver como as pretendidas diferencias relixiosas son auga de castañas, pois o señor Carter é protestante, e máis emporiso ben que lle deu aire á visita de Xan Paulo aos USA. Eu supoño que será o gusto polos manises o que os xongue. Bone negocio fixo a curia romana con este polaco.

Máis aquí por Lugo andamos con choios papal-municipais, pois a voz populi —xa que estamos metidos neste sempre cadran ben os latins— di que temos "papa nuevo", e seica é verdade. Polo menos, o "tour de force" que fixo o alcalde é cousa fina e xesuítica, cando tal día coma onte andaba dicindo que ía a Madrid a acelerar a recalificación dos terreos da Frigsa, e tal día coma hoxe, en cando devolveron o expediente sen recalificar, dixo que esto é un grande trunfo queréndose apuntar o carro dos que pedían esto, que por certo eran os do Bloque. Ti xa sabes que o alcalde é un ex-xefe de Cáritas, e o seu xesuítico comportamento fai que moitos viciños pensen nel pra outros cargos.

Porque é notório, seguindo coas noticias locais, que xa hai ben tempo que a diocese de Lugo está sen bispo, desque se xubilou o Dr. Ona de Echave, popularmente coñecido por outro apelativo ben doado de imaxinar, máis que eu non escribo aquí.

E agora vai da Montaña, pois estoutro día estiveron co Suso de Muñis, que é concellal en Návía de Suarna. Creio que en A NOSA TERRA xa saíu dito que

entre outras cousas aquel axuntamento aprobara a restauración da toponimia, por dúas veces, unha delas a causa dunha moción do Bloque e outra a instancias do Frente Cultural da Asamblea. Resulta que o Suso de Muñis estaba moi contente e púxose a facer o proxecto de restauración, poñéndolle aos lugares os seus nomes auténticos. Rematado, presentou ó Pleno un escrito de tres ou catro fólíos, e os da UCD e máis os "independentes", dando en trasacordo, díxéronlle que nanai, que se desacordaban do acordado. Astra lle dixeron tamén que pra volver os nomes ó galego había que consultar ós viciños ou facer un referendo ou unha puñeta desas. Ante tal resposta, o Suso andaba seriamente preocupado pola saúde mental de ucedeos e independentes, pois por unha banda a amnesia, e pola outra, dixo, cando castrapearon os nomes, quen coño nos consultou? Seica hai ali un independente peruano que tén moito a teima a hispanidade, e por eso. Ou secadra porque os mandamais da UCD provincial lles refíeron ós seus correligionarios de Návía por se deixaren comer a moral sendo namais ca dous os do Bloque.

DARIO XOHAN CABANA

Santiago para asistir ao Congreso galego desa central. "Yo no amenazo con una huelga general" —engadiu—

DIMITE COMO CONCELLAL O CABEZA DE LISTA DO PSOE EN OURENSE

O Sr. Sueiro, candidato a alcaldía ourensana polo PSOE e actual tenente de alcalde, presentou a súa dimisión "alegando razóns familiares", parece que as razóns son outras, o Sr. Sueiro impediu o triunfo dunha moción presentada polo Bloque e apoiada pola esquerda municipal sobre a Urbanización do Club Sevilla co seu voto (houbo empate que resolveu o alcalde co seu voto cualificado), tamén tense oposto a que os concellais cobren dos concellos, contra a opinión do seu partido.

UNHA PASTA GANSA

As SETENTA MIL PESETAS que ten de soldo o Alcalde de Baiona, hai capitais de provincia onde non se atreveron a tanto.

REPRESION

O Gobernador Civil de A Coruña acaba de abrir expediente gubernamental contra Xosé Guerreiro Pena, Fermín Alberto Paz Lamigueiro (membros da Dirección Local da I.N.G.), Eladio Bellas Gallego, acusados de encabezas unha manifestación "no autorizada" celebrada na localidade de As Pontes. A citada manifestación sería organizada pola central patriótica I.N.G. dentro da Xornada de Loita do 28.

Postos en contacto cos expedientes, aclararían que a manifestación sería solicitada comprindo todos e cada un dos requisitos legais establecidos, e ao non recibir contestación en nun sentido nen noutro do Gobernador, consideraron que esta estaba autorizada, manifestándonos a súa extrañeza pola decisión do Gobernador de incoar expediente gubernativo contra eles.

A.T.S. non admitidos en medicina

Vintecinco ATS de diversas zonas da Nación toparónse coa sorpresa de non ser admitidos na facultade de Medicina a pesares de que no impreso número 2 do sobre da matrícula e máis na convocatoria da Universidade se dá acceso directo a aqueles ATS que esteñan en posesión do título e do bachiller superior.

Diante dista situación, os afectados foron falar co secretario. A resposta que lles deu foi que, da noite pra o día, e sen previo aviso aos solicitantes de ingreso en dita facultade, a Xunta de Goberno decidira de non admitilos porque consideraba que estaban máis capacitados os estudantes de Veterinaria, Farmacia...

Noustrante, noutros sitios, coma Valencia, os titulados de ATS foron admitidos.

Iste novo feito de selectividade vén demostrar que a desinformación e a manipulación está á orde do día, en canto que no mes de abril se lles confirmara que previa presentación do título de bachiller superior e o de ATS terían acceso directo á Universidade, e xa que mesmo no impreso número 2 do sobre de matrícula e no apartado terceiro da convocatoria da Universidade se estipula o acceso directo nestes casos.

Ante esta situación plantexada, o vindeiro martes ás 12 da mañá celebrarase unha reunión dos Presidentes de Colexios de ATS de toda Galicia co Rector da Universidade pra tratar o tema.

Correos traslada a un concellal do Bloque

Mariano Abalo, concellal polo Bloque en Cangas, funcionario do Servizo de Correos dende hai dous anos e meio, ven de recibir a orde de traslado forzoso. A pesares de solicitar aclaracións das razóns do seu traslado na orde mandada dende Madrid, e a pesares de que coincide nun momento en que na plantilla quedan menos traballadores dos que fan falla, aínda non recibiu resposta ningunha.

Por unha banda, o desprazamento coincide cunha fase en que os concellos de Cangas, Moaña e Bueu presentaron un plan de Transporte da Ría e os seus alcaldes se pronunciaron pola apertura da ponte de Rande. E asemade, cando se está

elaborando un proxecto de Mancomunidade de Municipios.

Por outra banda, o feito do desprazamento forzo vén demostrar que se vulnera a posibilidade de que un concellal siga a defender os intereses populares, e a total indifensión na que se atopan os concellais, e sobre de todo, aqueles que levan adiante unah política nacional-popular. Tamén é preciso destacar que unha vez máis, o desprazamento do Mariano Abalo vén supoñer a negación do dereito que tén toda persoa a traballar na súa terra, en canto que en caso de non aceptar a orde, nun prazo de dez días íaselle propoñer o seu cese ao Director Xeral.

resumes

FORMACION PROFESIONAL

TODO POR ARRANXAR

"CONFERENCIA DE LAS REGIONES PERIFERICAS".— Ven de se celebrar en Santiago de Compostela. Asistiron representantes de institucións autonómicas de diversos Estados; tamén asistiu —e presidiu— o Presidente da Xunta, Sr. Quiroga.

MANIFESTACION EN VILAGARCIA.— Máis de 2.000 personas concentráronse, convocadas polo sindicato de CC.MM. para protestaren contra da utilización do "can" e doutras artes de pesca.

IV PLENARIO NACIONAL DA ASAMBLEA NACIONAL-POPULAR GALEGA.— Vaise celebrar na Coruña no vindeiro mes de Nadal. No seu desenvolvemento discutíranse varias ponencias, de entre elas, "Cambios Estatutarios" e a problemática dos marxinados.

CONGRESO DO PARTIDO SOCIALISTA GALEGO.— Tamén o PSG celebrará o seu Congreso na Coruña o mes que ven. Entre os temas a discutir suponse que estarán a cuestión do Estatuto de Autonomía e a hipotética fusión co POG.

ENTREGA DO PREMIO "OTERO PEDRAYO".— Dotado con 500.000 pesetas e que se lle outorgou ao Instituto de Estudos Galegos "Padre Sarmiento".

MOCION DE CENSURA NO CONCELLO DE OURENSE.— Contra do concellal Saa, que, após de se ter presentado como independente, apareceu como membro do Comité Executivo Provincial da UCD. A moción gañouse por once votos contra dez, sendo ostensíbel ao partido do Goberno. O BN-PG marchou do Salón de Sesións e entregou un comunicado salientando que non existían os independentes e facéndolles unha crítica dura ao señor Saa e aos demais partidos. O señor Saa, a pesares de todo, non dimitiu, e un concellal do PSOE ironizou dicindo: "Hay gente que está pegada al asiento". Curiosamente, eo señor Saa votou a moción a pesar de ser el o implicado.

A PONTE PARA UNIR A ILLA DE AROUSA E A COSTA.— Escomezase o ano que ven, segundo declaracións dun deputado pontevedrés da UCD. O presuposto das obras aprobouse xa, cun montante de máis de 400 millóns de pesetas.

CID RUMBAO, CRONISTA MAIOR DE OURENSE.— O acordo tomouse por unanimidade no concello ourensán. Os concellais do Bloque matizaron que debía facer uso da lingua galega. Sucede a Otero Pedrayo, que sucedera a Vicente Risco.

UG E PCG XUNTARONSE EN SANTIAGO.— O tema, o Estatuto e os métodos de presión para lle subir "o teito". Non asistiu o PSOE, e o PSG marchou da sesión en vista do seu plantexamento non aceptado, de non facer ningunha concesión.

BRAIS

O día 3 do presente mes tivo lugar en Pontevedra unha assemblea de mestres de F.P. de talleres para percurar unha solución á súa situación docente e económica. Pretendeu ser unha manobra da Asociación de "Maestros de Taller", dirixida

desde Madrid polo Sr. Jarez, co ánimo de secundar os paros intermitentes e carentes de sentido que desde que encetou o curso estanse a producir nalguns

centros do Estado, nos que Galicia non participara.

Unha semana despois volatariáse a celebrar outra assemblea, en Santiago, onde se destacou como

prioritario a reivindicación da equiparación dos mestres de talleres cos de teoría e, entre outras cousas máis, o seu rexeitamento do paro.

Os mestres de taller e profesores de prácticas de F.P. son noticia. Asambleas, reu-

niós, contactos, paros é algo que está no ambiente dos círculos próximos dos profesores de prácticas de F.P. Nada máis encetar o curso xa están algúns centros en paro, aínda que seña sen o paraben de todos e na zona de Pontevedra, en concreto, coa oposición e moitos. Na última reunión celebrada o día 10 en Santiago viñéronse a reafirmar os plantexamentos iniciais, é dicir contra do paro, evitar o coeficiente 8 coa conseguinte

equiparación dos mestres de talleres cos de teoría e ampliar a información aos sectores públicos e outros mestres na mesma situación. A situación actual dos centros de F.P. afecta fundamentalmente aos mestres no aspecto económico e no docente. "Estamos cobrando segundo o coeficiente 6, que nen siquera pertence a escala docente, mentras que o resto do profesorado ten coeficientes de 10, 12... o que leva aparelado unha diferenza salarial superior as 10.000 ptas. entre profesores do mesmo Centro e ca mesma dedicación". A solución que propoñen para resolver os seus problemas económicos é unha equiparación co resto do profesorado. Tamén, a este respecto, parece ser que o Ministerio pasou a Facenda un proxecto de asignación de coeficiente 8 para os mestres de taller ou profesores de prácticas, aínda que polo de agora nen saíu nada no BOE nen os centros recibiron ningunha notificación.

A nivel docente hai unha deficiencia grave de instalacións e material, tanto de uso como de traballo (ferramentas) e de presupostos para adecuar as instalacións. "O grave é que se está potenciando toda unha política de subvencións a centros privados e cheques particulares para escolares, etc..." co conseguinte restrinximento dos presupostos dos centros estatais. Todo isto acompañado dunha campaña ben orquestrada de cartas á prensa, entrevistas, comunicados que pretenden dar a entender que o ensino estatal é moi malo e o privado é moi bon, co ánimo de deteriorar o único ensino, que hoxe por hoxe, é o menos discriminatorio, o máis xusto e o menos acientífico de todos".

A Asociación de "Maestros de Taller" apoia os paros intermitentes que se están a celebrar, unha semana si e outra non, para reivindicar o coeficiente 8 para os mestres de taller. "O que hai que reivindicar é a equiparación co resto dos ensinantes, xa que existe un proxecto de Ley de reforma da F.P. que vai moito máis aló dos coeficientes".

Por outra banda, nos centros onde domina a Asociación de Maestros de Taller teñen por forza que facer o para intermitente os días 5, 6, 7 e 8 pois foron amenazados por Cela, Eirín e Esteban porque doutro xeito, eles rompían todo e non querían saber nada de nada. "Os representantes da asociación na assemblea non tiñan argumentos para manter o paro e acordaron que deberían ir para "darlle unha satisfacción aos centros que estaban en paro e conseguir a reorganización da asociación", xa que por outros motivos non poideron manter a convocatoria e a pesar de que ningún vía claro o plantexamento de paro nen convencían os argumentos de manobra desprestixiadora".

LAIÑO.

carta entreaberta

Triste status de tertuliadores

Querida Directora:

Eche ben curioso que agora todo cristo ande a falar do mal que están as cousas no Irán, porque seica o Khomeini é un tolo, un iluminado, un fanático e que sei eu cantas cousas máis. Preocupa moito o das execucións, o do veo das mulleres e unha chea de cousas máis. Estoutro día escoitei dicir que ó millor se armaba unha guerra e todo eso porque os USA non aturaban esta situación que lles plantexa problemas porque eles queren que o mundo esteña equilibrado e en paz. Os USA, xa se sabe, en plan guarda de tránsito, ordenan e dispoñen como ha de circular cada quen polas estradas da historia.

A mín persoalmente Khomeini non me cai nen ben nen mal, pero o que che aseguro é que o convaliente Xá non me era nada simpático, o probe sarxento de tránsito ianqui. Máis polo que vexo, as iras que non despertou o deposto tirano nas suas

décadas de dictadura fascista, despértanse agora que hai un réxime que lle fai pupa ó imperialista tío Sam. E veñen e disfrazan a cousa de preocupación polos dereitos humanos, cando ben caladiños estaban mentras o pretérito Xá reprimía, asesinaba, enforcaba e metía nos cárceres a milleiros de iraníes ou persas. Eche semellante cuestión á dos que falan de gulags soviéticos e esquencen, poño por caso, o gulag galego da

emigración.

Eu verdadeiramente creo que a situación no Irán ten aínda moito que millorar, e tén secadra o pobo que coller aínda moito poder. Pero nese camiño está. Os egoístas intelectuais colonizados e provincianos da nosa patria coidan que todo está na tranquilidade do mundo. Falan da situación conflictiva e inestable do mundo que lles pón medo, porque no fondo téñenlle moito cariño ó seu triste estatus de tertuliadores e espectadores da vida. Segundo eles, a cultura saí dos casinos e sociedades recreativas, e cando lles din que non, como fixo o amigo Felipe Senén, alporízanse moito. Por eso preferían o Xá, que non lles plantexaba problemas de trastornos internacionais, e ademais saía en HOLA, Lecturas e Semana —vicios seus secadra secretos— en fotos de colorins, arrodado de fillos, cans e alfombras orientais.

DARIO XOHAN CABANA

resumes

**ANXEL GUERREIRO,
NOVO SECRETARIO
XERAL DO PCG**

O pasado domingo, 2 de novembro, a organización autónoma do PCE en Galicia elixiu, nunha xuntanza do seu Comité Central, a Anxel Guerreiro, ensinante lugués afincado na Coruña, como Secretario Xeral. O Sr. Guerreiro é membro do Comité Executivo do PCE e substitúe a Rafael Pillado quen, á súa vez, recen substituíra a Santiago Alvarez.

PLENO NO GROVE

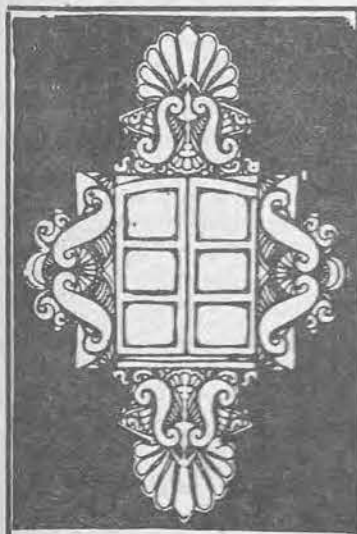
PCE e PSOE rexeitaron unha proposta do concellal do BN-PG sobre a oficialización do galego na vida municipal por ser "anti-constitucional".

O PARTIDO SOCIAL- DEMOCRATA ALEMAN APROBA A UTILIZA- CION DA ENERXIA NUCLEAR

E as malas lingoas dín que o PSOE é moi seguidista, e Xove está nas portas.

REANUDARONSE AS CLASES NA UNIVERSIDADE

Nembargantes o Reitor segub sen dimitir, e, aínda que se van abrir algúns pabellóns do Burgo, parece que non en número abondo. Entramentras as Asambleas proseguen nas diversas Facultades.

Xelmirez, 10
e
Rua Nova, 14
SANTIAGO

Xonelo
Arte popular

A CRIA DE CAPONS UNHA TRADICION A SALVAR

Nas vísperas do Nadal, está ao caer a Feira dos Capóns de Villalba. Estes capóns que son a derradeira peza de artesanía da nosa avicultura, e que coma tantas outras pezas de artesanía, teñen a súa existencia ameazada a pouco que non cambeen as tornas neste noso país que tantas boas cousas conserva aínda dos ancestrais e farturentos tempos.

¿Canto baixará a Feira dos Capóns deste ano en comparanza con outros? Non se sabe. De momento, don X. Antonio Seija, do barrio de Miruxas, na parroquia villalbesa de Lanzós, segue coma inda ben deles, na cría dos fermosos animais. Por moitos anos.

FOTO: PACO
ARRIZADO.

REPRESION "BILINGUISTA" EMPEZA A CAMPAÑA

Os "froitos" do Decreto-Lei de Bilingüismo seguen a agromar. A semana pasada falabamos de varias denuncias xa formalizadas, ás que lle hai que engadir a de Viveiro, ademais de manobras que se están a rexistrar en diversas zonas do país de cara a exercer represións semellantes sóbora dos mestres que imparten a docencia no idioma nacional.

Pero a cousa non queda nos profesionais do EXB. Martes 11, tres profesores do Instituto de Ensino Medio de Lalín recibían carta da Dirección do Centro, na que se especificaba claramente que, en tanto non se recabara informe respecto da Comisión Mixta, e en tanto non se cumprisen os requisitos que marca a lei, "debe usted abstenerse de seguir impartiendo programas en lingua galega".

Xa se sabe que un dos "requisitos" esixidos é o "conforme" da correspondente "Asociación de Padres de Alumnos", e xa temos falado, asemade, do carácter e control das tales APA; aparte diso, no Decreto, que nós saibamos, non se contempla en ningún momento a posibilidade de impartir en galego outros programas máis que os correspondentes precisamente á asignatura de lingua galega.

E perante estas mostras de queren levar adiante a todos os efectos todas as coaccións legais posibles, a UTEG-ING tamén empezou a súa campaña de "resposta as agresións e defensa dos profesionais do ensino coherentes co proceso de normalización do noso idioma". A partir do día 11, nas cidades máis importantes do país e outras localidades, empezaron as asambleas informativas en tendentes a tomar as primeiras medidas.

Após aparecer nos medios de difusión unha carta con máis de cincocentas firmas de ensinantes en solidariedade cos compañeiros en perigo de se ver expedientados, anúnciase a aparición doutras cincocentas. Aparte, a campaña vai tentar implicar a outros sectores profesionais, e tense pensado, ademais de toda caste de movilizacións e chamados de atención, chegar á autodenuncia de todo o profesorado que está a dar as clases en galego, caso de que as accións legais prosperasen.

Para moi logo, a UTEG-ING ten pensado chamar ao resto dos sindicatos e aos profesionais do ensino en xeral a unha mesa redonda, á que se pediría que asistisen membros da Comisión Mixta de cara a clarexaren a situación, e o seu papel, como organismo dependente da Xunta de Galicia, nela.

carta entreaberta O grande circo corifeo

Querida directora:

Desde logo, cómpre recoñecer que hai países onde pasan cousas ben raras e esóticas, increíbles mesmo, que semellan propias dos hipotéticos habitantes da Lua ou do Sol, segundo os presenta o vello Cirano de Bergerac no libro das súas supostas viaxes. Eu non sei se o terás lido, porque algo raro é o libro, mais se non o fixeche recoméndochlo como cousa de grande alimento espiritual.

Os raros costumes de lunáticos ou selenitas e dos habitantes do Imperio do Sol, quedan pálidos o carón dos enventos novos atribuíbles á autonomía e, en xeral —como dín os que deso entenden— á conxuntura pola que atravesamos.

Un coida estar no estranxeiro, nun mundo dominado por quizaves etilicas visions, cando se entera de que unha manifestación leva unha pancarta tan peregrina coma "queremos auténtica autonomía dunha puta vez" ou cousas así. Ou cando por grande consigna política se berra aquilo de "Fulano, cabrón, traballo de peón". Ou cando na presidencia do conseguinte mitin aparece unha esquila aparentemente coñona por un tal "Don Estatuto de Autonomía de

Galicia". Isto de estar na presidencia, parece indicar que non se trata dunha acratada dun fato de dessocupados, senón de xente o fin e o remate, capaz dentro das súas ideas políticas.

Querida Directora, ti sabes ben que eu non teño ningún brillo especial pola moderación da miña linguaxe. E mesmo posible que me consideren algo mal falado, aínda ben afeizoado a botar pecados cando se tertia. Non me parece, pois, que ningún que me coñeza poida dicir que neste me move moxigataría ningunha. Pero xúroche que de ocorrerseme poñer unha pancarta defendendo as Bases Constitucionais, nunca sería o texto "Queremos as

Bases dunha puta vez" nen espresión semellante. E tampouco non se me ocorre que o xeito máis propio de protestar sería poñer no púlpito ou palco onde eu puiden botar un suposto mitin, unha esquila por "Dona Soberanía Nacional Galega", coa relación de magoa parentes de rigor, amante esposo don Pobo Galego Ceibe, etc.

En pasadas cartas tomaba eu pola tremenda cousas que o lor do estatuto están pasando na nosa Patria, mais penso que agora non cabe tal actitude alporizada, e dígoche que case estou por alegrarme de que anden por aí con eso. Certamente, diverten máis ca antroído de Laza. O grande guiñol autonómico, a grande antroída estatutaria, poderan ser politicamente nefandos, mais desde o punto de vista do esperpento, non teñen desperdicio.

E un síntoma bon: a cultura pasota ou como se chame, invade con éxito o españolismo —tradicionalmente sectorio, triste e pudibundo—. O Grande Circo Internacional Corifeo de Madrid ten polo menos un bon número: a Fantasmal Paísa-da Autonomía.

DARIO XOHAN
CABANA

resumes

Meilan Gil pasase ao "sector galeguista" da UCD.

Despois da súa sonada baixa no Onus Der o deputado da UCD pola Coruña e cabeza visíbel do partido do Goberno nesta provincia vén de pedir o ingreso no Círculo Galego de Opinión que, como é sabido, congrega aos sectores discrepantes da UCD en Galicia.

Victor Moro pide a entrada no Partido Galeguista.

O candidato a alcaldía de Vigo pola UCD e ex-subsecretario, señor Víctor Moro, ven de presentar a súa baixa no partido do Goberno para pedir a súa entrada no Partido Galeguista. "El Estatuto ha sido la gota que hizo colmar mi paciencia", di, aínda que outras fontes aseguran que a verdadeira razón foi o fracaso da súa candidatura á presidencia da executiva da UCD en Pontevedra, e coída millor retirarse diante dunha presumíbel derrota a mans do ministro Sancho Rof.

FUSION POG-PCG

Fontes merecentes de todo creto afirmaron que no vindeiro mes de xaneiro se anunciará a fusión do Partido Obreiro Galego e o Partido Comunista de Galicia, organización autónoma do PCE. As conversas, mantidas en segredo nos últimos dous meses, reamtan agora con ista fusión que, aínda que non pode sorprenden excesivamente a calqueira observador do panorama político galego, contradícese coas ofertas que no mesmo senso lle fixera o POG ao Partido Socialista Galego, salientadas por toda a prensa.

Compre engadir que Camilo Nogueira Román será o Presidente do partido nacente, manténdose na segredaria xeral o actual do PCG, Anxel Guerreiro. Este cargo —a presidencia— hasta de agora non existía no partido, a diferéncia do PSUC e do Partido Comunista de Euskadi. Tema fundamental que posibili-

tou as conversas foi o acatamento explícito das decisións emanadas do Parlamento español que despois dun debate moi duro xa tiña aceptado o POG na documentación presentada solicitando a súa legalización. No comité central que nace da fusión, os cargos repartiranse nunha proporción dun tercio para o POG e dous tercios para o PCG mentres que a representación no comité executivo será do cincuenta por cento.

O novo comité central dixitado constará de 104 membros e o Executivo de 42. Andrés Salgueiro e Xan Lopez Facal, ademais de Camilo Nogueira, parece que serán os membros que o POG aoirte ao novo secretario político dque nace da fusión.

Coa desaparición do POG remata unha etapa caracterizada por un achegamento coada vez maior deste partido ás forzas estatais e un afastamento progresivo do autoproclamado nacionalismo. O PCG, chunha crise recén nas súas ringleiras, adquire esa imaxe "galeguista" da que a percura foi un dos obxectivos máis perseguidos polos eurocomunistas galegos nos últimos tempos.

Suponse que o regaleguizado PCG tentará agora unha fusión co PSG para eliminar competidores políticos e rematar, ao fin, por facerse coa imaxe galega tan afanosamente percurada.

carta entreaberta

Castrelos, a obra dun home

Querida Directora:

Esta chegando xa a fin do ano, e poida que seña hora de facer algun reconto. E posto a recontar, eu recontaría as mortes de catro importantes, senlleiras figuras das Letras Galegas. Lorenzo Varela, poeta dos héroes da Patria, de acentos épicos e sabia música, cantor dos Irmandiños, de María Balteira, de Manuel Ponte e Manuela Sánchez. Luís Seoane, grande pintor e impulsor das artes galegas, poeta inmenso que construíu o longo dos seus libros a grande epopeia da emigración galega, dos homes humildes que foron constructores, liberadores ou líderes obreiros doutras nacións. Ou que foron, pura e simplemente, fracasados. Celso Emilio Ferreiro, poeta que sacudiu unha xeneración e que brilla no canto do seu eido natío e das cousas da lembranza e da vida cotidiana das ruas e das tabernas. E Eduardo Blanco Amor, ponte entre antes e despois da guerra, home de incuestionable gallardía, que deu á nosa literatura algunhas das súas novelas máis altas.

Mais non só foron estas mortes. Houbo outras mortes, ou polo menos eu coido que a cousa foi mortal, e desta vez o defunto non é un home, senón a obra dun home.

Hai unhas semanas saíu na prensa, e non moi salientada, a noticia da merca da Editorial Castrelos por Galaxia. Seica van incorporala ó fondo desta última, mais eu penso que o seu espírito morreu.

Prá min é coma un anaco da miña morte. Estiven cinco anos en Vigo traballando nela. Ti dirás que se digo que foron anos inesquecibles non digo máis ca un lugar comun, mais a pesares de todo, quero dicilo.

Alí facíase de todo: desde correxer probas astra go-

bernar un pouco a ortografía dun escritor un pouco descoñecido, desde facer unha factura astra levar os paquetes —ó lombo, que non había coche— a Correos. Un chegaba astra a facerlle irrespetuosamente suxerencias ós autores: "Párceche ben se suprimíramos isto, se trocáramos este xiro...".

A Editorial Castrelos xurdira aló polo 68, un pouco como un desacordo precisamente con Galaxia, pra facer algunhas cousas que Galaxia non facía. Era o 68 compostelán, eran os anos en que a Galicia política xurdía con forza, coma unha patria recuperándose, e Castrelos estaba dentro deste rexurdir.

As intencións eran de popularizar o libro galego, levalo ás aldeas e ós barrios, facelo saltar do circo pecho da elite intelectual e culturalista estreitamente en que se movía: a colección "O Moucho" foi un fito, e o seu primeiro libro, "O catecismo do labrego", o máis grande éxito editorial galego de todos os tempos. Era unha colección popular e mesmo populista, e o lema de libros do pobo pró pobo reflexaba a súa filosofía. Era o tempo en que o pobo galego se enfrentaba de novo coa súa identidade nacional.

O éxito masivo das obras

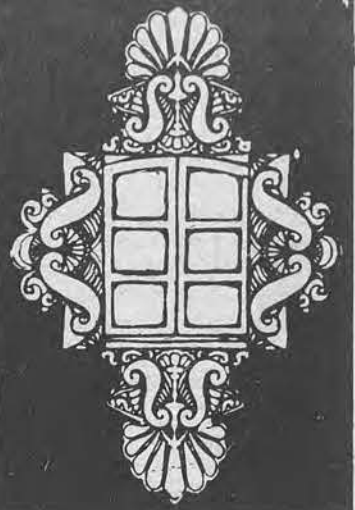
de Curros, Rosalía e Pondal, con milleiros e milleiros de exemplares vendidos, demostrou o despertar, e demostrou tamén que algúns estaban perdendo o carro da Historia coas súas traducións esotéricas e cousas semellantes. Demostrou que o mimetismo, o papantismo europeísta, o desexo de facer unha cultura aséptica, non era o que ía encarreirar a nosa cultura pró futuro. Castrelo representou neste sentido unha autoafirmación.

Foron pasando os anos e as dificultades, principalmente económicas, coutaron moitos camiños. Non puido ser realidade o proxecto dun dicionario "galego-galego", un dicionario normal dun país normal, e non con referencia a algo de fóra como é o español. Non foi posible tampouco o editar "As Fontes", a obra monumental de Xosé María Álvarez Blázquez, director da Editorial, no eido da percura. "As Fontes" é a recolleita de case todo o que se escribiu en galego nos chamados "séculos escuros": teatro, vilancicos, panfletos políticos, etc., e que representou o traballo dunha vida enteira de fozar en bibliotecas e arquivos, con paciencia enorme, cun amor inmenso pola cultura galega.

Agora, a Editorial Castrelos desaparece como tal. Quedan atrás cerca de cen libros galegos, uns máis afortunados e outros menos, e un espírito novo e botado pra diante que representou unha rutura con vinte anos dunha política editorial galega que non fora capaz de estar á altura dos tempos.

Castrelos desaparece e Galicia é máis pequena.

DARIO XOAN CABANA

Xelmirez, 10

e

Rua Nova, 14

SANTIAGO

Xonelo
Arte popular

GARFÉR
JOYERIA E RELOXERIA

Ruanova, 31—Tel. 215577
Galerías Villamor
(Sto. Domingo)
Teléfono 224404
LUGO

LIBRERIA
XA
Vila de Negreira, 3
Tlf. 261975
A CORUÑA

LAGE-COSTAS

San Pedro, 32—Tel. 215287
LUGO

Xeito
PONTEVEDRA
SOPORTAIS DA FERRERIA, 4

resumes

O REFERENDUM AUTÓNOMICO.— Soio cos votos en contra de PCE e PSA aprobouse en Madrid a Lei sobre o Referéndum, que leva aparelado que se fracasa o referéndum autónómico, hastra CINCO anos despois non se pode replantear de novo. O PSOE votou a favor (cousas veredes).

ENTRE O SI E O NON.— Despois das declaracións do Sr. Suárez (D. Adolfo), o PSOE, dixo o seguinte: Sr. Rodríguez Pardo (Secretario Xeral do PSOE en Galicia): "Si o Sr. Suárez dí a verdade ao mellor vitamos SI". O Sr. González Amadiós (Presidente do PSOE en Galicia): "E impoñible que votemos SI". A ver si se aclaran...

O CONGRESO DO PSG CELEBRARASE EN FEBREIRO.— Aínda que en principio iba a celebrarse no mes de Nadal parece ser que levan certo retraso nas ponencias, entre as cales atópase a cuestión da fusión co POG, razón pola cal váise celebrar con retraso. Si todo é para ben...

O PRESIDENTE DO GOBERNO ESPAÑOL DI QUE A AUTONOMÍA GALEGA SERA COMO AS OUTRAS OU MELLOR, SE CADRA.— O Sr. Suárez (D. Adolfo) iniciou o ano decindo estas cousas e que Galicia "dejará de ser injustamente tratada". Hastra o Sr. Suárez o recoñece, agora, ¿quén o vai crer? As malas linguas dín que o PSOE era o verdadeiro destinatario das declaracións.

MANIFESTACIÓN POR FRIGSA.— Celebrouse en Lugo o pasado mes de Nadal, convocada polas organizacións políticas AN-PC, PCE, PSOE e UPG e o Comité de Empresa e Centrais Sindicais. Perto de cinco millores de persoas responderon a convocatoria na maior manifestación celebrada en Lugo ao longo do ano 79.

O PSOE E O PARTIDO GALEGUISTA POLO NON AO ESTATUTO.— Despois de longa meditación ambos os dous partidos decidiron votar "non" no referéndum estatutario a celebrar.

O POG QUERE FACER UNHA CENTRAL SINDICAL.—

Nunhas declaracións o POG expresou o seu desexo de facer unha nova Central Sindical, "A única central nacionalista —a ING— nonos gusta". Ademais —dixeron— temos ganas de fundirnos co PSG.

"PEDRON DE OURO."— Iste premio para relatos cortos no noso idioma otorgouse este ano a Xoán Ignacio Taibo, que con esta é a segunda vez que o gana.

PONTEDEUME

Nen administración nen previsión, caciquismo

Se hai unhas semanas informabamos que a concellal de UG Alicia Cuiñas e o resto da Comisión de Festas de Pontedeume gardaran para si 80.000 pts., agora as tintas pónense máis negras, por canto que no caso do que imos informar se trata de distracción de cartos destinados ao paro, e nel están implicados de xeito especial o alcalde, sr. Sardiña, de Alianza Popular, o secretario político local do PSOE, e, co visto bo ou co silencio, o resto das forzas compoñentes da Corporación local de Pontedeume.

O caso da concellal de Unidade Galega aínda non está pechado, dado que após afirmar, ela en Pleno municipal, a súa apropiación, no seguinte Pleno, a UG local, saíu decindo que tocara o número da rifa que eles tiñan e que polo tanto lles pertecía, e que ademais, a causa está "sub iudice" (11), polo que era aventurado o falare de apropiación.

O caso é que o Comité Local de AP declarara a Alicia Cuiñas "persoa non grata" por quedarse con cartos, e agora, inda non rematado este caso, sal á luz pública que unha partida dunhas 300.000 pts. que a Diputación da Coruña destinara a traballo comunitario dos parados do concello de Pontedeume, o mesmo axuntamento distraía estes cartos do seu fin primario, e após pagaren unha pala con 100.000 pts. polo amaño duns camiños

na parroquia de Nogueira, o resto ingresábase nunha entidade bancaria a nome de dúas persoas, veciños da mesma parroquia.

Palabras maiores

Do momento, o funcionario municipal Constantino Piñeiro, membro sobranceiro de AP e man dereita do alcalde, vén de ser destituído do cargo que tiña na Oficina de Emprego local, a causa é que el mesmo firmou e certificou que seis persoas que firmaron ter percibido a subvención estaban no paro, cando en realidade estaban todos dados de alta na Seguridade Social, xa como autónomos, xa como asalariados (dándose o caso de que firmaron xuntos patrón e asalariado), e entremedias, o sr. Paz axente de seguros e secretario local do PSOE.

O asunto, que se levara no segredo máis absoluto, saíu no Pleno recén, cando un veciño eumés, Belarmino Freire, informou aos concelleiros de UG e PSOE do que pasaba, quedando o edil sr. Pita, do segundo partido, comprometido a presentalo no Pleno nos "ruegos y preguntas". Xa no Pleno, o sr. Pita tateou, máis ca nada, a pregunta, e quedou contento coa evasiva que lle deron, e todo acabou en lio e balbordo entre concelleiros e público; que se era ou non legal o destinar os cartos do paro para unha parroquia, sen beneficio para ningún

parado, o das firmas falsas...houbo palabras maiores e quen falou de desviación sistemática de presupostos no axuntamento eumés de hai moitos anos. E tamén houbo quen mentou a palabra "cárcel", lembrando ao respecto o caso delgún axuntamento do sur de España. O sr. Paz via posta en dúbida a súa ética de militante do PSOE posto en connivencia con Alianza Popular. E UG e UCD saían calificadas de "torpes", pois inda que estas inobras de cartos van en teoría para solucionar problemas reais, de rebote serven para ir tecendo a rede que recollerá os votos cando as eleccións.

E a situación do concello de Pontedeume fica como sempre. A AP campa como toda a vida, e hai moito quen bota de falla unha voz que acuse ao responsable da má administración do axuntamento. Ou casos coma o dos impostos especiais sobre a traída de augas, que a alcaldía vén de impoñer a pesares do seu carácter ilegal. E é curioso. Cando xa hai anos que veñen morrendo os peixes no Eume (e se non, ver números anteriores de A NOSA TERRA), cando se está a rematar a nova traída de augas, é cando ao señor Sardiña se lle pón a tona o plantexar a toma de medidas sobre da contaminación da auga. Como vai ter de beber de la...

XESUS PIÑEIRO.

carta entreaberta

Se fora mestre, contra lei e ministerio

Querida Directora:

Seica estes días os ensinantes democratas e patriotas que imparten as clases en galego, andáanse autodenunciando por transgredir a lei que se chama Decreto de Bilingüismo, no nome da cal se están cometendo atrocidades contra varios compañeiros, coma por exemplo o Xosé Ramos en Viveiro, que a Asociación de Pais de Alumnos pedíulle o director da escola que o botara.

Tamén, manda eso que en nome da "democracia", da "maioría" e da "lei" se pretenda botar abaixo unha loita xusta e unha actitude gallarda, a dos centos de mestres e mestras que na nosa nación están erguendo a nosa lingua. E despois hai que di que nada trocou desde o franquismo. Eu penso que si, que trocaron as formas e os nomes das cousas. Antes, represaliábase en nome da "sagrada unidade". Agora represaliase en nome da "diversidad" encorsetada, rebaxada, falsificada, das paridas legas da Constitución e do desenrolo constitucional. O que denantes se catalogaba como barbarie fascista, como ignorancia brutal, como xenocidio e opresión, veñen agora denominando "democracia", "maioría", "lei", "estado de derecho", "autonomía" en suma.

Non me acordo se che falei xa de algúns dun patronato que leva o nome dunha gran de poeta nosa, e que un día acolleron con todos os honores o noxento cilindro que se empregou pra impresión no boletín oficial do deostado decreto, entregado polo seu padriño Otero Nomás. Daque-

la xa o pensaba e agora estou seguro: nese día, certas figuras transnotadas do galeguismo histórico quixeran facer unha abolición dun intento de asesinato sen instrución de causa. Quixeran dar por bon o que era a barbarie con cara de risa. Na noxenta antroída, houbo xente que se definiu, por se algún se chamaba a engano. Espero e desexo con todas as miñas forzas que o libro da historia abra prós antroideiros unhas páxinas negras, pra exemplo dos que han de vir e pra perpetua vergoña.

En nome da "democracia" querease cometer un asesinato. Querease arrincar a lingua de millóns de bocas. Querease castrar a un pobo. O que non conseguíu a noxenta Isabel de Castilla, o que non conseguiu Chigchilla e os seus sicarios, o que non conseguiron Austrias nen Borbóns, o que

non conseguiron as repúblicas españolas, o que non conseguíu o asesino Francisco Franco en corenta anos de dictadura brutal e sanguinaria, quereño conseguir estes democratas da puneta, estes lobos disfrazados co poder pexoso da democracia burguesa, en catro anos de lexislatura.

Aquí eche o país do pranto. Imaxina por un momento que esto pasara nalgúnha outra nación. Que pasara, por exemplo, en España. Imaxina que en Guadalupe quixeran espulsar ou multar ou represaliar a un mestre por ensinar en español. Ergueríanse protestas de tiros e troianos.

Pasa esto na nosa nación, e os berros non son precisamente do máis notorio. Ademais, imaxínate á Asociación de Pais de Alumnos dun colexio de Portugal: se as hai arrando un priostio porque un profesor fala en portugués na clase.

Lamento moito non ser mestre pra poderme autodenunciar tamén. Non ostante, e se mo permites, quero cometer tamén unha infracción de palabra e omisión contra o Decreto de Bilingüismo, nos termos que siguen:

Declaro solemnemente que se fora mestre procuraría torpedear e incumplir todos os días o Decreto de Bilingüismo. Declaro solemnemente que farei todo o posible pra que os mestres o incumpran, instigándolos a cometer o inculcable delito de defender, contra vento e maré, contra lei e ministerio, a nosa lingua, a nosa cultura, o noso orgullo nacional.

DARIO XOHAN CABANA

Regojo:

A coxestión empeza a despedir

A situación de Regojo (Redondela) vai a peor. A coxestión, en definitiva, parece non ter amañado o problema, e nen se albiscan perspectivas dun novo plan de traballo, nen ampliación de mercado, nen ningunha caste de medidas que puidera normalizar a vida da empresa. A consecuencia dun proceso semellante é crara, a nefecto, o Consello de Administración anda xa cos trámites para regular a 187 traballadores, para, segundo se di, "meter ao traballo aos que neste momento están fora".

A ING, a única central que dende o comezo non entrou na dinámica actual, tén manifestación a súa oposición radical con este intento. A postura da central nacionalista é de denunciar a escuridade da regulación, poisque, anque se di que é para incorporar xente que está sen traballar, o certo é que os regulados non son todos traballadores en activo, senón que hai algúnsidos que están no paro; doutra banda, declarounos un portavoz dos delegados da ING en Regojo que non teñen idea de quen vai substituír aos irmáns Regojo, que están incluídos entre os regulados, sendo os seus postos directivos. "Todo sen contar con que o 80 por cento dos regulados son membros da nosa central, de entre eles 3 delegados".

O caso é que, ante o desánimo e comezo de desalento dos traballadores, a ING segue a denunciar o fenómeno coxestionario como causante dos males dos traballadores da factoría redondelana. E algo debe haber, en tanto que CC.OO. parece estarse afastando pouco e pouco da co-dirección.

Ames, oposición á venda do común

No concello de Ames, a poucos kilómetros de Santiago, o alcalde, sr. Astray Varela, e a proposta do concellal do PSOE Maximino Castiñeira, decidíu poñer en venta as masas comúns dos veciños baixo o pretexto de arranxar as estradas.

Ante este acto que tenta especular cos intereses dos veciños, a Asociación de Veciños "Mar de Ovellas" presentoulle ao alcalde un escrito, avalado polas firmas da maioría dos veciños, onde se exige a devolución das masas comúns aos veciños para que eles mesmos as administren e a súa transformación en campos de deporte, zonas de recreo...

O sr. alcalde rexeitaría o escrito porque samente admite os nomes dos cabezas de familia, ao mesmo tempo que crea unha comisión encargada de lles poñer precio as masas comúns e buscar o apoio á súa actitude "personalista e caciquil", como diría a A. V.

resumes

CAMPAÑA POLO NON AO ESTATUTO. A meirande parte das organizacións políticas e sindicais que optaron polo NON ao Estatuto de Autonomía para Galicia optaron por facer unha campaña conxunta con ese obxectivo, ademais de opoñerse a Lei de Referéndum que vén de aprobar o Parlamento español. O PSOE e máis a UGT non forman parte, parece, desta campaña, seica parece ser que a causa do voto afirmativo do PSOE á Lei do Referéndum citada, nembargantes, agárdase que se unan a mesma dalgunha maneira no futuro.

As forzas integrantes do BN-PG, UPG e AN-PG, así como a Central nacionalista ING, xa en principio se negaron a participar en ningún tipo de campaña conxunta, en base á disparidade de fondo cos obxectivos: Mentras todo o conxunto de forzas se opoñen á este Estatuto, reivindicando outro "mellor". As forzas e central nacionalistas opoñense a calquer caste de Autonomía por considerar que non resolverá, en todo nen en parte, os problemas de dependencia que arrastra Galicia.

D. ALFONSO ZULUETA DE HAZ, AMIGO DE SA CARNEIRO. O Sr. Zulueta, Notario do Ferrol e persoa vencellada ao Partido Galeguista, apareceu estes días na prensa galega como íntimo amigo do novo primeiro ministro portugués Sr. Carneiro, que o é como principal figura da coalición dereitista Alianza Democrática. O curioso é que a prensa sobranceaba que dista maneira continuábase o lusismo de Castelao. Cousas veredes, porque Castelao coidamos que non tivo relación nunha (e dende logo non amistosa) con Carmona e Salazar, Presidente e primeiro ministro nos anos trinta de Portugal. Nembargantes, o PG vaiña ter cos seus herdeiros directos. Algúns coidaban que o PG iba a ser de dereitas, pero non tanto...

ISTE NON. O POG escomezou a campaña contra o Estatuto de Autonomía pegando carteis que decían no encabezado: ISTE NON. Logo "OUTRO SI".

BLANCO AMOR "HIJO PREDILECTO" DE OURENSE. A Corporación de Ourense, quitado os concelleiros do Bloque, votaron a favor do nomeamento de Blanco Amor como "hijo predilecto" da cidade. O concelleiro nacionalista Tabarés Feixóo dixo que a súa coalición se opoñía a esta clase de honores, tan frecuentes por outra banda durante o franquismo, e que o mellor homeaxe que se lle podía render a Blanco Amor era unha edición das súas obras que se distribuíra gratuitamente a escolas e bibliotecas. O Alcalde, Sr. Iglesias (UCD), dixo que os concelleiros do Bloque se contradecían e que actuaban de "cara a la galería". E mentras, a poñerlle placas, e o escritor sigue descoñecido para moita xente.

SIGUE A CAMPAÑA CONTRA O DECRETO DE BILINGÜISMO

As Centrais Sindicais CC.OO., CTG., SGTE., UGT. e UTEG-ING, teñen convocado a todos os ensinantes galegos a unha Asemblea, que a nivel Nacional, se celebrará en Santiago, este sábado, día 19 de xaneiro, no Instituto Xelmírez.

Esta Asemblea é continuación da Campaña que se está a levar en contra do Decreto de Bilingüismo e a súa celebración foi acordada na Mesa Redonda, que para tratar sobre o mesmo Decreto, se celebrou en Santiago o 19 de Nadal último. Os temas a tratar son o propio Decreto e o Estatuto de Centros.

En relación co Decreto e a represión lingüística sobre os ensinantes do noso país, vimos recibindo numerosos pronunciamentos, dende o de AS-PG á Asociación de Veciños de Corme, pronunciamentos que reproducimos:

A Asociación Sócio-Pedagóxica Galega (AS-PG), en Asemblea Xeral Ordinaria, acordou por unanimidade facer pública a seguinte moción de denuncia contra a aplicación do Decreto de Bilingüismo, concretada en varios casos de mestres da nosa nación, e que se resume nos seguintes puntos:

1. A AS-PG, desde o seu nacemento, marcouse como un dos seus obxectivos o potenciar todo aquilo que contribúa a normalizar a nosa lingua e a nosa cultura. Fiel a este obxectivo, a AS-PG ten organizado, ao longo destes dous últimos anos, cursos de Lingua e Literatura Galega nas principais localidades de Galicia, con asistencia de numerosos grupos de mestres e outros profesionais. Neles, pretendeuse dotar aos alumnos non só dos coñecementos técnicos necesarios, senón, sobre todo, explicar a historia da nosa lingua e suñir a importancia dunha práctica galega no campo do

ensino, terreo especialmente abonado para a ideoloxización española e, por isto, especialmente importante para recuperar o noso idioma e as nosas expresións culturais.

2. Conforme estes principios, a AS-PG fixo pública no seu día unha denuncia do Decreto de Bilingüismo, desenmascarando o carácter anti-galego do mesmo e aclarando como, no fondo, non respondía máis que a un "cambio de fachada" da política española ao respecto, introducindo a nosa lingua nacional como asignatura, para así frear precisamente o proceso de galeguización crecente do ensino e para, en definitiva, reprimir o uso do noso idioma, que é un dereito que ningún nos pode regular.
3. A AS-PG vese obrigada de novo a denunciar a política represiva do Goberno Español sobre o uso do noso idioma, dadas as denuncias recentes a varios mestres por daren as clases na nosa lingua.
4. A AS-PG solidarízase con estes compañeiros do ensino denunciados por dar as clases en galego e chama a todos os ensinantes de Galicia a manifestárense en contra de tales denuncias e a prestaren o seu apoio a cantas accións de protesta se convoquen a tal fin, co obxectivo de inviolabilizar, na práctica, o tal Decreto de Bilingüismo.
5. A AS-PG, finalmente, suscribe a convocatória da Asemblea Nacional de Ensinantes de Galicia, a celebrar en Santiago o día 19 deste mes, feita pola UTEG-ING e apoiada por outros sindicatos e colectivos, e na que se concretarán outras accións de denuncia e protesta contra o Decreto de Bilingüismo e a súa aplicación no noso país.

carta entreaberta

O cedro da casa de Hortas

Querida Directora:

Quero desde aquí cumprir unha obriga de amigo e de ecoloxista pra co Manuel Hortas Vilanova, colega meu nestas páxinas. Estoutro día ía con el pra Fene, e vin dende a estrada o cedro que engalana a súa casa petrucial, e que aproveitando a súa ausencia, seus irmáns queren tronzar.

Seica din que o famoso cedro pode calquera día de ciclón caer enriba dun alpendre, pero eso éche un dicir. Ciclóns houbo moitos e o cedro sigue dereito. Eu desde aquí chamo ó Xosé e ó Antón de Hortas a que reconsideren a súa grave decisión e se absteñan de caualle dor ó Manuel de Hortas e dano ningún ó cedro.

Ben sei en que, se nos poñemos puristas, o cedro non é árbore moi galega e que pagaba máis a pena preocuparse polo carballo do Vinalco ou polos castiñeiros do adro de Roás. Mais cos anos que leva e co ben que se aclimatou, penso que xa está nacionalizado galego, igual ca o negro de Castelao que viñera de Cuba e bailaba a muñeira.

Se todos foran coma o cedro, outra cousa fora. Porque outras árbores modernas e civilizadas -como dixo un diputado polo distrito de Padrón- bastante mal están facendo. Por exemplo, os eucaliptos -que rañan a terra. Eu non teño simpatía nunha por eles, agás por uns que hai perto de Viveiro, e que por seren os máis grandes de Europa, habérra que conservalos coma monumentos, anque señan uns monumentos algo bárbaros.

Mais o cedro non se mete con ningún, e astra téñ algo de poético e maravilloso. A min, o cedro astra me erotiza un chisco, secadira por aqueles dos Libanoños que se debe falar no "Cántico dos cántigos".

Que tamén che téñ fígados que ese libro de Salomón seña sagro e litúrxico pra un tipo tan fúnebre coma Xan Paulo II. Son os contrastes da vida. Tamén Marx ten aínda algo coma sacral prós do peso e téñgo visto retratado nas oficinas da UGT, que non ostante acaba de firmar a venda da clase obreira ó grande capital. Venda, por outra parte, que lle amita algo á que fixo aqueloutro que lles vendeu a catedral de Santiago a un turista ianki. Pero cousas raras coma esta pasan neses partidos tan vellos. A barca de San Pedro, anque era de pedra, movíacha o vento.

Eu, pola miña parte, daireime por conforme se o Antón e o Xosé -coa aquesencia da señora Pastora súa nai- deciden respectar o cedro da casa de Hortas.

Estou mesmo disposto a razonar, con eles a conveniencia de que siga en pé, e se fixera falla, poderíase convocar unha manifestación de carballos e castiñeiros. Que, ó fin e ó remate, galego é quen vive en Galicia e non a aldraxa, e non coma os eucaliptos.

DARIO XOHAN CABANA

CORME: SOLIDARIDADE COAS MESTRAS

En asemblea extraordinaria celebrada recentemente, a Asociación de Veciños de Corme, debatíu os casos das denuncias presentadas a mestras de este pobo, polo feito de dar as clases en galego.

Esta Asociación de Veciños, que se considera plenamente representativa do sentir do pobo, lamenta que sea Corme precisamente, o que teña que estar a cabeza dunhas accións tan antigalegas e anticientíficas, e que non son máis que o fruto dunhas leis ambíguas e retrógradas.

Esta Asociación de Veciños, solidarízase plenamente coas mestras denunciadas, e levará a cabo en próximas fechas, unha mesa redonda sobre o tema.

yute
Confecções
Xesús Abad Eiriz
Ruanova, 43 - Tlf. 211214
LUGO

resumes

MANIFESTACION EN ARCADE. Máis dun milleiro de obxeiros de PONTESA protestaron pola anunciada regulación de emprego que vai afectar a máis da carta parte dos traballadores do Grupo de Empresas "Alvarez". Aderíronse ao alcalde de Soutomaior e os concelleiros do BN-PG.

MANIFESTACION EN RIBADAVIA. Celebrouse o pasado domingo convocada polas Sociedades Agrarias para protestar contra o "Matute" e pedindo a "democratización do Consello Regulador", asistiron a manifestación o Secretario Xeral de CC.OO., D. Marcelino Camacho, Diputado por Madrid do PCE e os parlamentarios ourensáns do PSOE señores Montero e Rodríguez. A asistencia rondou as dúas mil persoas.

NOVO ALCALDE DE CULLE-REDO. Resultou outra vez elixido un concelleiro de UCD. O anterior alcalde, tamén de UCD, presentara a súa dimisión fai case dous meses. A falla dun acordo entre as candidaturas do BN-PG e de Unidade dos Veciños, que non acudiron ao Pleno, fixo posíbel esta elección.

O PSOE E O ESTATUTO. O PSOE -a quen vamos rematar chamando P.S. de G., xa que os propietarios das siglas non teñen incógnita en firmar con eles- non quere facer campaña unitaria con outros partidos para propugnar o "non" ao Estatuto; téñense dado diferentes versións, dende a que di que soio a fará dos partidos que acepten a Constitución, UG incluída, a outra que di que non quere contaminarse con "esquerdistas", (seica refírese a PT, MC, LCR e PST); tamén se di que quere facela soio para aproveitar propagandisticamente os resultados e, para que non queden soltos os cabos. Un comentarista do periódico "La Región" de Ourense, o Sr. Vallejo, pronosticaba que o PSOE remataría votando "si" ao Estatuto. Ademítese apostas.

NA ILLA DE AROUSA CELEBRARASE A IV CONFERENCIA NACIONAL DO PCG. O Sr. Carrillo Secretario Xeral do PCE, asistirá a dito acto da organización autónoma do seu partido en Galicia.

ESTASE A DISCUTIR O CONVENIO DE CITROEN. A UGT fai a guerra pola súa conta, despois dos Pactos ca CEOE, parece que as actitudes "esquiroles" que tiveron no conflito da Seat de Barcelona vánse reproducir na Citroën de Vigo.

FOLGA EN "REVERTER". Esta Empresa da Construción de Ourense, propiedade entre outros de D. Estanislao Reverter, ex-Diputado de UCD, atópase en folga legal dende a pasada semana en vista de que a Empresa adúlde diversas cantidades, entre elas as correspondentes ao pasado mes de Decembro e a Paga Extraordinaria de Nadal.

O HOSPITAL PROVINCIAL DE OURENSE: UN FUTURO INCERTO QUE PAGAMOS CARO

A provincia de Ourense padece unha situación sanitaria grandemente insuficiente tanto a nivel de medios técnicos como a nivel de camas hospitalarias. Por máis que as estadísticas oficiais tenten dicir o contrario, tanto os asegurados (mal chamados beneficiarios) como os que traballan nas instalacións sanitarias da provincia coñecen ben esta gravísima situación.

Entra mentres, atopámonos coa paradoxa dun novo Hospital Provincial dependente da Diputación, dotado con arredor de trescentas camas e moitos dos medios técnicos adiantados dos que carecen en grande medida as institucións sanitarias dependentes da Seguridade Social (que acollen a maioría da poboación da provincia). Pois ben, este novo hospital da Diputación está hoxe ridículamente infrautilizado: os máis dos Servizos médicos non funcionan; non existe máis ca unha cativa dotación de personal, tanto sanitario como non sanitario, incapaz de poñer en marcha o Centro; boa parte de material atópase aínda embalado nas súas caixas, correndo serio perigo de estragar, e a gran maioría das camas están arreo valeiras (o índice de utilización actual ven ser sobre do 10 por cento).

NA RESIDENCIA, FALTA DOTACION SOBRRAN ENFERMOS

Ao tempo, e a pouco máis de cen metros, temos unha Residencia Sanitaria da Seguridade Social, con aparellos vellos e en

moitos casos inutilizábeis que fan que Servizos tan fundamentais coma Radioloxía, funciónen de xeito deficiente, moi por baixo das necesidades que ten de cubrir (o Servizo de Radioloxía do novo Hospital provincial está, pola contra ben dotado e en condicións de ofertas, moito máis) de tal xeito que unha e outra vez os asegurados vense na obriga de "perelinar" dun lado a outro (Santiago, A Coruña... etc. cando non a Madrid) para someterse a sinxelas exploracións radiolóxicas que poderían realizarse a somente cen metros da Residencia.

Aínda máis dramático, se caíbe, é o caso de moitos enfermos graves (infartos de miocárdio, traumatismos craneais, etc.) que teñen de ser evacuados a centos de quilómetros para seren tratados, xa que a actual unidade de Coidados Intensivos da Residencia conta con menos de dez camas e moi esquia aparelaxe, mentras no novo Hospital existe unha magnífica unidade de coidados intensivos e coronarios na que de forma xeral non hai máis ca un ou dous enfermos.

As camas da Residencia atópanse permanentemente sobreesaturadas (4 enfermos nas habitacións de 3, 3 nas de 4) con índice actual de ocupación superior ao 125 por cento.

Ante feitos como os referidos, un preguntase cuántos deses enfermos trasladados absurdamente en graves situacións non fencerán ppr un problema

meramente burocrático? ¿Non son acaso igualmente públicos os fondos da Seguridade Social e os da Diputación provincial?

¿Non sería moito máis áxil que ambas dúas Institucións pertencesen a Seguridade Social e se utilizasen conxuntamente? Esta alternativa, evidentemente lóxica, ten unha serie de inexplicábeis problemas que fan que a situación se prolongue meses e meses mentras os enfermos pagan unha e outra vez as consecuencias.

AS VENTAXAS DA INTEGRACION NA S.S.

Coa integración do novo Hospital na S.S. poderíanse potenciar de xeito moi importante os Servizos sanitarios hoxe existentes na Residencia e que funcionan deficientemente; ao mesmo tempo, contaríamos cun bo servizo de Isótopos (o único que existe na provincia é o do novo Hospital) e poderíanse crear novos servizos, inexistentes e imprescindíbeis para salvar a vida de moita xente -moita dela nova- coma os de Neurocirurxía, Queimados, etc.

¿Non terán de respostar algun día as autoridades de certos falecementos que se producen por estes absurdos administrativos?

Nestes pasados días parece ser (todo se move cun semisecreto pouco claro) que a Diputación pretende poñer a funcionar o novo Hospital, independentemente da S.S., cando recoñece repetidas veces a súa incapacidade económica pra facelo (os

cartos necesarios para ter ese hospital en condicións, igualan todo o presuposto anual da Diputación) e cando sabe, que as incongruencias das que antes falamos non se poden resolver deste xeito.

¿Non estará tentando a Diputación lavar a cara cando sabe que os seus medios económicos somente lle permitirán facer unha sanidade de terceira orde?

¿Non estarán, unha vez máis, poñéndose os intereses políticos dos grupos dominantes por riba da saúde e da vida dos cidadáns? Cavilemos.

XOSE LUIS TEMES MONTES

O PORRIÑO: DO "POLO"

O ambiente de sensibilización e preocupación que se está a sentir no Porriño vefbo da situación do Polo Industrial, cristalizou esta semana pasada nua mobilización no propio Porriño, e unha xuntanza en Santiago, onde o Conselleiro de Industria da Xunta de Galicia, García Ascaso, lle prometera unha entrevista ao Comité de Empresa de CENSA cun intercolutor válido de "Duro-Felguera", monopólio no que a plantilla de CENSA esixen a integración.

A mobilización convocouna a AN-PG e apoiábaa a ING, para o día 19. Tamén anunciara o seu apoio a Comisión Permanente Municipal, anque asistencia efectiva só se rexistrou e dos concelleiros do BN-PG, que foran os que propuxeran a medida e o PSOE. Cunha asistencia que, segundo observadores, podía subir das 1.000 persoas, berrándose diferentes consignas arredor da central de "Contra da desfeita do Polo" e relativas a CENSA e outras empresas. Ao final, faláron traballadores de COCAMPO, CENSA, e membros das Direccións Locais da ING e AN-PG. Tamén pexhou o comercio da vila en solidariedade.

A reunión de Santiago foi martes 22. E anque García Ascaso prometera a asistencia de alguén de "Duro-Felguera", non foi senón o Director-Xerente de CENSA o que acadiu, que empezou por non quere negociar pola presenza de membros dos comités de empresa asturianos da "Duro", e acabou negándolle calquera representación a Comisión do Porriño, cando o mesmo monopólio xa o recoñecera.

O Conselleiro volveu prometer o que os traballadores agardaban desta volta, ou seña, unha reunión cun representante da "Duro"; de momento, parece que na factoría de Porriño apareceu unha nota, sen firma nen crúño, eso sí, decindo que o Consello de Administración da "Duro" non aceptara a integración de CENSA.

Os traballadores, da súa banda, anunciaron ir seguir coa campaña; nese senso, o comité de empresa téñ convocada unha manifestación para o 24, e os traballadores asturianos mobilización de apoio, en base á súa reivindicación central: a integración de CENSA en "Duro-Felguera".

carta entreaberta

"O Guedelliñas"

Querida Directora:

A noite do domingo pró luns o nos vello amigo Xosé Lois García Mato, o Guedelliñas, morreu.

Mestre de scola, viúdo e pai de moitos fillos, cronista de Villalba e de toda a Terra Chá, continuador nos días de hoxe da escola de poetas villalbeses dos que varios foron da súa familia, era un galeguista dos vellos, daqueles que tiñan un amor entre localista e universal pola súa terra, que apenas politicamente se plantexaban, mais emocionalmente cheos dela.

En louvanza da súa terra e da súa comarca escribira o García Mato unha chea de versos que foron saíndo á luz aproveitando certames, pregóns de festas ou números especiais do periódico provincial. E tamén por estes medios foi dando a coñecer feitos pasados dos Andrades e outros pequenos ou grandes fastos da nosa Terra Chá nativa.

Preocupouse de que a obra dos escritores villalbeses fora coñecida, e de seu pai García Hermida ou do Xosé María Ledo preparou idicións pra que perduraran honrosamente entre os poetas menores da nosa Terra. Os seus moitos

traballos escasamente viron a luz en libros: follas dun día mais ben, anque inxuatamente, pois certo é que contribuíu en grande maneira a clarear o que é a nosa triste, pausada e longa Terra Chá.

Hospitalario e alegre, bon comedor e bon bebedor, a vida do noso amigo non foi un cúmulo de venturas, mais el soupo ir capeando ventos con paciencia, e só alegría tiña prós amigos cando chegabamos por Villalba. Ti, o Manuel María, o Diéguez e máis eu e moitos máis gozamos da súa conversa nas tabernas de falar e beber da nosa capital chairega natural. Agora, ir por Villalba non será como antes.

Villalba e García Mato

son cousas que case se confunden por veces. Porque el é quizas un dos últimos representantes dunha especie que está por desaparecer no mundo do televexo e dos grandes medios de comunicación. O poeta e cronista local, ben asentado no seu, sen ambicións de trascendencia, é ave do tempo pasado. Centrarse no que un tén ó redor, amalo e estudialo, non é comun nos tempos dun Assía ou doutros descomunados elementos cosmopolitas e alienantes, pedantes e escéntricos, que pretenden apampanar á xente coa súa universalidade de aeroporto. Facer crónica da cousa pequena, eso é cousa de García Mato.

Eu desde aquí quero pedir un homenaxe villalbés, chairego e galego pró meu amigo Guedelliñas, morto nun outono que aínda podía dar graños froitos. Quero pedir un homenaxe que consista na publicación en libro dos seus versos, e mais que daqui pra diante unha rua villalbésa leve o seu nome. E o menos que unha vila pode facer por quen tanto a amou e tanto a honrou coa súa obra.

DARIO XOHAN CABANA

resumes

O PARTIDO GALEGUISTA PODE RECONSIDERAR A SUA POSTURA DIANTE DO ESTATUTO. Así o fixeron saber aos medios informativos, dirixentes do P.G., manifestando que manterían o "non" nas actuais circunstancias, pero que reconsiderarían a súa postura se a UCD dera garantías de que o Estatuto galego non sería discriminatorio.

CELSO MONTERO RESPONDE A GACIÑO. Nunha carta aberta ao cronista político de "El Ideal Gallego", o Senador do PSOE por Ourense acusou ao periodista de terxiversar as súas declaracións. Marxinalmente contén unha interesante declaración que pode resumir a filosofía do PSOE, o Sr. Montero, referíndose ao Estatuto dos 16 e a supromesa de defendelo por enriba de todo, explicando que defendeu o Estatuto dos 16 mentras foi un anteproxecto, non cando deixou de sê-lo. Non sabemos se o Sr. Montero poráse agora a defender o Plan Económico do Goberno, xa que o programa do PSOE é só o anteproxecto.

A DIPUTACION DE LUGO APROBOU O EMBARGO DAS CUOTAS DA SEGURIDADE SOCIAL AGRARIA. Ca oposición do Diputado Manuel Castañeira do BN-PG que se retirou no momento da votación, entre os aplausos do público que chamou "caciques" ao resto da Corporación.

O PC FAI PROPOSTAS AO POG E MAIS AO PSG. En orde a conquistar no futuro unha unidade operativa e astra organizativa. Entre as propostas que se fan, destacan a renovación do pacto municipal, a creación dun sindicato agrario de carácter unitario (suponse que implicitamente se ven a ofrecer unha fusión entre as SS.AA. e o SAGA), e a creación dunha revista marxista teórica.

O SR. RODRIGUEZ PARDO PODERÍA RECIBIR UN VOTO DE CENSURA. D. José Luis Rodríguez Pardo (antes Xosé Luis, ex-direxente do PSG i ex-escriitor en vernáculo), deputado do PSOE pola Coruña e Secretario do PSOE galego segundo eles PS de G. podería recibir un voto de censura da executiva do seu partido, dada a súa postura claudicante respecto ao voto "non" ao Estatuto, segundo se asegura, se o voto de censura prosperase, convocábase un Congreso extraordinario para proceder a eleixir novo secretario xeral. Asímismo tamén podería censurarse a actitude do Senador ourensán, D. Celso Montero, polas mesmas causas que o Sr. Rodríguez Pardo. E é que algúns esquecen a súa orixe.

LALIN URBANIZACION ILEGAL

Durante a época franquista a especulación brillou por todas partes. Moitos aproveitaron o rexurdimento desacompañado da economía. Un dos eidos onde a especulación foi máis forte foi no chan, os terreos de labradío e monte foron utilizados como solares. Os trazados das ruas respondían a uns intereses moi concretos. Construcións feitas anarquicamente.... Se as cidades galegas se viron afectadas, tampouco as vilas escaparon a esta plaga. As vilas cun crecemento ficticio das construcións, baseado nos cartos dos emigrantes foron as que con máis notoriedade o sentiron.

Lalín foi e é, unha destas vilas con construcións ilegais a foices. Construtores que lle deben mores de diñeiro —algún día esperamos saber canto— ao Axuntamento. Para rematar, toda unha urbanización enteira que se fai ilegalmente, sen permiso. Cidade Jardin.

O seu promotor foi Natalio Taboada Portas, "O Campanario", concall de CD, e de profesión, segundo a xente, non calificábel.

Adicouse a facer nuns terreos, tres ruas, todas tortas para aroveitar o terreo. O chan vendeuno en parcelas nas que se construíron casas.

Anque o vendeu como chan urbanizábel non tiña este calificativo, pois non contaba, tampouco con alcantarillado, nen conta hoxe, indo parar todas as augas fecais a uns prados que hai a carón das casas, sendo o seu promotor o ponente de Sanidade. Tampouco conta esta "urbanización" con alumado público, nen con recollida de basuras.

Os veciños levan denunciado isto repetidas veces, pero como se nada pois a corporación non tomou aínda ningunha resolución.

UNS AGACHAN, OUTROS DIN QUE NON QUER PAGAR.

O Sr. Natalio cada vez que se trata o tema escapase. Hai tamen "malas linguas" que din que bastantes membros da corporación, anque falan da súa ilegalidade, por atrás están apoiando esta especulación.

En que están esperando o plan de ordenación urbana para ver o que pasa, pero hai quen afirma que o problema é de cartos. Que se "O Campanario" pagara unha certa cantidade de diñeiro, o problema xa estaría resolto, o que pasa é que non o quere pagar.

Segundo o Sr. Natalio, todo o mundo especula e el tamen o fai. En certa maneira ten toda a razón, xa que algunha das parcelas que el vendeu, foron a vez, divididas e vendidas por outros subespeculadores.

Os veciños piden que se clarifique dunha vez a situación, e que se esixan responsabilidades a quen haxa que esixilas. Segundo nos comunicaron, agora, aínda para máis irri, seica quere edificar un pequeno xardín que deixou como facha da para vender mellor as terras, ao que non están dispostos consentir os veciños.

Pero o Sr. Taboada seica non acepta as críticas de moi boa gana, xa que segundo lle declaraba a "El Correo Gallego", "marcheime polo que me coñeza e non quera pagarlle con unha sela na cabeza...."

FORMACION PROFESIONAL O ACIENTIFISMO DO ENSINO

Mentres o goberno fala de apoiar ao ensino privado como un dereito democrático, os estudantes de centros estatais como o de Formación Profesional, enclavado en Vigo, pasan por unha situación de total desamparo académico. Falan da inflación existente na Universidade e da necesidade de estimular os estudos medios, pero permiten que os 1.026 alumnos matriculados neste centro de F.P. non teñan nen os materiais mais imprescindibles para as súas prácticas, anque constitúan un factor fundamental de estudo. Por iso, dás pasadas as ruas de Vigo sentíron a súa presenza reivindicativa, e ninguén pode falar de "oscuros intencions subversivas" ou algun outro recurso cos que se adoita o desprestixio de calquera tipo de manifestación.

Os alumnos do centro de Meixueiro tiñan razóns obxectivamente indiscutíbeis. Pagada a matrícula, escomenzadas as clases con tres meses de retraso, levan outros tres agardando que lles chegue algun material para poder facer as prácticas das seis especialidades que alí se cursan: electrónica, mecánica, electricidade do automovil, sanitaria, peluquería, administrativa e secretaría. De todas elas sómente as dúas últimas dispoñen dun pouco de material. Os alumnos das outras están "a velas vir". En mecánica non hai máis que dous ou tres comprobadores de motores, pero inúteis para o nivel que se cursa. Os de clínica sanitaria teñen a súa disposición unha incubadora que non lles serve máis que para incubar a súa impotencia, e material tan fundamental como xeringas e vendas debe chegar polas vías persoais dos propios alumnos. En peluquería nen xiquera hai rulos, e os de electrónica do automovil teñen que usar o vehículo do profesor como banco de probas....

Non hai no centro limpiadoras. O Ministerio di que non ten cartos para isto: e son os mesmos alumnos os que teñen que asumir esta responsabilidade, feito que, aínda mais, figura como norma nos curiosos estatutos do centro. Non hai comedores ou non funcionan, e os alumnos que teñen que xantar alí, por lonxanía das súas casas, teñen que recurrir ao pouco gratificante bocadillo.

E a isto chamanlle os representantes ministeriais facer unha política educativa non discriminatoria.

Resta aínda unha dirección personalista, omnívota no seu poder, rixidamente paternalista e xerárquica, na liña mais respetuosa da tradición, que enxerrou uns estatutos dignos de figurar nun museo de antigüedades, sen a máis leve participación de alumnos e profesores. Con razóns como estas, que non son máis que un dibuxo insuficiente e apresurado do que alí pasa, non se cai de novo que os alumnos, a pesares das ameazas de expediente pola dirección, ocupen as ruas e manterían unha folga desde hai uns días.

FERNANDO FRANCO

carta entreaberta "Todo che vai en adianto..."

Querida Directora,

As cencias seica van pra diante dunha maneira tremenda. Como dicía o meu vello amigo señor Ramón de Xan Branco, "todo che vai en adianto, e debeche de adiantare, pra que no mes de xaneiro o cuco veña curare". Ti non sie se coñeciches o señor Ramón, que é un poeta popular, ou como din os entendidos, un "fistor" dalo da Terra Cha, da escola de Manuel de Paderma, do Americo do Armacén e doutros que acababan enchendo o aire de versos. O señor Ramón de Xan Branco, que agora debe estar retirado, foi grande fogueteiro e manceiteiro de sona, e deulle pola poesía os setenta anos feitos. Agora debe andar polos noventa, e pola miña información, aínda está rexo e forte, anque medio xordo.

Mais todo este introito sobre a ciencia viña a que hai uns días a caixa imbecil deunos a abraiante noticia de que van poñer un talgo desde Madrid a Galicia. Case se desmaia o locutor coa noticia e falamos da segunda parte: agora non van facer falla máis ca sete horas pra facer a viaxe. O locutor desmaíbase coa alegría, mais eu agarrei unha colera de moito sandios. Moito máis satisfeito quedara eu se a partírea dadora dixeran que de Madrid a Galicia se ía tardar en chegar sete mil días ou algo así.

Porque ti bota contas, con esta presa nas comunicacións, cheganse unhas eleccións e aquí tes, cagando centellas, a toda a plana maior do goberno e das súas diversas alternativas. O señor Suarez e o innominable fillo de Vigo, de corpo presente nos escenarios da nosa nación. E por suposto, a pandilla de Sevilla afincada en Madrid-Felipe e compañía non deixaran de virllas botar unha man os seus muchachos de por acá, que aínda a estas alturas non se sabe se van votar si, non ou quen sabe. E por suposto, todos os demais. Velar as consecuencias do progreso: cada campaña electoral na nosa Terra, xa polos nosos produtos indixenas moi antroídica, conviden nun antroído internacional. Eu realmente pensaba que co "autocotono" xa chegaba, pero non é así o ben visto, e poñen un

Talgo pra acabaren de amañalo.

Chegar chegaba pra cupo deste ano coas barbaridades que se escoitan por estes eidos sen tragar música de fóra. Pero estes políticos sucurselistas amrtante abondo os ramistas palaios que tran pra festa da aldea unha orquesta de canto mais lonxe millor, que en sendo de lonxe coidan que será boa.

E non hai tal, pois pra mascarar e pallasos, nada mellor ca unha colonia europea. E senon que llelo pregunten os eternos firmantes de manifestos pra salvar esto ou aquilo, sempre por enriba dos partidos, que nestes anos moito teñen inzado. E eche boa verdade, en canto a un se lle ocorre calquera parida, sempre en contra vinte ou trinta pra rubrala.

Despois estes señoras o mellor escarallanse de risa vendo como o Mugabe e os seus se poñen a bailar no medio dun mitin multitudinario. Non se dan conta de que se pode facer o pallaso moi seriamente, e a revolución moi alegremente. Porque o compañeiro Mugabe e todos os nosos compañeiros de Zimbabwe, cos seus haites rituais e co seu ritmo guerreiro, están a ampliar o dominio do home no mundo.

DARIO XOHAN CABANA

FERROL O 15, folga xeral

Representantes dos partidos e coalicións PSOE, PCG, POG, PSG e BN-PG anunciaban, no transcurso dunha roda de prensa celebrada a semana pasada, a súa intención de convocar unha folga xeral de 24 horas de duración que afectaría á comarca ferrolá o vindeiro 15 de Abril. O obxectivo desta convocatoria conxunta é o de presionar ao Goberno español, esixíndolle solucións á crise na que se atopa sumida a comarca ferrolá.

A convocatoria dos partidos políticos responde ao chamamento efectuado polas Asembleas de traballadores de Astano e Bazán ás forzas progresistas, instándolas a artellar unha resposta masiva ao progresivo deterioro das condicións económicas e laborais da comarca, concretizadas na perda de numerosos postos de traballo e no descenso do poder adquisitivo dos salarios.

Llano Cotrofe, representante do PSOE, explicaba os motivos da convocatoria resaltando a necesidade de presionar ao Goberno para que asumise as súas responsabilidades, xa que deica agora se limitara a crear unha serie de listas que non tiveron efecto.

vidade algunha. Xa que logo, compria presionar ao Goberno dun xeito firme e contundente para que este tomase en serio o grave problema da comarca ferrolá.

Carlos Neira (POG) despois de analizar as causas da crise da nosa comarca, enmarcou toda posibilidade de solución á mesma nun plan económico racional para a economía galega.

Pola súa banda o representante do BN-PG, Daniel Romero, salientou o papel que as centrais sindicais tiñan que xogar en todo este proceso, convertíndose nas correas encargadas de levar o problema ás fábricas e ao conxunto dos traballadores da comarca. Matizando a continuación que a convocatoria da folga xeral era unha convocatoria eminentemente política pois o problema do Ferrol e comarca era un problema que requiría solucións políticas que escaparan do ámbito meramente local ou comarcal. Xa que logo, a folga xeral era a primeira medida de presión para facerlle fronte ás innumerábeis agresións do Goberno, que levan á nosa comarca a converterse nun cementerio industrial.

David García (PSG) insistí-

ria na necesidade de venciñar na loita a todos os sectores sociais, porque o problema era de todos e ningún debía ser excluído. Neste senso, manifestou a intención das forzas convocantes de porse en contacto coa Cámara de Comercio, Unión de detallistas, pequenos comerciantes e empresarios... de cara a que todos eles participasen na folga xeral.

O representante do PCG, Fernando Miramontes, sería o encargado de expor o papel que as corporacións locais tiñan que xogar en todo este proceso, asumindo a súa función política fronte aos intentos daqueles que pretendían converter aos axuntamentos en meros organismos administrativos.

Unha vez explicado o carácter da convocatoria os representantes dos partidos sometéronse ás preguntas dos informadores, precisando que amais da paralización total das actividades, o día 15 tería lugar unha macromanifestación que partiría ás 6 do cantón de Molíns, rematando no Campo de Fútbol onde representantes dos partidos convocantes dirixirían a palabra aos asistentes.

Co obxecto de venciñar a todos os sectores, as Corporacións Locais celebrarán durante

estes días plenos extraordinarios de cara a solicitar o apoio da poboación a folga xeral, espallándose bandos e comunicados de solidariedade coa folga do día 15.

Ante a pregunta dun dos informadores, Fernando Miramontes (PCG) explicaba a ausencia da UCD nos seguintes termos: "Alguns partidos que xa estamos implicados coa UCD en buscar unha saída a esta situación, vemos como isto non se levou a cabo. Creemos que temos que facer nos unha autocrítica porque en política equivocámonos moitas veces, e que tampouco é cousa de rasgarse as vestiduras e dicir que fracasamos unha vez e deixar as cousas como están. Polo contrario vemos que os partidos cos que pensamos que temos solución os problemas non o fixeron así, e hoxe estamos nunha alianza de esquerdas a ver se somos capaces de darlle solución. Atención, non decimos en ningún momento que vamos a darlle solución, senón que imos a intentalo, e que como decía o compañeiro isto non pode quedar nunha manifestación, porque non podemos facer o mesmo de antes: facer unha gran manifestación e despois darlle poderes ao partido do goberno, porque a realidade é que non fixeron nada".

LUGO

A Diputación con Fenosa pola Nuclear

O día 27 celebrouse unha sesión informativa na Diputación Provincial de Lugo sobre a Central Nuclear a construír en Regodella, no concello de Xove. Dela podemos sobrancear tres cousas: A ausencia de boa parte dos deputados, a nula intervención de case todos os asistentes, e o comportamento do Presidente Sr. Cordeiro, que non lle permitiu a entrada ao corresponsal de A NOSA TERRA en Lugo.

Recollendo o ambiente de oposición popular ao proxecto da Central, manifestado varias veces en forma de mobilización, o BN-PG presentou no seu día unha moción na Corporación Provincial pedindo que esta se pronunciase contra esta obra. Por todo isto foi polo que o Sr. Cordeiro acordou convidar a representantes da FENOSA para espoufaren diante da corporación provincial e dos medios informativos todo o referente a esta instalación.

Esta sesión informativa tivo lugar o día vinte e sete, facendo a presentación o Sr. Quinteiro, Director Xeral de Regodella, que pasou o tempo a falar ben das centrais nucleares, chegando a afirmar que o perigo non é máis ca psicológico. Tamén, e diante das preguntas do Diputado Manuel Castilleiras, o único que abriu a boca, sostivo que "actualmente Galicia xa é deficitaria en enerxía", anque decindo noutro momento... "bueno, outra cousa é iberduero". Noutra contestación ás preguntas do Diputado do BN-PG, dixo que "...a verdade é que non comprendo como a un país como España vamos a compartimentar enerxeticamente".

Se alí o único que tiña que dicir era Castilleiras, moitos deputados nin fixeron acto de presenza. Secadra o tema parcial de pouca transcendencia. Entre as ausencias, a do Partido Socialista Obrero Español.

A DEMOCRACIA DO SR. CORDEIRO

Otras das incidencias que non temos máis aquela que resfilar é o comportamento do Sr. Cordeiro. O Presidente da Diputación impedíulle a entrada ao noso corresponsal en Lugo a unha sesión informativa, á que, pola outra banda, asistiron sen trabas todos os medios de comunicación. A súa explicación foi que: "Ya se está perfectamente acordado, definido". Ao preguntarlle polos motivos, respondeu moi "claramente": "Ah!... imáginoselos...".

Hai que dicir tamén que ningún medio informativo se fixo eco desta negativa, nen tampouco protestou ningún dos informadores alí presentes. Outras veces por menos motivos teñen dado plaguetes... Polo que se ve, é máis dun o interesado en que a Central valla adiante.

carta entreaberta

A voltas coa cocina

Querida Directora:

Se estrouro día cando te vin pasar por Lugo non tiveras tanta prisa e pararas un pouco, habiache espoufado a miña teoría sobre a cocina galega, á que hai tempo lla veño dando voltas. As conclusións que tirei destas alimenticias meditacións non as teño aínda moi claras, e se as discutíramos un pouco, o mellor privábase de dicir algunha barbaridade, mais xa que non foi así, haberá que discutilas por carta.

Segundo fun observando, moita xente cre que non existe apenas unha cocina galega, ou que se existe é probe. Se me quitas a xente do consabido facón con grelos, da empanada de xoubas e do polbo ou pulpo, pra que non me malentendan os da miña tribo: con cachelos, ben pouco máis se identifica. E francamente, se non houbera máis cocina galega ca esta -por ilustres que señan estas garofoladas-, teríamos que recoñecer que non existía cocina galega.

Pero como ti sabes -que tamén che gusta- a realidade é moito máis esplendorosa. O polbo non se come só o estilo da feira, senón que se prepara polo menos de dez maneiras máis. As empanadas son cousa de non acabar. E despois temos os chourizos, as longanizas, o botelo e outros cantos embutidos con moitas aplicacións. A troita non se come só frita, tamén o forno ou en escabeche: teñen o seu aqúel. E xa non falemos das varias maneiras de asazoar a lamprea, as castañas con leite, as trinta ou corenta maneiras de facer o caldo, os ilustres usos do xamón e toda a ricaz variedade

do porco, os innumerábeis guisos -chamados polos franceses **fricassés**- e unhas cantas variedades de pratos derivados do bacallau. Todo isto e moito máis é cocina galega, e se por cocina entendemos tamén os viños, nunha pequena rexión coma o Morrazo eu son capaz -anque mal catador- de distinguir polo menos dez sabores distintos. E aínda que ia xa pra outra cousa, déixame que lembre as tartas, miña especial debilidade, das que levo probadas ducia e media e penso chegar ó cento a pouco que viva.

En resúme, podo concluir que a cocina galega existe e que a maioría dos galegos non teñen conciencia dese corpo único, non a teñen nada sistematizada, a pesares de loables e documentados intentos de lambóns tan ilustres coma Cunquero, do que redondemento o libro máis ca nada como lamboda lírica.

Pola contra, se miras prós Países Cataláns, ves que a cocina catalana téñese corpo coente na conciencia de todos. E o mesmo pasa coa francesa,

ou coa italiana ou coa mexicana. E aínda a pouco máis, nalgúns nacións farían figurar representada no seu escudo, e a moitas sítivellas de arma diplomática. Entón, se en Galicia hai a infraestrutura, por que non existe a superestrutura, como din os sabios?

Hasme perdoar o meu atrevemento, mais quero aventurar unha teoría: se non será moi boa, pero non me negará que téñ o seu aqúel (ollo ós gramáticos, parece que dixen algo e non dixen nada).

Galicia non téñ unha burguesía nacional, a diferencia de Cataluña por exemplo. Eu entendo que a cocina creoua todo o pobo no que se refire ó seu aspecto material, as galdrumadas concretas como son o caldo ou os cachelos con chourizos. Mais a creación do corpo case místico da cocina, con todo o seu cerimonial, veu sendo na historia tarefa das burguesías, coído que polo século pasado ou así. Eles ó fin e ó remate podían viaxar de vagar e como comer gustáballe, deulíse necesariamente por alí.

Peró se eles non o fixeron, haberá que facer. Por eso sería bon que aquel colaborador do noso periódico que facía "o recuncho do lambón" fari ben en deixarse ver de novo por estas páxinas coa frecuencia axeitada. Eu non o coñezo por meu mal, mais ben se ve que escribía con coñecemento de causa. Un pouco de sistematización non nos virá mal en cousa tan agradable. E despois de todo, a arte de comer é parte non pequena da cultura popular.

DARIO XOHAN CABANA

X
Keito
PONTEVEDRA
SOPORTAIS DA FERRERÍA, 4

LIBRERÍA
XA
Vila de Negreira, 3
Tif. 261975
A CORUÑA

o Ensino
Revista Galega de Socio-pedagoxía
e socio-lingüística

Editada por "PROMOCIONES CULTURAIS GALEGAS S.A." sob o patrocinio da "ASOCIACIÓN SOCIO-PEDAGÓGICA GALEGA"

SUSCRIBASE DESDE XA!

Ingrese o importe da suscripción anual de 1.200 pesetas na conta 01-500.000-5 do Banco de Vizcaya, Sucursal da Avenida de Buenos Aires en Ourense, por xiro postal, transferencia bancaria, ou talón, indicando seu nome, apelido e domicilio.

resumes

O FUTURO DA FRIGSA

Luns 14, o Presidente do INI ("Instituto Nacional de Industria"), recibirá a Comisión Mixta da empresa luquesa FRIGSA, comisión formada polo Comité de Empresa, os sindicatos ING, CC.OO., UGT e USO, e as organizacións políticas AN-PG, PCG, PSOE e UPG. Os puntos a debatir irán maiormente arredor da estratexia do INI en canto a reducir perdas (é sabido que o carácter deficitario da FRIGSA é un dos argumentos principais do monopólio ao que pertence), a recalificación dos terreos separación de empresa do devandito monopólio, ou sea, CARCESA, alternativa apoiada dende moitos sectores.

A XUNTA, A SUSPENDER

Supomos que á falla de poder aprobar nada. Desta volta, depois da "Gratificación" dos funcionarios do axuntamento de Lugo, o acordo municipal suspendido foi un do de Ribadeo, sobre incoación de expediente disciplinario ao secretario da Corporación. Polo que parece, na sesión do acordo, astra concellais de dereita votaron a prol do voto de censura.

"NAVAJEROS" NO FERROL

Francisco Carreras, dirixente de CC.OO. e membro do Comité de Empresa da Bazán, resultou ferido na cara, dunha navallada dada por José Martínez Pérez funcionario dos servizos xurídicos da empresa. O dirixente sindical estaba na porta da factoria, na que estaba convocada unha xornada de folga, e demandoulle a identificación ao funcionario, que sen mediar máis diálogo tirou de navalla. A cuestión está posta a disposición xudicial.

NOVA ASAMBLEA NACIONAL DE ENSEINANTES

O próximo sábado, 19 de Abril, ás once da mañá, no Instituto Xelmírez, de Santiago, Xuntárase a Asamblea Nacional de Ensinantes de Galicia, como quedou acordado na Asamblea anterior.

Os puntos que se tratarán son: Cartas de Autodenuncia. Campaña arredor do Día das Letras Galegas. Problemática cara ao novo curso. Dinámica da Asamblea Nacional de Ensinantes de Galicia, durante o presente curso.

A CHOIVA COUTOU A 2 ROMARIA DA SAIDA DA FOLLA

En Coutorredondo, nas bagoadas que arrodean ao lago Castiñeiras xa se erguían os postos de empanada, rosca, viño. Os xogos populares estaban a piques de escomezarse porque desde a mañán do domingo, día 13, as Asociacións de Veciños da provincia de Pontevedra acordaran festexar en común o que intitulaban "A Saída da Folla". Pero a choiva era moita e aínda que o bon humor reinaba non cabía moita escola así que os organizadores decidiron suspender a romaría. Os autocares encetaron o descenso e todos ficamos á espera de que o tempo depare mellor sorte cando estas organizacións cidadás volten axuntarse calquera domingo próximo.

O CONDADO

Arbo: expulsión dun concellal de UCD

Cando as eleccións municipais a UCD pediulle a Manuel Pérez Gil que figurase na súa candidatura. E pediullo porque este home ten fama de honrado e prestixio no municipio. O que posibelmente xa non soberan, din, é que non se presta a xogos de mans e que conta con carácter dabondo para oporse a eles. Un factor determinante coidamos, para incluílo nas listas, é a cantidade de votos que podería arrastrar e que de feito arrastrou.

Figurando no número tras na lista de UCD e como independente nela, salíu elixido na compañía de nove mais na mesma candidatura. O resto quedou conformado con dous do PSOE, un do BN-PG e un de UG.

Supomos que parte dos votos conquistados en esixencia dunha incuestionabel fidelidade foi elixido terceiro tenente de alcalde e xa que logo formar parte na comisión municipal permanente.

E foi aquí, na comisión permanente, onde xurdiron os problemas. Dentro dunha posíbel laboira de lavado de cara en anteriores corporacións propuxéronse na comisión a aprobación de contas que databan do ano 70, en concreto unha do campo de fútbol por valor de 600.000 pesetas a que o señor Pérez Gil negoulle a súa aprobación por con-

siderar que non estaba dabondo clara a inversión, mesma postura adoptou con outra factura de 150.000 ou 200.000 pesetas dun suposto mirador que databa do ano 73 en que, segundo el, non se construíra, aínda que posteriormente lle foi informado de que pertencía a un torreiro da parroquia de Barcelo. E da permanente pasouse aos plenos. En

cantidade de acordos votou coa oposición e en contra da súa candidatura. Así inquiriu nun pleno onde estaban as estanterías dos libros para a biblioteca que costaran 700.000 pesetas e foran xustificadas polo anterior alcalde Jorge Freijanes. Polo actual alcalde foille contestado que os libros seguen nas caixas e as estanterías están no almacén. Igualmente opúxose a idea do alcalde de celebrar o centenario da vila con actos como a entrega de medallas a todos os concelleiros e alcaldes anteriores.

Isto todo trouxo como consecuencia ser dado de baixa como tenente de alcalde. De todos xeitos seguiu a manter o firme criterio e adoptando posturas en cada asunto que consideraba máis racionais e máis ao servizo do pobo.

O alcalde de Arbo foi o home designado pola UCD para fa-

cerse coa Mancomunidade do Condado e astra as eleccións municipais viñera sendo desempeñada polo alcalde de Ponteaes, José Castro home perto do ultradereitismo, íntimo de Fraga e nemigo de UCD, cuxa xestión tanto ao cargo do axuntamento como na Mancomunidade foi posta en tela de xuício decotío por irregularidades administrativas e o fracasado intento de instalar unha celulosa máis tarde de impor o plan de ordenación do Condado que posibelmente pechaba dentro de si a devandita celulosa. Ao parecer cando o alcalde de Arbo, Hermenegildo Rivero, tomou posesión do cargo a súa función foi meramente de figura decorativa, tanto pola falla de apoio do seu partido, a Corporación non lle desencanta tanto José Castro, como polo dominio absoluto que este tiña sobre todos os órganos administrativos na Mancomunidade. Así as cousas, e diante da problemática xurdida (dous meses sen pagar ao persoal) e a negativa das entidades bancarias a concederlle créditos e as provincias a concederlle adiantos, coa maquinaria parada ou averiada porque os talleres tampouco lle fiaban) e recoñecida a súa impotencia para enfrentarse ao todo poderoso Castro, plantexou de escomenzo a súa dimisión e unha vez aceptada esta convocou un pleno do axuntamento de Arbo co gallo de abandonar a Mancomunidade dun xeito definitivo. De novo a oposición pediu que se estudiasse a fondo o asunto e o concellal Manuel Gil apoiou a postura contraria a teima do alcalde.

Diante da postura adoptada por Manuel Gil chega ao axuntamento de Arbo unha comunicación da secretaria provincial de UCD comunicandolle a baixa como membro da candidatura e que entrara o seguinte da lista. Convócase pleno extraordinario o 15 de marzal para tratar este asunto e a oposición non asiste, celebrándose o 17 de marzal a segunda convocatoria e asistindo sómentes catro concelleiros. Acordaron de darse por enterados do contido da carta do comité provincial de UCD.

Parece ser que o presidente da Xunta Electoral da zona comunicoulle que sen expediente previo de expulsión non podería ser cesado e a cuestión pendente e que este concellal non é militante de UCD.

Así e todo, é convocado un pleno para o 29 de marzal e manifesta publicamente que fora enganado pola UCD cando fora chamado para formar parte da candidatura e mesmo chegou a chamarlle traidores aos que o convenceran para que se prestara a este xogo.

Queda agora o expediente en man da Xunta electoral de zona, pero xa de principio os concelleiros do Bloque, do PSOE e de UG e o mesmo expedienteado publicaron unha carta nos xornais da zona facendo coñecer a súa opinión sobre a actitude do alcalde de Arbo, que consideran que é do máis fiel estilo fascista.

X.A.SUAREZ

carta entreaberta

Pra cacique non abonda querer selo

Querida Directora:

Con esto da democracia que agora din que veu, hai moita xente que xa non pode facer coma antes. Antes era máis doado poñer unha careta de antifranquista testimonial sen mollar as bragas e ir pola vida sentando praza de progresista. Agora, como se pode falar, surxiron certas complicacións. Porque falar, pódese falar, a cuestión é que che fagan caso.

Unha das profesións que máis se puxeron en descuberto duns anos a esta parte foi a de corresponsal de aldea dos periódicos rexións. Antes eran unha gloriosa institución, e como non se podía falar e todo o mundo o sabía, pois moitos sobrevivían facéndolle crer ó público que "é que non se pode dicir nada, que se non...". E a xente pensaba que se os seus corresponsais de aldea puideran falar, alí ía ser a de dios.

Mais chegou a democracia chegar, seica chegou e moitos corresponsais de aldea empezaron a amosar orellas insuspeitadas. Velaí que moitos campesóns da liberdade nas tertulias tabernarias empezaron a coller partido, e oh maravilla!, non era, como puidera parcer polas conversas, o partido do pobo, non era o vermello das clases populares, non era o azul celeste da patria. Qué desencanto! Os campesóns vilesos da liberdade e da xusticia adornábanse a miúdo co marelo e verde do poder, despreciando outras cores antes defendidas no café, á saída da misa, nas mesas da festa maior. A claridade impúxose: as medias tintas quedaban no pasado. Escasos eran os que fuxían da terrible lei da maior comenencia, complementaria do principio do me-

nor esforzo.

Tal coma o de Cospeito, miña tribu, que sempre se preciera de progre e esquerdo, e que agora se invirte en meterse con meu tío Claudio e con meu irmán Aniel. E non é porque señan da miña familia, claro: máis ben trátase dun contencioso político, porque o Claudio é concellal do Bloque e presidente das Comisiós Labregas dalí, e porque o Daniel é o responsable da AN-PG.

A última foi que, cando se tratou dunha moción contra os embargos, o Elías de Portas, o Ricardo da Inés e outros quince ou vinte das Comisiós Labregas foron á sesión do axuntamento. E resulta que os municipais da dereita españolista e reaccionaria votaron a favor da moción do Bloque todos, e non polas ganas que tiveran, segundo se colixe porque un deles, que é deputado provincial, votara moito ó revés había uns días, como o atento lector de A NOSA TERRA pode saber.

Segundo o Fidel -que parece mentira que sendo tan novo seña tan carca- aquilo non foi democracia senón coac-

ción. O Fidelito sempre che foi un rapaz moi listo con cultura de / Iccionario Abreviado Espasa-Calpe. Segundo el, cacique é o que ten moito poder nunha vila ou lugar, e por eso el non o é, porque é só un cidadán de a pé respetoso das leis. E neste, anque seña qui tarlla ós meus compañeiros de Cospeito, teño que darlle a razón: certo, Fidelito, tu non és un cacique. Pra ser cacique non abonda con querer selo.

Evidentemente, o corresponsal do "Progreso" na miña tribu é como máximo un aspirante. E momento é só un señor que manda a crónica das festas das aldeas, e en vez de facer a crónica como está mandado, fainas coma as da alta sociedade das revistas do corazón. De cando en vez clama pra que Cospeito teña guarda municipal con uniforme de gala, fai os ecos de sociedade, das "peticiones de mano" e varias lindezas máis. Mentras anda con eso, está moi bonito e astra dá gusto velo. Pero cando se mete en alturas políticas, cita a constitución e pretende dar leccións de democracia ós nacionalistas, entón xa se lle coñece que está moi amigo de certos señores que pra outra reserva, porque a fauna da miña tribu, por típica e aínda paradigmática colla o Espasa, señor Fidelito merece máis ca un tratado. Pra andar polo mundo fai falla máis alforxas (e nunca millor dito) das que o corresponsal da miña tribu leva. E pra ser cacique non abonda con crese grande xornalista e xenio das letras españolas, nen facer poemas cursis e novelas ó estilo de Corín Tella. Mais pra criado de caciques, chégalle ben.

DARIO XOHAN CABANA

resumes

REMATOU A FOLGA DO AUTOMOVIL NA CORUÑA

Vén de rematar a folga do Automóvil na provincia da Coruña despois de dez días de paro, ao chegaren a un principio de acordo as centrais ING, CC.OO e USO coa patronal do sector.

As milloras acadadas polos traballadores suben moito das dispostas no acordo marco xa que en caso de baixa cobraran o 100 por cen do salario, así como o 18 por cen de aumento, así como outras milloras na duración da xornada e días a traballar. Este convenio terá vigor dous anos revisando se o índice de precio incluída a gasolina, pasa do 6 por cen, tendo que pagar, así mesmo cinco mil pesetas polos atrasos.

A nota negra desta folga son os catro traballadores de CC.OO que non son admitidos ao traballo. Mentras que a ING tenta mobilizar a xente por iste feito, CC.OO trata de impedi-lo.

As centrais critican, tamén, a actuación do Gobernador ao mandar arrestar aos piquetes informativos dos traballadores, non facendo o mesmo cos da patronal cando estes andiveran obrigando a pechar aos distintos talleres.

FOLGAS NA CONSTRUCCION

ING, CC.OO e CTG teñen convocada a folga do sector da Construción de Lugo, ao tempo que, dada a situación actual, todo fai pensar que se vaia convocar tamén no mesmo sector na provincia de Ourense. Aparte das respectivas reivindicacións de cada un dos convenios provinciais, as centrais están a reivindicar un convenio de alcance nacional, seguindo o acordo emanado da pasada Asambleira de Delegados da Construción de Galicia.

O DECRETO NON ORDENA NADA NOVO

Polo que parece, o novo "Decreto de Ordenación Pesqueira" vai seguir cocendo a merluza no despacho madrileño, sen mediación da ningunha instancia das "comunidades autónomas". E eso que os asuntos pesqueiros son competencia "case exclusiva" dos diferentes Estatutos.

INVENTARIO FOLCLORICO

A academia de "Bellas Artes" da Coruña ven de acordar a realización dun inventario da música folclórica galega. A proposta xurdiu do compositor e director Roxelio Groba, membro de número da institución, e para tal xa se anuncia que se solicitarán axudas a entidades e corporacións oficiais.

XORNAL FALADO EN EUZKADI: UNHA EXPERIENCIA PARA NON ESQUECERSE

O pasado día 5 tivo lugar en Euzkadi e concretamente en Baracaldo, a presentación dun xornal falado, organizado pola Agrupación Cultural do Condado. Basease a idea na necesidade de entrar en contacto directo coa emigración, plantexar claramente e sen revirevoltas a realidade de Galicia e ao mesmo tempo tratar de coñecer a problemática dos nosos emigrantes.

O xornal estivo conformado en dúas partes: informativa e musical. Os temas desenvolvidos foron situación económica, sanidade, ensino e laboral. A parte musical estivo representada por Suso Vaamonde, Anxo Albalde e os gaiteros de Froito Novo de Melide.

Tanto o centro galego de Llodio como o de Baracaldo non tiveron especio dabondo na sala destinada ao acto para acoller aos asistentes. Tiveron postos de venda a entrada do acto e pegatinas coa leña "en loita pola nosa cultura", discos de diferentes cantantes galegos, exemplares do número 100 de A NOSA TERRA e viño do Condado.

Todas as intervencións foron seguidas con moita atención e os coloquios que seguiron a cada tema rexistraron un outro índice de participación.

A REALIDADE DUN POBO

O análise da situación galega foi exposto de xeito real e crúa

mantendo en todo intre plena comunicación cos asistentes. Todas as intervencións foron interrompidas por aplausos e exclamacións de solidariedade.

A caótica situación do mundo laboral "...porque compañeiros, en Galicia hai familias que desde hai máis de dous anos non ven entrar un soldo na casa" (Manuel Soto, traballador de Censa, afiliado a ING), o demencial xeito de exercer a medicina "...están millor atendidos os pitos das granxas que os nosos enfermos da zona sul de Pontevedra" (Manuel Marquez), a situación de Galicia, os abusos das multinacionais e o asoballamento do pobo "...o tramo Guisamo-Barcala da Autoista, o Gobernador Civil ameaza con militarizar a zona", "...crean industrias que, ao marxen de destruír por completo a ecoloxía, rematan cos poucos medios de supervivencia e están a converter a Galicia no basureiro da Península" (Emilio Pérez, economis-

ta), ou no ensino "a situación de asoballamento da nosa nación ven dada por un dado sintomático: nove mestres son expediantados por dar as clases en galego" (Antón Muñños, mestre). foron temas escoitados e debatidos polos asistentes.

".....NON VAN APAGAR O NOSO FACHO

A situación do folklore nacional foi desenvolvida por Mingos, compoñente de "Froito Novo", "...a cada paso a loita pola identidade do noso pobo veise

chea de atrancos e as ofrendas aos nosos dereitos como en loita por unha identidade propia non van apagar o noso facho porque nós, tédeo por seguro, venceremos...."

A canción de Suso Vaamonde fixo asomar bagóas a moitos dos presentes "...voltade acó emigrantes", "...a nosa patria berra é tempo de loitar". A letra e a interpretación dos seus poemas enerveteu aos compañeiros da emigración.

No remate un neno de 12 anos, fillo de emigrantes e tatar-

neto dun gaitero histórico O Grilo, interpretou dúas pezas moi antigas á gaita.

O Himno galego interpretado por "Froito Novo" e cantados por todos os presentes coas mans encriscadas de emoción e quen sabe de impotencia, deu remate ao acto formal.

En Llodio, a partir das dúas da tarde, rematou o xornal. A festa foi continuada por Suso Vaamonde e "Froito Novo", na mentras que todos os membros da expedición foron acosados a preguntas, onde o factor común era a necesidade de emprender unha mesma loita entre todos os galegos.

En Baracaldo o presentador do xornal Santos Chaperon máis o gaitero foron case obrigados a baixar a Santurce para facer unha improvisación do acto eran xa as 11 da noite.

Aí queda pois unha esperanza para o futuro: conquistar que a Galicia emigrante se xunga aos que na terra están a loitar por unha nación ceibe, polo que se viu a eles ganas non lle fallan

X.A. SUAREZ

carta entreaberta

O Penón

Querida Directora:

Xa hai días, e aínda semanas, que o goberno español está laíando outra volta polo Penón. De novo nos falan da "esquina clavada en el corazón de nuestra patria" e demais gaitas. E non son os diarios que se editan en Galicia os que menos laían, non: laían o unísono segundo lles mandan, coma se este llerio fora connosco. Porque nos diarios de Galicia aínda pensan que a nosa patria é España.

De xeito que teremos que a-turar barbaridades de groso calibre durante unha tempada. Falarán do "último resto do colonialismo en Europa", coma se Galicia ou Bretaña foran máis ben champú. Pero a esto xa vimos afeitos despois de varios séculos, e como as cousas sigan así, haberá que dar de baixa no dicionario galego palabras coma "asombro", "abraio" e similares.

Eu tamén me fago algunha pregunta sobre estas cousas, e tamén cheguei á conclusión de que estes ministros d'agora son dun cinismo arrepiante. Porque repetindo que Inglaterra lle tén que volver o peñón ós españois, a ningún se lle acorda falar de que os españois lle devolvan Ceuta e Melilla ós marroquís. Deso non se fala nada. Débese tratar de que os españois terminen crendo que nunca romperon un prato.

Tampouco non se fala pra nada de devolver as Canarias ós

canarios, nen Galicia ós galegos. E aínda máis: eu xa teño lido as provincias de Eskadi-Norte e máis o Ruselló eran españolas. O imperialismo ser será un tigre de papel, pero a cara polo menos, téncha de cartón-pedra! Dentro de pouco reivindicán tamén Portugal porque fala un idioma paracido ó galego. E cando te descoides, ó millor astra reivindicán toda a Rumania porque houbera varios emprendedores de Roma que foran españois.

O caso é meterlle á xente na cabeza cousas e cousas, xa de imperio territorial, xa espiritual. Porque neste do espírito tamén che hai moito cinismo, coma por exemplo coa Hispanidade. Os españois foron impoñer a súa lei e a súa cultura a América, esto todo o mundo o sabe. Barreron unha chea de culturas algunhas das cales eran en moitos aspectos

superiores, e senón bótalle unha mirada á arquitectura precolombiana. E teñen a santa cacha de viren agora contándose as gaitas da obra colonizadora de España en América, que parece que lle deron unha lingua civilizadora de España e aínda unha fe, que debía ser a de Torquemada e a dos xesuítas, a da barbarie inquisitorial e das queimas de meigas. Véñense gabando agora de que eles non fixeron coma os ingleses, que esterminaron os indios, cando se non os esterminaron de todo foi porque non lles conviña ou non puideron. Dentro de pouco elevarán ó Papa de Roma un relatoria pra canonización dun anxiño com Pizarro, que canso de alindar porcos e comer o duro mais honroso pan do traballo meteuse a conquistador, ou do encantador Cortés, avaro e traidor coma poucos.

Hai que ter atrevemento pra falar da lingua e da civilización que estes bandidos e delinquentes comúns levaron pra América, como se aló non tiveran unhas civilizacións e unhas linguas pra falaren. Hai que ter cara pra disfrazar de ilustres obra cultural a rapiña, o espolio, o xenocidio, o paso asolador das hordas de ladróns. E hai que ter peito pra reclamar o dereito internacional no caso de Gibraltar e manter catro nacións aferrolladas nas portas do século XXI.

DARIO XOHAN CABANA

As Centrais Sindicais que operan en Galicia tampouco van celebrar conxuntamente o 1 de Maio. Decíase que CC.OO e UGT irían xuntas, pero o acordo rachou e cada unha vai facer os actos polo seu lado. Quen sí van ir xuntas son a ING e a CTG, segundo nos informaron nunha roda de prensa celebrada en Santiago.

Os actos que programa CC.OO, agora sen UGT, son manifestacións nas capitais e vilas e cidades importantes como Vilagarcía, Riadeira, O Barco etc.. Organizará, tamén, festas populares en Vigo, A Coruña e O Ferrol.

A ING e a CTG van celebrar conxuntamente, por primeira vez o 1 de Maio facendo mobilizacións nas máis importantes vilas de Galicia e ademais, "Festas Populares" en Lugo, Santiago e Vigo, así como o espallamento de octavillas e carteis co lema "Contra dos Monopolios", que é o que vai presidir este ano as mobilizacións da clase obreira galega na órbita destas centrais e daqueles sindicatos de rama que se lle queiran xungir en pe de "total igualdade", segundo manifestaron na roda de prensa celebrada o martes día vinteun en Santiago, na que participaron diversos líderes sindicais de ambas centrais.

Manifestaron, asemade, que o feito de ir xuntos os dous sindicatos non supón unha novidade importante, "xa que esta unidade xa se estaba dando na loita diaria e nos convenios, non é de agora. Non podemos aceptar un chamamento que se faga por riba da situación real. Non é posíbel concurrir con CC.OO e UGT, xa que a práctica sindical e de principios é moi diferente. E é que CC.OO e UGT teñen a diferenza en canto a eleccións sindicais, pero non en canto ao proxecto sindical e político que queren artellar", remataron decindo

NESPEREIRA

Paraelle os pés ao caciquismo

Situada a vinte kms. de Vigo e a seis de Redondela, Nespereira é a segunda parroquia en número de habitantes do concello de Pazos de Borbén. Presenta o aspecto típico do rural cercano ás cidades e núcleos industriais.

Mais tamén, dada a súa privilexiada localización, ao pé do Galleiro e cunha fermosa paisaxe, están sendo elixida por algúns vigueses de abondosos poderes económicos como segunda residencia.

Polo demais, non é allea a outro fenómeno sobradamente coñecido no noso agro: o caciquismo, contra cuxos asoballamentos ergúese o vecindario.

UN TRABALLO "ESPECIAL" DE ICONA

Perto do cume do monte, o barrio de Galleiro, que hai trinta anos era o máis rico da Parroquia pola súa gandería, e que a causa da repoboación veu reducido o número de veciños a menos da cuarta parte, aconteceu a pasada semana que a máquina de ICONA que andaba arranxar a pista, fixo un traballo "especial" arrasando unha ampla extensión de monte, que xunto aos outros da Parroquia foi devolto aos veciños polo Xurado Clasificador o pasado 22 de Xaneiro. O traballo, segundo explicou o palista aos veciños que subiron a parar a máquina, era por conta dun abogado de Vigo chamado Manuel Taboada, e consistía en arrasar máis de dúas Has. que segundo lle comentara tiña arrendadas polo alcalde por 50 anos.

Este abogado, que mercou dúas casas nas inmediacións ten arrendada desde hai sete anos a casa-escola, que anque non chegou a funcionar demostra a importancia que tivo non hai moito este barrio e a súa súpeta despoñición. A máquina marchou sen facer máis traballo, agardando agora os veciños unha explicación do alcalde xa que sendo o monte dos veciños, non lle ven moita xustificación a que unha máquina dun organismo oficial, a petición dun individuo privado, se meta onde ninguén o autorizou.

MAIS INVASIONS

O alcalde, de UCD, tén tamén máis cousas que explicarlle aos veciños, asemade no que lle toca aos montes, neste caso o "Chan do Areeiro" situado a outra banda da Parroquia que foi ocupado nunha extensión de 3.000 m. cuadrados por dous veciños ao parecer ca autorización verbal do sr. Real. Corrían daquela os tempos da campaña electoral.

"Ese monte foi acordado pola Parroquia no ano 78 e ante notario, que quedaria a pastoreo, asimesmo temos os papeis de propiedade, é por que motivo entón o Alcalde non actúa, e temos que ser os veciños quen devolvamos as cousas o seu sitio? ¿Pensa que vamos quedar na casa vendo como se apropián do que é de todos?"

"Na convocatoria de subastas dos pinos queimados nos montes da Parroquia, non apareceu para nada o monte "Buxel" pero marcárono igual, e tanto verdes como queimados. O Alcalde dice que o arder o monte, todos os pinos, anque pareza que están verdes, logo secan, e que máis vale sacar algo que nada. Moi ben, pero se despois de todo o inverno e por non afectarlle o lume un pino está verde, pois non se pode vender como queimado ¿ou non?"

O ALCALDE: SE HOUBERA MAIS PREPARACION...

Como compria, A NOSA TERRA foi falar co alcalde respecto da autorización do "Chan do Areeiro".

"En absoluto din autorización nen verbal nen por escrito para que ninguén ocupara o monte. Como o monte non é meu, non son quen para autorizar ou prohibir. A instancia efectivamente foi entregada no Axuntamento e inmediatamente cursada a ICONA que teño entendido realizou algunha xestión ao respecto. Polo demais se os veciños entraron no monte, parece-me que están no seu completo dereito xa que é deles". "A máquina de ICONA tiña que arranxar a pista e nada máis. O contrato de arrendamento que dispoñía ese Sr. que é Inspector de Traballo en Vigo, é por 15 anos e inclúe a casa-escola e 460 m. cuadrados ao redor, como xa leva 7 anos quedandolle 8 en vigor. Pode que agora, o ser o monte dos veciños, baxa un problema xurídico, pero en todo caso haberá que resolvelo

polas oportunas canles legais. O arrendamento é por 6.000 pts. anuais".

Rematou decíndonos que "O que realmente pasa, non por estas cousas que me pregunta, senón por outras moitas, é que hai moi pouca preparación... a xente crei que sabe e despois resulta que non sabe nada... por eso pasa o que pasa".

ECHE O CONTO DE SEMPRE

A referencia ás escolas, dice o sr. Tomé, concellal do BN-PG, "é debida a que no Pleno de Xaneiro e un tanto por sorpresa, aprobaron a venta das escolas parroquiais, feitas na súa meirande parte polos veciños, para financiar moitas e grandes obras que, decían, querían realizar. No Pleno seguinte acudiron moitísimos veciños que incluso estaban colgados das fiestras. Daquela suspendeu o Pleno impedindo que se tratanen dúas mocions que presentáramos os do BLOQUE pedindo a anulación da venta e que se abrisen novamente para impartir clases de preescolar. No Pleno seguinte xa as aprobaron".

"O respecto de que non estamos preparados xa sabemos que el o está moito, pero que non pense que nos somos tontos. Polo demais... éche o conto de sempre".

XAVIER B. MARTIÑO

LAMPAI

pequena historia dun problema grande

Os veciños agardan polo único autobus que presta os servizos na zona.

Lampai é unha das doce parroquias do municipio de Teo, situada entre Santiago e Padrón. Dada a súa localización entre montañas é unha das que, astra fai pouco tempo, tiña peores comunicacións. Hoxe en día ten carreteras, nembregantes carece de servizos. Non hai nengunha liña de autobuses a Santiago; a máis próxima está a uns sete quilómetros. Doutra banda, o único servizo que teñen é a Padrón, cuberto pola empresa "García", que sómentes fai o traxecto unha vez a mañá e outra a noite, de luns a venres, o sábado sómentes a mañá sen voltas e o domingo fai dous viaxes.

Desde hai moito tempo os veciños tentan de conquistar unha liña de autobuses a Santiago xa que a maioría desenrola o seu traballo, os seus estudos, etc... nesta cidade. E así, o problema agudizouse cando, despois de prolongadas negociacións, o concesionario da liña con Padrón se negou por sistema a que nengunha empresa se fixera cargo do servizo con Santiago, así como tampouco quixo prolongar el a liña astra Luou para alcanzar coa empresa que transportaba os viaxeiros astra Santiago.

Diante desta situación os veciños concentráronse na carretera por onde pasa o autobus. Cando o autobus apareceu, os veciños puxéronse diante del e cando xa levaban parados perto, de hora e media, cun mutis total por parte do empresario, que era quen conducía o omnibus, e a pesares das repetidas invitacións ao diálogo por parte dos veciños, presentouse a Forza Pública que tentaron deixar expedita a vía. Diante da negativa dos veciños de abandonar a carretera, a Guardia Civil tomoulles declaración aos dirixentes da Asociación de Veciños e mesmo ao empresario. A afirmación dun dos Guardias Civís de que "estes feitos serán postos en coñecemento do Gobernador Civil" os veciños respostáronlle que "iso é o que nós queremos, xa que desde o seis de marzo estamos facendo unha denuncia diaria ao Subdelegado de Transportes por facer sómentes un viaxe en vez dos cinco que obrigación, e aínda non tivemos contestación".

Unha vez que pudo reanudar a marcha, o empresario solicitou e conseguiu que o acompañase unha parella da Guardia Civil no resto do recorrido.

carta entreaberta

Os dentes de riba das vacas

Querida Directora:

Aínda me dura a gargallada polo sucedido do vendedor de manises e xefe da xerdarmería do mundo, o ilustre e sorridente Carter que saí ás veces polo televexo coma anuncio de todos os dentífricos do mundo. Este home é gafe. Primeiro fíxose con esta historia de avións que chocan e botan abaixo un ben armado plan de violación de territorio. Se a lera nunha novela, non a crería. A pouco máis e vanme facer crer naquelo de que o imperialismo é un tigre de papel, como moi trunfalista afirmaba o camarada Mao. Ou se o anosamos un pouco, un antroído de papel.

De todas as maneiras, non é cousa de tomar de coña o animo que debe ter agora o americano medio mister Smith. Mira que lles meteron moito na cabeza o mesianismo fascista de cintinelas do ocidente, e todo o envento da guerra fría debeulles meter na cabeceira ideas tan espantosas coma a da reserva espiritual dos españois. Estas cousas son moi perigosas, e non se pode dicir que morto o can remate a rabia. Eu paréceme que nestes momentos ó millor pechan ringleiras ó redor do seu vendedor de cacauetes e pónense farrucos nun fascismo

asolador aínda non vencido no Viet-Nam. A ver se agora que languandía leva ostias por todos os lados aínda se lles soben máis á cabeza os fumes e empezan a facer barbaridades.

Mais todo o conto de riba tén pouco que ver co título que a esta carta lle puxen, o cal se relaciona máis de perto con algo doméstico que pasou nesta miña bimilenaria cidade, onde dous amigos meus non deron averiguado a ciencia certa cando lles nacían os dentes de riba ás vacas. Ti que de vacas aínda vas sabendo -acórdaseme unha que estiveche a punto de matar cun coche no camiño do Castro de Viladonga- saberás tan ben coma min que ás vacas os den-

tes de riba nacenlles teóricamente ós 65 anos. O malo é que como aínda está por dilucidar -como di o noso amigo Díaz- cantos dentes e como están dispostos e de qué cor.

Estes meus amigos que tan pouca abelencia teñen pra cuestións bovinas, téñena non ostante moi grande pra recortar monigotes e apregarllos no lombo á xente coma min -xa con algunhas cañas na barba- pra que os pasee pola cidade adiante, anque non seña antroído. Eu francamente quero deixar constancia de que non me ofendo por tan pouca cousa. Pior ca levar un monigote no lombo é levalo na cara, o cal enlaza non forzadamente co caso do señor ministro Otero Nomás, que desde hai algún tempo non dá faterna ningunha.

Qué pasará co señor ministro? Eu pola miña parte xa ía afeito ás súas paridas mentás, e láime de non poder deleitarme coas súas barbaridades pola mañá cando leo a prensa. Ademais, politicamente interesaba moito que non calara. Se seguira ó mesmo ritmo de hai uns meses, é posible que astra conseguise facerlle perder as eleccións á UCD.

DARIO XOHAN CABANA

LIBRERIA

XA

Vila de Negreira, 3
Tif. 261975
A CORUÑA

resumes

VOLTA DINAMICA

Durante o paso pola "vuelta a España" polo noso territorio nacional, rexistráronse dúas "interrupcións" do paso dos ciclistas: a primeira, en Redonde-la, por mor dos conflitos relacionados coa desviación da estrada Vigo-Pontevedra. A segunda, por parte dos obreiros de CENSA, que cortaron a estrada por mor de chamaren a atención sobre o problema dos seus ameazados postos de traballo. O único "incidente" (aparte do derroche de pelotas de goma e botes de fume) foi o do coche do comentarista deportivo español José María García, que resultou inda ben cocado, despois de caseque (segundo testemuñas fidedignas) ter levado por diante a un par de traballadores.

SEGUEN SEN PACTAR

A chamada pola prensa diaria "Izquierda gallega", inda non deu renovado os 'Pactos do Hospital'. PSOE, PSG e máis a Unidade Galega tiñan previsto un novo intenti para fins da semana do 5.

APOIOS PARA A UGT

A USO de Lugo vén de afirmar en nota pública á prensa estar disposta a "intensificar las relaciones con la UGT". Na práctica, a USO estaba apoiando e recoñecendo o Acordo-Marco como linde de negociación en moitos convénios.

OS ARMADORES SEGUENA ARMANDO

Perante apostura da OTP ("organización de Trabajadores Portuarios"), de declarar a folga se as negociacións que están a levar coa patronal non van óa bo camiño, os armadores da Coruña entrevistáronse co Gobernador Civil para demandar que se garantizara a realización do traballo fora como fora. Perante a negativa do Gobernador a exercer presión, os armadores acordaron de amarrar toda a flota coruñesa.

"A CULTURA NON E FESTA"

As Asociacións Culturais "Auriense", Liceo Recreativo Ourenseño e Cine-clud "Padre Feijóo" ven de marchar da Comisión de Festas de Ourense unha despois da outra. En nota que remesou aos medios de comunicación o Cine-clud clarexa que, despois de teren aprobado a realización dunha serie de actos a ter encetado as xestións pertinentes, a representación da Corporación Municipal veu nunha xuntanza posterior con que "o cine e teatro non eran festas" e retirando as subvencións acordadas. Mesmo renunciou a organizar un pequeno campionato de axedrez que foio que motivou a retirada do Círculo Recreativo.

RIANXO
QUEN GOBERNA E O ALCALDE

A prensa diaria, dias atras, informaba da dimisión de catro concellais da corporación do axuntamento de Rianxo. As cousas aporrentes, o problema suscitou polas cuartas plantas dalguns edificios que se están a construír. A NOSA TERRA recolleu as declaracións directas de quen "nunca dixemos nada de dimitir" e o mesmo que eles estase a preguntar a que intereses pode beneficiar tal afirmación.....

Mesmo nun principio, falou-se de que a disparidade de criterios collera tais pulos que un concellal, Cesar González Dou-rado, ameazara ao primeiro tenente alcalde, Alfonso Tarrio Otero. "Non houbo tal ameaza, si unha discusión" afirma o

devandito concellal que hoxendia ten presentada a súa irrevocábel dimisión en base a que "non se men entregaron, cando as solicitei, as actas dos plenos, como portavoz do PSOE que son en Rianxo e ademais negouseme a entrada no axuntamento".

A INEFICACIA DAS COMISIONS

Nembergantes, a teima suscitada ten un transfondo de descontento no que a xestión municipal se refire, polos outros catro concellais. E así, Guillermo Fungueiro, independente na lista do PSOE e membro da Comisión de Obras deixa tralucir unha problemática que abrangue a todos os eidos da xestión municipal, "os informes que eu presente, ao longo deste tempo, e asesorado polo aparelador municipal, endexamais tiveron validez algunha". Da súa banda, Cons-

Fotos: ALBAN

tante Castaño, da mesma candidatura, e integrante da Comisión de Obras, Sanidade e Montes expón a súa disparidade de criterios respecto da actuación do alcalde no senso de que "nunca se fixo nada, cando se presentaba unha denuncia facíalle máis caso ao denunciado que ao denunciante". E mesmo Xosé Miguens e Xosé Roxo redundan no seu descontento a este respecto.

O DIALOGO IMPOSIBEL

Ao longo deste ano de xestión municipal os atrancos, por parte do alcalde do PSOE, Xosé Bravo Frieiro, déixanse traslu-

cir en todo intre. E así, os concellais non poiden plantexar as súas alegacións xa que "normalmente o alcalde somentes fai plenos extraordinarios, e como non existe o apartado de rogos e preguntas nós non podemos facer nada...". Doutra banda, e a pesares de ter dedicación exclusiva "chega as once e media da mañá e marcha as dúas da tarde...".

Asemade, o problema da cuarta planta nas edificacións ven dado polo feito de que hoxendia negaselle a licéncia de obra a uns e permítiselles a outros. Malia todo isto, o alcalde ven de dicir que "xa que nos atemos a unha normativa legal non é posíbel a edificación das catro plantas...". "No mesmo senso, nunca lle neguei a entrada nas dependencias a ningún concellal, simplemente se produciu un altercado entre o primeiro tenente de alcalde e un concellal no que se verteron ameazas e por iso vaise tentar evitar de novas disputas. Deste xeito, negolle a entrada ao concellal pero para ver de que non se produzan mais altercados...".

Mesmo o sr. alcalde considera que estes altercados son "un problema típico interno dun partido, nesnte caso o PSOE. Este enfrentamento da pé a que se entre no terreo de que un diálogo con este señor non é posíbel...".

Entre outros moitos, a construción do cementerio municipal en entredito a axetada actuación da alcaldía. Cun presupuesto duns trinta e tres millóns de pesetas, ninguén sabe de certo quen está ao cargo destas obras. "O cementerio, di un dos concellais, en principio non saía á subasta. Foi adxudicado a un contratista por esa cantidade. O alcalde deu a desculpa de que o estaban a facer un grupo de veciños, pero como o van facer os veciños un cementerio municipal...".

XOSEFINA L. CORRAL

DARIO XOHAN CABANA

carta entreaberta
Non e ouro todo o que reloce

Querida Directora:

O día que poidamos poñernos a facer un estudio ó por miúdo e como está mandado da prensa rexional, a bon seguro que unha ou dúas páxinas haberá que escribilas pra tratar do tratamento do primeiro de Maio de hogano.

Desde varios dias antes, desatouse unha campaña que poñía o acento na falta de unidade da celebración. Algúns con firma e outros sen ela, graves artigos laiábanse de que cada quen fose polo seu lado, en detrimento da sacrosanta e tradicional unidade, etc. Un coidaría que eran altos prebostes obreiristas, xente curtida na loita proletaria, os que de tal maneira se espresaban. Un cavilaría que o seu corazón escoaba vermello sangue coa terribel dor de ver a clase obreira dividida. E non oustante, os firmantes dos artigos que levaban rubro non me soan conocidos por tal actividade, senón máis ben todo o contrario.

Eu, chegado o día, pola miña banda fun á manifestación que convocaba a miña Central conxuntamente cos compañeiros da CTG. E realmente, tendo en conta que á que fun o ano pasado só convocaba a ING, estou por dicir que algo avanzamos en canto á famosa unidade. Non entendendo, xa que logo, tanto laio, pois de calquera é sabido que a unidade faise pouco a pou-

co e non é imposta, en tal alta democracia coma esta, por decreto-lei.

Pero aínda non acabamos aquí: ó día seguinte, todos os periódicos rexionais choraban o escaso eco, a baixa participación do Día Mundial do Traballo na nosa Terra. Outra vez ós periodistas, ou polo menos a algúns, rompíase o corazón de dor, doíalles á alma pola escasa conciencia de clase que segundo eles había no proletariado. Outravolta un podía facerse a idea dos vellos sindicalistas chorando tempos pasados que a non dubidalo eran millores. Mesmo nun periódico que afirmaba que na manifestación ING-CTG de Lugo houbera 1.500-cifra aínda ben esaxerada, podes crerme, polo corresponsal da bimilenaria cidade, titulábase tal no-

ticia como de "escaso eco", con título ben atribuíble á redacción e non á corresponsalía.

Talvez eu non esteña moi capacitado pra comprender os altos motivos do xornalismo rexional. Tal vez, polo feito de non ter carné de periodista, escapárame razóns máis altas. Pero anque nun mar de dúbidas, estou por dicir que non é ouro todo o que reloce. Ou imos crer -ós nosos anos- todo o que nos din? Eu aínda aventuro a hipótese da man negra empresarial asumindo careta obreira pra desclasarnos desde aparentes posturas de clase. Eu aínda teño a terrible sospeita de que os titulares do día 2 levaban cerca dunha semana escritos, e aínda secadra compostos agardando o día.

O que penso tamén é que -ós nosos anos- non nos imos deixar seducir por cantos de serena. Non iredes crer agora nas boas intencións da prensa rexional. Non credeas a estas alturas que os grandes prantos eran máis ca un sibilino recurso retórico, pois se fosen algo máis, teríades que crer tamén que os donos da Coz de Galicia se volveron comunistas.

Se lles facemos moito caso, poderán dicir de nós que levamos corenta anos en Estremadura e aínda non sabemos montar en burro.

resumes

PREMIO ABRENTE DE TEATRO

O 17 de maio déronse a coñecer en Ribadavia os premios "Abrente e" de teatro.

O primeiro premio desta octava edición foi concedido a obra "Sete bailaretadas de amor e unha morte", de Roberto Vidal Bodaño. A cuantía foi de cen mil pesetas.

Foron merecedores de acésit, segundo do xurado, "Alias Pedro Madruga", de Agustín Magán Blanco, "Testamenteiro", de Manuel Lourenzo Pérez e "Teudis" de Millán Picouto.

O REFERENDO GALEGO

Segundo dixo o presidente Suarez no Congreso o Referendo Galego celebrábase nun prazo máximo de seis meses.

FOLGA NA RECOLLIDA DE BASURA NA CORUÑA

As ruas da Coruña están estes días cheas de basura e causa da folga que están a levar os obreiros de "Ferrogas", empresa concesionaria do servizo de recollida.

A folga, de unha semana de duración, produciuse ao non haber acordo entre a empresa e a parte social na deliberación do convenio colectivo que estaban a discutir.

LUGO: OS EMPRESARIOS PIDEN A DIMISION DO ALCALDE E APLAUDEN AOS CONCELLAIS DA ESQUERDA

O venres, día 16, tuvo lugar no local de sesións da casa consistorial luguesa un pleno moi movido no que se discutiu a aprobación dos trabucos de "Erradicación" e "Gastos Suntuarios".

MANIFESTACION E FESTA ANTINUCLEAR EN SANTIAGO

Con motivo da celebración os días 25 e 26 do Día Mundial Antinuclear, o domingo terá lugar en Santiago unha manifestación as doce da mañá e unha festa antinuclear, pola tarde na "Horta de Santo Domingo".

Estes actos, convocados polo comité antinuclear están apoiados por diversos partidos da esquerda.

O CONDADO

A patadas tamén se pode detentar o poder

Dícese que en tempos, cando os caciques tiñan que chamar ao orde a algun dos seus "administrados", preparaban un par de matóns ben aleccionados sobre o rigor con que deberían empregar o traballo de quentarlle o lombo para facelo vir ao rego.

Isto, claro, foi hai anos. Agora estamos na "democracia" e, xa que logo, nótase un cambio sustancial no seu comportamento: hai que estar máis en contacto co pobo.

De feito, por mor destes contactos astra nos actos disciplinarios exercen directamente a súa autoridade.

Un exemplo, Pontearas, na sesión do día 25 do pasado mes de abril, un asistente ao acto increpa duramente a un membro da Corporación empresario de transportes el, sobre as deficiencias de prestacións do servizo. Axiña mándase ao xefe de municipais para que desaloxen a sala. Négase. Chámase a Guadía Civil e tirano dalí. Na saída, o protestón segue na súa teima. O alcalde, José Castro, o home que mangoaba nas eleccións o sufrimento de anónimas amenazas, que facía chorar as amas de casa máis que Sautier Casaseca, considerándose vítima da incompreensión (aínda que panfletos repartidos daquel intre dábanlle a volta a todas as afirmacións acusando de todo o que se pode

acusar a un alcalde e algo máis), José Castro, repito, pasa na compañía dos concelleiros "beso las manos" de costume, é ve ao revoltoso. En canto o olla, sen pensalo dúas veces largalle unha patada nas canelas. Montouse un gran revólvi e arrollado por todas as persoas que non están de acordo coa súa conduta (a presente e a pasada).

Consegue meterse no coche, rodeado de xente que lle increpa a súa conduta e durante uns minutos agredido e agresor quedan cara a cara. Para despedirse, Castro dille ao "insurreto": "Bo, te tengo miedo". Aquí remata a historia.

Podemos sacar dúas conclusións: a primeira é que a democracia evoluciona nos caciques — aínda que hai partidarios que din que o os de hoxe están tan adulterados como os produtos que comemos e que non son caciques nen son nada, astra ao punto de reveixarse a ter contacto físico cos "caciqueados"; de segunda xa se contempla a posibilidade de que o senso do temor non é patrimonio exclusivo do pobo, xa se acepta como, aínda que non de moi boa gana, que os caciques poden chegar a terle medo a quen ten debaixo dos pes.

Por algo se empeza.

X. A. SUAREZ

PORRIÑO

esfarelamento do polígono industrial

O Porriño pasa por ser neste intre unha das zonas máis conflictivas de Galicia. Aquí estamos asistindo ao descalabro dunha das poucas zonas industriais da nosa nación e día a día, de xeito continuado, as empresas de Porriño van pechando, por distintas razóns, que sempre están en función das ganancias do empresario ou das grandes programacións económicas de Madrid.

De todos son coñecidos os casos de Dreslock, Censa, Corfi, e derradeiramente Cocampo, do que xa temos falado nestas páxinas. Pero con isto a desfeita non para, senón que segue a un ritmo cada vez máis acelerado.

Alfombrauto era unha empresa que coma tantas outras viñeron a instalarse no Porriño aproveitando as facilidades que aquí había e a inestabilidade política do Portugal de pouco antes da REvolución. Aquí invertiron moitos empresarios portugueses que deste xeito podían catapultarse a un comercio de difícil acceso desde Portugal. Os traballadores de Alfombrauto saben tamén dos moitos chanchullos para os que a fábrica serviu de plataforma e aínda hoxe se lembran da meirande cantidade de millóns de escudos que foron depositados na súa fábrica polos grandes señores portugueses para posterior distribución en bancos espa-

ñoles na época da Revolución do 25 de abril.

Resulta que ao parecer na actualidade a fábrica xa non é rentábel para o seu dono ou polo menos non é tan rentábel como el quixera, e, por outra banda, como ben lle dixo con cinismo aos traballadores, "en Portugal agora gañou a dereita".

O feito foi que unha mañá do mes de xaneiro a fábrica apareceu queimada parcialmente e na actualidade os traballadores están sen cobrar e con poucas posibilidades de poder voltar a traballar.

Como conclusión resulta que vinte traballadores máis se topan a punto de perder o posto de traballo e a comarca de Porriño pode perder unha nova empresa, que non vai ser a última polo que se ve, xa que outra empresa do textil, neste caso Soyfre, vai seguir o mesmo camiño, pero desta imos falar máis de vagar noutra ocasión. Por outra banda, Cocampo tócase definitivamente nun calexón sen saída, do cal alguén se está beneficiando ou se vai beneficiar. E non son precisamente os traballadores, que ven perdido o posto de traballo.

C. MIRANDA

As IV xornadas do ensino

A Asociación Socio-Pedagógica Galega vén de convocar as IV Xornadas do Ensino de Galicia, convidando a participar a todos os ensinantes galegos, a todos os sindicatos e agrupacións pedagóxicas.

A convocatória aínda non sinala cal será a súa sé, que queda pendente da obtención dos correspondentes permisos de utilización de locais, pero xa sinala que o seu desenrolo efectuarase entre o 25 e o 30 de vindeiro mes de Agosto.

O plan de traballo das Xornadas axustarase ao de anos anteriores. Pola mañás, desenrolo e discusión dos seminarios pedagóxicos e ponencias que se reciban, recepción para a que queda aberto o prazo deica o 1 de agosto, e que terán de xirar arredor de tres eixos temáticos: política educativa e organización do ensino en Galicia, financiación do ensino e regulación de plantillas e situación do ensino galego hoxe. Polas tardes, seminarios pedagóxicos sobor de todas as áreas educativas; e polas noites, actos culturais variados. Programa que se acompañará con exposicións, presentación de libros, revistas e material pedagógico.

Para solicitar información, a AS-PG ofrece enderezos nas sete cidades máis importantes do país, e saber:

OURENSE: Secretaria Xeral, apdo. 1102.

O FERROL: Avda. da Paz 1. dta.

A CORUÑA: Xoana de Vega 62-2.

VIGO: Rua Catalunya 15-2.

PONTEVEDRA: Apdo. 12.

SANTIAGO: Ponte da Raíña 194-A.

LEGO: Rua dos Panariños 1.º esq.

carta entreaberta

A raposa e as uvas

Querida Directora:

Ti que es periodista e desto pode que seupas máis ca min, xa me contarás un día o que poden entender algúns teus colegas por "falta de unidade na celebración do día das Letras Ggalegas". Eu xa estou moi afeito a que laien a falta de unidade política, e do sindical aínda che falei hai uns días, mais foi pra min a braio non pequeno, o enterarme que tamén neste eido da literatura galega había que ter unidade. Confóndame o demo se gano pra solpresas.

Ou seña, poñanos un caso. Como ti sabes e outros dous ou tres amigos, eu fago versos. E sa que logo, se eu fago versos distintos dos que pode facer o Manuel María, eu traiciono a unidade. Polo tanto, pra ser ben unitario, cómpreme facer versos igual có Manuel María. Mais se os fago igual, é inútil que os faga, pois xa os fai el e eu só repito. E coma min, todos os outros que andan a facer versos, neste país, en nome da unidade, teñen por saída lóxica deixar de facelos e que fique un só poeta en exercicio.

Por esta regra de tres, eu tiro a consecuencia de que o millor era cando Franco, que por decreto lei imponían unha maneira de facer cultura e veña aí tés toda unha

chea de Pemancitos cantando o divino impaciente, e corentove delegados de ministerio dicindo corentove discursos igualitos nunha mesma ocasión. Tocou de Alfonso Equis? Pois dálle coas Cantigas.

Tamén o luns un articuleiro que firma coa inicial na folla dese día da bimilenaria cidade, leiábase hipócritamente de que a literatura galega ia de mal a peor e que ben poucas novidades houbera neste 17 de maio en canto a edicións. Eu ben sei que o confonder o desexo coa realidade leva a curiosas afirmacións. O señor que digo páreceme que cantaba unha clexía moi intereseira, pois nunca se distinguíu polo seu amor á li-

teratura galega. Por outra banda, non atino a comprender como podía xulgar de calidade de libros, se polas miñas informacións non sabe ler aló moito ben. E aínda por demais non debe saber contar — anque desto tiña outras referencias —, pois máis ou menos por estas Letras Galegas saíron uns vinte libros, que tampouco non está nada mal, se pensamos que entre eles non había ningunha novela de Estefanía, lecturas ó bon visto preferida do ilustre follista.

Xa ves que neste mundo todo é conforme a asegundo. Eu estou aínda ben satisfeito desta falta de "unidade" que quere dicir — desde o meu xeito de ver — que os oficialistas teñen cada vez menos creto e cada vez lles son máis incómodos os respondóns. E tampouco non me parece pouca cousa que se publicaran por estas datas dúcia e media de libros en galego, algúns moi bons e algúns menos bons, pero cousa boa no seu conxunto pra nosa cultura.

Xa sabedes a fábula da raposa e das uvas. A estes novos raposos como Galicia lles fai arregañar os dentes, negan que exista. Mais anque lles seupa mal, terán que roela.

DARIO XOHAN CABANA

resumes

A ING NON ACEPTA AS DATAS PROPOSTAS POR UGT E CC.OO PARA A CELEBRACION DAS ELECCIONS SINDICAIS

O secretario nacional da ING saiu ao paso dunhas declaracións feitas polos dirixentes das centrais españolas no senso de que as eleccións sindicais se celebrarían entre o 15 de outubro e o 30 de novembro e afirmou que non se podería tomar ningunha decisión ao respecto sen contar coa central nacionalista.

EN VIGO DESCUBRIUSE UNHA IMPORTANTE REDE DE TRAFICO DE DIVISAS

Esta rede de tráfico ilegal de divisas ten ramificacións en Ourense e aínda está a ser investigada pero cóidase que o tráfico realizado por eles podería ascender a varios millóns de pes.

CARBALLO CONCELLAIS DO BN-PG PECHANSE NO AXUNTAMENTO

Para protestar polo deterioro da vida municipal do axuntamento de Carballo, con alcalde da UCD e maioría absoluta deste partido, o pasado venres día 27 encerráronse na sede do devandito axuntamento os tres concelleiros do BN-PG como protesta polas anormalidades na celebración dos plenos, polo feito de que os concelleiros nacionalistas non sexan admitidos nas comisións e pola mala situación do urbanismo, a sanidade, o alumado público, o tráfico, etc. O sábado, ao mediodía, presentouse no axuntamento o alcalde con tres concelleiros da UCD e un de CD chegando ao acordo de que os concelleiros pechados poderían plantexar as súas reivindicacións nas comisións nas que antes non eran admitidos.

PAROS TECNICOS EN CITROEN

A pesares de que fora denegada pola autoridade laboral a solicitude que a Citroën presentara no senso de realizar unha serie de paros técnicos a empresa segue a realizalos diante da pasividade e complacencia de certas centrais sindicais que din defender os intereses dos traballadores.

O pasado día un de xunio rematou o último paro técnico dos que ven realizando a empresa dende fai tempo, e que contan coa pasividade das centrais sindicais estatais, que dilúen o problema prometendo levalo o parlamento, e, por suposto, co beneplácito da amarela "Confederación Gallega Democrática de Traballadores" CGDT. A todo isto, o Comité de Empresa, contentase con prometer a difusión

do problema pola radio e a prensa e con pedir unha manifestación para dentro de dous meses.

MAIS DESPIDOS EN CEE

No Coléxio "Manuela Rial", de Cee, siguen a represión contra dos mestres. O último día de curso foron expulsadas dúas mestras, descoñecendo os motivos que levaron á dirección a tomar tal solución, inda que se pensa que é seguindo a súa campaña de botar fora a todas as persoas que se amosen minimamente comprometidas socialmente e coa realidade galega.

Estas dúas mestras participan na campaña de protesta polo despedido de dúas das súas compañeiras. Xa daquela se sentiran un bo número de voces protestando pola conduta dictatorial e antigalega da dirección deste centro, e da que os despidos só son unha das mostras, levándose ao cabo numerosas accións de protesta.

Perante iste novo despedido, ocorrido en data tan sorprendente, a ING, central sindical á que estaban afiliadas as dúas traballa-

doras, fixo publico un comunicado de protesta, pedindo que se tomen medidas contra destas arbitrarias medidas.

CORRESPONSAL

BUSCANDO A REGULACION

A ING ven denunciando este feito así como a constante represión de que son obxecto os traballadores dentro da empresa, acorralados polos mandos intermediarios para que se afilien a CGDT e ós que se lles nega o mínimo descanso nas cadeas de montaxe. En opinión de esta central sindical, os actuais paros técnicos non son máis que o intento encubierto de facer unha inminente regulación de plantilla contando coa connivencia das autoridades laborales que os permiten "mentras a empresa pague". Esta posibilidade semella máis real si se ten en conta que, o mesmo tempo que se realizan estos paros técnicos, se está a levar a cabo unha considerable aceleración da produción.

GARCIA-BODAÑO CAUSA BAIXA NO PSG

Salvador Garcia-Bodaño confirma a súa baixa no PSG, do que fora fundador no ano 63. O escritor nacionalista hai meses que se apartara do Partido Socialista Galego no que representou cargos como a secretaria de información e prensa.

EUROPIO ¿PARA EUROPA?

Nunha vella mina romana, nos Ancares, veñen de se obeter mostras positivas da existencia de európio, un mineral pouco coñecido, descuberto inda a comezos deste século. De importantes aplicacións no campo da electrónica, un kg. deste mineral cotízase sobre o meio millón de pesetas. A ver para onde elas van.

EN GANDARIO

A UCD coruñesa tamén se xuntou en sesión plenaria. Polo demais, o que falon parece que quedou no de sempre da imposibilidade dun programa autónomo sen a democracia interna dun partido autónomo, e dunha comunidade autónoma sen un programa autónomo (seguimos case literalmente a certo comentarista).

ASALTO A UGT

Mentras douscentos compañeiros e as súas familias agafaban abaixo berrando consignas, vinte traballadores de CEN-SA asaltaron a sede da UGT en Vigo, por a central ter firmado un acordo coa Administración e a empresa "Duro Felguera" que sal o paso á posíbel integración de CENSA no monopolio. E van...

O BLOQUE XA CONVOCOU O 25 DE XULIO

O Bloque Nacional Popular Galego vén de facer o chamamento nacionalista de todos os anos "para celebrar, o próximo 25 de xulio, o Día da Patria Galega". Este ano, a convocatoria, xira arredor do lema "Contra a política autonómica, defendamos a soberanía nacional de Galicia".

No chamamento o Bloque reitera a súa posición sobre os Estatutos de Autonomía, "acaden ou non o teito constitucional, sigan a vía do artigo 151 ou prefiran o do 143". "Son meros apéndice administrativos do poder colonial, e unha farsa xurídica introducida pola reforma democrática española para obviar o problema das nacións oprimidas do Estado". A coalición nacionalista fai fincapé nas "evidencias de frustración continuada" que presenta a política galega, "por fiarnos a miúdo das solucións ofrecidas máis alá do propio país". "Toda solución que veña de fóra será sempre contraria aos intereses do pobo galego", suliña o comunicado.

Perante esta situación, "e para non nos deixar arrastrar pola apatía, para non ser novamente defraudados, é preciso apoiar alternativas coerentemente nacionalistas". Saliéntase o contido das Bases Constitucionais da Nación Galega, onde se prevé a instauración do Goberno Galego que superará a secular frustración de Galicia, esta convocatoria do 25 de xulio do 80 ten de un novo e firme paso". En orde a isto, "para que o futuro da nosa Terra se faga máis próximo" convocase ao pobo galego para o 25 de xulio, ás 12 da mañá, na Alameda de Santiago.

carta entreaberta

O que parte e mal reparte De nada lle vale o arte

Querida Directora:

Un supoñer, un día eu vou por Compostela ou vés tu por Lugo e xuntámonos nun café ou noutro lugar, que pró caso é igual. Tu levas unha carteira de documentos e eu outra, espárexémolos por enriba da mesa moi seriamente, tomamos un vaso de auga pra poñer a boca a tono e comenzamos a deliberar, debater, propoñer, contrapropoñer e negociar.

En canto acabemos a reunión entre fume de tabaco, proferimos un comunicado conxunto ou convocamos unha roda de prensa, segundo preferencias ou conveniencias. Polo medio que seña, poñemos en coñecemento da opinión pública os acordos a que chegamos e que en síntese consiste en:

A directora de A NOSA TERRA, á hora do reparto do patrimonio artístico e monumental galego, quedase coas catedrais de Tui, Ourense e Lugo; coas galerías da Coruña e de Noia; co casco vello de Pontevedra e coa parte da muralla romana de Lugo que vai desde a porta de Santiago á Porta Toledana. En canto á catedral de Santiago, resérvese a fachada do Obradoiro, e outras tantas cousas máis polo país adiante.

En canto a este servidor, o público entérase polo comunicado de que se queda con todo o que non te quedache tu, de xeito que o patrimonio artístico galego fica total, perfecta e democráticamente repartido, sen litixios nen preitos, como debe de ser: o principal é que haxa paz.

O público, sen dúbida, debería ficar moi contente do ben que nos levamos e do pouco que reñemos. A ningún se

lle debe ocorrer a pregunta de que por qué temos dereito a repartirnos o patrimonio de todos. Isto non se pregunta, é inconveniente.

Todo isto vén a conto de que estes días pasados saíu na prensa rexional unha noticia igualita: CC.OO-G e UGT-G repartiran tamén coma bons irmáns, democrática e civilizadamente, os postos que os Sindicatos lles corresponden nos que chaman organismos tripartitos, e que son o IMAC, o INEM e outros varios. Estes organismos xa sabes que teñen aínda ben importancia pra todos os traballadores, pois neles vanse cocer cousas que nos afectan moito.

O reparto fíxose, máis ou menos, eu teño dous no IMAC de Pontevedra e a ti tócache o terceiro, e pola contra en Lugo ti colles dous e eu un

namais. Ademais de todo eso, convocamos as eleccións cando nos dá a gana ou cando nos mandan de Madrid e a quen non lle guste que se foda. Se resulta que nun mes e medio como temos planeado

non se dan feito nen a quinta parte das eleccións sindicais en Galicia, quedan de facer: a cuestión é vivirmos tranquilos, non matarnos organizando a clase obreira e, por se acaso algún quere romper o peito nese empeño, fagámolo difícil.

A min todo isto aínda me chamou ben a atención, porque o meu sindicato, a ING, chamara uns días antes a eses señores a ver se se acordaba un prazo máis amplo pra facer as eleccións sindicais pra Galicia, e non se dignaran aparecer. Despois aínda che nos veñen acusando de sectarios e antiunitarios, o que ó meu entender é o mesmo ca se un cego lle chama a outro virolo. Pero deixando isto, que as eleccións hanse facer unhas no prazo que eles din e outras cando digamos nós -que é cuestión de poder e non de querer-, o máis rechamante é o reparto. Porque a ING pásache aínda ben dos mil delegados e téñen máis do 15 por cento de Galicia: logo, eu non sei como ousan facer as contas sen a taberneira. E xa me contarás como por exemplo reparten o IMAC de Lugo cando a ING téñen nesta provincia máis delegados sindicais ca ningún dos sindicatos españois.

Eu con esta democracia xa non entendo nada. Ou hai xente tan burra que non sabe onde téñen a man dereita, ou querenos facer burros ós máis. Ou secadra hai algo de todo.

O caso é que polo que sei e averigüei, o reparto entre ti e min non vai ter menos efecto có de CC.OO-G e UGT-G. Como din os seguidores do Pontevedra, "haberá que roelo".

DARIO XOHAN CABANA

resumes

ACTOS DE SOLIDARIDADE COS PESCADORES DO GARMOMAR

O pasado domingo, día 6 celebrouse en Noia unha manifestación en solidariedade cos pescadores do buque Garmomar, convocada polas organizacións sindicais SGTMM-ING, CC.MM., UGT e máis polo BN-PG, PSOE e PCG, a esta manifestación asistiron varios miles de persoas, e o seu remate faláronse representantes das citadas organizacións e tamén familiares dos pescadores aprepados que criticaron o nulo interese do goberno Español no tema, personificado nos ministros de Asuntos Exteriores e Transportes e Comunicacions, Marcelino Oreja e Jose Luis Alvarez, respectivamente, críticas que tamén se estenderían ao Conselleiro de Pesca da Xunta de Galicia, Fernández Calviño quen, ao ver que en Madrid non fan nada polo asunto, tampouco se atreve. ¡Nen pode nen quere!

A celebración de esta manifestación fora acordada ao remate dunha xuntanza que tivo lugar nos locais da AISS de Santiago, o sábado día 5, na que participaron representantes municipais de diversos concellos galegos, ademais dalgunha diputación provincial, membros, case todos eles do Bloque, e do PCG, xunto con algun do PSOE e de UG, nesta reunión, convocada polos familiares dos pescadores aprepados, pediuse a dimisión dos ministros e do

conselleiro antes mencionados e mais esixiuse do Goberno Español o encetamento de negociacións co Fronte Polisario, para conseguir a "liberación dos pescadores aprepados, denantes do 5 de Xulio.

EN SIGUEIRO QUEIMARON "LA VOZ DE GALICIA"

Un grupo de labregos do axuntamento de Oroso, encirados pola alcalde da UCD, Felix Rodriguez Vieites, que ven autorizando, en contra de un acordo tomado hai un ano, pola Corporación Municipal, o funcionamento de un colector de leite da Central Lechera Asturiana que, non cumprindo, ao parecer, a normativa vixente, emporea as augas do Tambre; o feito foi denunciado por un concellal e recollido

pola "Voz de Galicia", o que ocasionou que o alcalde difundira o rumor de que o colector iba ser pechado, co que, logo, non terían quen lles recollera o leite, feito polo que, se concentraron o luns pasado na carretera para que a industria non fora pechada, cortando o tráfico e queimando unhas exemplares de "La Voz de Galicia" a quen acusan de defender os intereses dos señoritos dos chalets.

O CREGO DE VILAMOR CONTRA DA PARROQUIA

"O bispo de Vilamor sono eu". Con estas palabras o crego da parroquia de Vilamor, no axuntamento de Toques na provincia da Coruña, tentaba deixar de lado a nova comisión de festas que como todos os anos organizaba as de San Antonio nesta parroquia.

A causa principal foi que por primeira vez a comisión non andaba polos vieiros nen acataba os ditames do crego, home xa coñecido en toda a redonda polas súas "homilias".

Naturalmente o refrendo popular apoiou a comisión, que pese a oposición conqueriron unhas festas que se cabe superaron as de anos anteriores.

Todo empezou cando programa de festas saíu anunciado, como todos os anos, as impresas xa teñen o formato feito, misa a unha. A comisión tentara falar antes co crego mais non o conseguiu.

Diante diste anuncio negouse a dicir a misa se non se lle pagaba aos curas a setecentas pesetas por cantar a misa.

A comisión recaudou estes cartos e pagoullos, cobrando tamén o crego titular de Vilamor.

O pobo contra do que se podía pensar respondeu ben, e o crego non se saíu coa súa de aillar a comisión de festas xa que non lle caían en gracia algunhos dos seus integrantes.

A GUARDIA CIVIL ABUCHEADA EN OUTEIRO DE REI

As oito da tarde do pasado domingo, día 6, un grupo de AN-PG, representaba unha obra de teatro sobor do "Día da Patria Galega", nun descanso da orquestra que animaba as festas de Outeiro de Rei, despois de pedir a presenza da Comisión de Festas que non se dignou aparecer. Cando se representaba a segunda parte da obra, a Guardia Civil facía baixar aos interpretes do palco tomándolles o nome, o que orixinou o abucheo do público. A mesma obra foi representada nunha praza de Lugo, nos días seguintes.

RODRIGUEZ PARDO DIMITI POR CULPA DUNHA CEA

Despois de que o secretario xeral do PSDG-PSOE, Xosé Lois Rodríguez Pardo, ceara en Madrid, xunto con outros deputados do PSOE de Galicia, con representantes da UCD para, de paso poñerense de acordo no tema do Estatuto, os representantes do sector crítico do partido, encabezados polo presidente, Francisco González Amadiós, encomendaronse moito por non se teren enterado con antelación e fixeron que o secretario xeral dimitise, e xunto con el, varios dos seus máis directos colaboradores, quedando o partido dirixido, até que celebre congreso extraordinario, por unha comisión xestora. De calquera xeito, como o conflito ao parecer, veu por culpa da devandita cea-sorpresa, as negociacións coa UCD, van seguir.

A trás a política autonómica O PSG NON SE FUSIONA CO POG

O Partido Socialista Galego acordou non fusionarse co Partido Obreiro Galego nun plenario celebrado o día cinco de xulio en Santiago.

A razón aducida é que "non existe a suficiente identificación que faga aconsellábel dita fusión dado as diferencias estratéxicas, tácticas e organizativas que existen entre os dous partidos.

Esta decisión debe de ser ratificada ou rectificada no Congreso extraordinario que terá lugar o día vinte tamén en Santiago.

Sobresaen entre as diferencias que os trinta e tres delegados encontraron no plenario do PSG a distinta estratexia cara a liberación nacional de Galicia como loita anticolonial.

"A diferenza está clara entre os dous partidos, manifestaron López Rico e Claudio Garrido na roda de prensa celebrada cos medios informativos para explicar a resolución tomada; o PSG é un partido nacionalista, namentras que o POG é un partido nacional. O termo nacional só se refire a un ámeto concreto de actuación, en moitos estados americanos existen partidos nacionais, mentras que a palabra nacionalista, ademais de enmarcar o campo de actuación leva implícito a liberación nacional. O POG está por un progresivo autogoberno namentras que o PSG está pola liberación nacional de Galicia o que non quita que utilizemos a autonomía para conquistar iste propósito".

Remarcaron tamén outras diferencias entre os dous partidos na súa liña estratéxica como son: a concepción do estado socialista, "nos definímonos socialistas, namentras que o POG se define como partido obreiroista, non aparecendo no seu programa a auto-

xestión que para nós é tan importante. A diferenza existen tamén, segundo o plenario, na concepción nacional e de clase, ao non darlle o PSG a importancia que o POG lle da a crase obreira, "para nos non hai democracia verdadeira sen socialismo".

Asín mesmo constataron as diferencias organizativas, "xa que nos somos o partido máis democrático do Estado e no POG existe o dirixismo e o control".

Quedaron tamén patentes segundo os representantes do Partido Socialista Galego as diferencias tácticas a nivel sindical, "estamos por unha central única galega", a nivel institucional, "a diferenza entre as dúas políticas ollase nos axuntamentos", na política autonómica, "na política da elaboración dos estatutos e na manifestación de apoio, nós non estamos polo dos 16 nin polo da UCD", na política de alianzas "o PSG téñese definido pola unidade entre os nacionalistas, que o mesmo Bloque entrase nunha coalición con nós; pola contra, o POG está máis próximo aos partidos españoлисты, estando pola superación nacionalismo-españolismo, cousa que é imposible dado que asín os partidos nacionalistas non teríamos manciñeira de ser".

Señalaron ademais como diferencias principais de cara a non fusión que "namentras o POG considera a autonomía como un paso cualitativo cara o autogoberno, o PSG considera que a vía autonómica xa está esgotada e que non vai supor nada cara a liberación da Nación Galega. Xa é hora de clarificar as posturas de cada quen diante da autonomía".

I CONGRESO DO S.G.T.A.P.

O Sindicato de funcionarios de maior afiliación de Galicia celebrou o seu Congreso, no que foron temas sobranceiros a consecución dos plenos dereitos sindicais e a normalización da actividade sindical no funcionariado. A formulación dunha auténtica carreira administrativa, un sistema de retribución xusto, e o "rexeitamento do Estatuto da UCD" foron outros temas deste Congreso, no que se escolleu nova Secretaría Nacional.

A XUNTA TRABALLA "HISTERICAMENTE"

Polo menos iso é o que dixo o seu presidente nunhas declaracións que fixo en Madrid, pouco antes de ser recibido polo rei, dixo tamén que as forzas políticas que apoian o estatuto fíxesen toda a propaganda posíbel para interesar rel ao pobo galego, pero nen siquera con esas...

carta entreaberta

O caso é dar que facer

Querida Directora:

Pola prensa entéirome das determinacións que toman os rexedores dos nosos concellos, e moi especialmente en Compostela. Como Compostela é de todos os galegos, tudenses e bergantiñáns, chairegos e ribeirais, todos debemos preocuparnos de como lle vai, qué tal se atopa de saúde cada manciña, qué din os seus veciños, se o pórtico da gloria non padece o mal da pedra. Nós os galegos debemos amar a nosa capital, a sede do futuro goberno galego cando botemos pra fóra os farsantes -no senso dramático- que empezou hai xa tres anos e aínda non terminou o primeiro tempo.

Por eso, porque busco nos xornais o pequeno titular e escota noticia, soupen que catro señores decidiron que o 25 de xulio non poderemos entrar en longa manifestación pola cidade vella. Polo menos eso é o que decidiron os muncípios da dereita caciquil e reaccionaria, e como non lles abundaba o número prá maioría, usaron o voto de calidade que seica téñen o señor alcalde. Que para min foi unha sorpresa, pois coidaba que o voto do alcalde de Compostela era

de moi má calidade. Pra esta miña consideración facía mentes na castrapa de discurso que proferiu en Lugo cando veu realizar a ofensa do antigo reino de Galicia. Mais ó bon visto, o meu xuício era erróneo e o señor alcalde de Compostela téñen voto de calidade máis ca mediana, cando lle deixan con el dirimir o empate. Se os vellos concelleiros que lle fixeron frente ó poder arcebispa ergueran a cabeza...

Coido que a UCD e CD de Compostela -que xa manda carallo ser de Compostela e da UCD ó mesmo tempo- téñen un odio moi especial, unha fobia furibunda, unha aler-

xia demente á presenza popular. Desexan eles máis ben presenza turística de fóra e non presenza patriótica de dentro. Desexan eles vellas ianquis vestidas de coloríns que esclamen oh very beatiful

e tiren de kodak coma os seus devanceiros do colt seis tiros. Desexan eles presenciaren cosmopolitas que en Compostela teñen a ousadía de mercar tocos de plástico e miúras de cartón, a xeito de souvenir, ou gaitas todo o máis con bandeira española nos farrapos.

Por eso os desexos destes señores son que ti e máis eu e outros cincuenta mil ese día teñamos que circular só polas ruas tristes da parte nova, entre caixas de mistos apiladas en casas, e desexan que a pedra secular non se estrema co gozo dos berrós de toda Galicia, que a vella cantería non vibre acompañada coas poderosas estrofas do himno e cos orgullosos urros dos patriotas.

Mais eles ignoran que o vento da historia asoora da nosa banda, que o mañá é noso, que Compostela é de todos os galegos.

DARIO XOHAN CABANA

resumes

A ING GANOU AS ELECCIONS SINDICALES EN "ALUMINA-ALUMINIO" DE S. CIPRIAN E CC.OO EN VULCANO DE VIGO

Nos primeiros dias da presente semana celebráronse as eleccións sindicais na meirande empresa de Lugo, "alumina-Aluminio" e nelas sacou ganadora a Intersindical Nacional Galega (ING) con sete delegados. Nos Asteleiros de Vulcano de Vigo, onde tamen veñen de celebrarse as eleccións o sindicato que obtivo un mirande número de delegados foi CC.OO.

COMUNIDADES DOS EMI-GRANTES CO GALLO DO "DIA DA PATRIA GALEGA"

Co gallo da proximidade da celebración do "Día da Patria Galega" temos recibido na nosa redacción diversos comunicados de adhesión as celebracións de ese día en Santiago, enviadas por diversas organizacións nas que se agrupan os emigrantes galegos.

O BANCO DE CREDITO AGRICOLA VEN A GALICIA

Presentase como un Banco (oficial) para o desenvolvemento, disposto a axudar aos "Jovenes Agricultores" (aunque o seu presidente desminte que a coincidencia de nome co CNJA signifique algo máis), a capitalizar o agro galego e por iso, quere informar, esténdese desde a súa sede en Madrid até Santiago, atalla certas complicacións burocráticas astra agora existentes e terá que flexibilizar as garantías que se esixían para a concesión de créditos. Vai meter diñeiro comenadamente no agro porque é necesario para vehicular a política agraria do Goberno español inda que se declaren non vencellados aos seus aspectos concretos cando lles preguntamos se son, pois, o instrumento financeiro para materializar o Estatuto do leite, a Lei de Montes... tan contestados e socialmente gravosos para os labregos de Galicia. Sobre todo, e sen recato, falan de preparar a entrada no Mercado Común porque neste senso "Galicia ten problemas estruturais que irán agravarse no MCE". Contempla, nesta visión modernizadora que caracteriza ao capital monopolista, a colaboración cos servizos técnicos acaídos ou na investigación de novas industrias agrarias.

Ten un servizo de publicacións propio, traballa tamén coas Caixas Rurais, de Aforro e IRYDA e en Santiago presentouno o seu presidente, deputado coruñés pola UCD, José Luis Melán que na súa exposición, globalizando os datos sobre as estruturas das nacións do Estado, relevou a redución de certas importacións -aceites vexetais, café, tabaco...-, como medran as exportacións de froitos secos, legumes, alcohol e, como mundo aparte, tamén o medre, pola contra, de outras importacións, as de carne e leite que tanto nos afectan. Outro aspecto da política agraria do Goberno.

XOSE ESPIN, ALCALDE DAS NOGAIS

As Nogais é un municipio situado na Alta Montaña Laguesa. Con 83 Km² e 3.239 h.

A corporación esta composta por cinco concelleiros do BN-PG, tres de UCD e tres de CD. O Alcalde é Xosé Espin Mejía, do BN-PG, veciño do lugar de Doncos; "como hai grandes diferenzas entre eles saíu Alcalde".

Un dos principais problemas do municipio é o das comunicacións, o tramo da Nacional VI, que non se sabe cando estará rematado, os acondicionamentos para o paso do gando e os camiños veciñais e pistas, poucos, malos e arrastro. Os concelleiros de UCD barren para os seus intereses, chegando a dicir nun pleno cando se referían a un millón de pesetas que concedera a Diputación para un camiño "hai ise foi un regalo que nos fixeron a nos".

Tamén están os problemas sanitarios pola falla de comunicacións e os escolares.

Problemas e máis problemas que ten que resolver un alcalde, tal vez o máis xoven do Estado, saíu elixido con vinte e tres anos.

Empecemos falando dos compañeiros de corporación e dos problemas que encontrades...

Mais ou menos somos todos traballadores. O problema maior é que se dispón de pouco tempo libre. Aparte diso pucos medios para desplazarse. Hai concelleiros que nen unha moto teñen para baixar. Xa se lles paga o transporte. Foi o único que se acordou, cando se tratou dos cartos para os membros da Corporación porque de cobrar por outros conceptos nos xa non o pensábamos. Ou sexa que non se cobra nada nen en razón de soldo nen de tempo, nen de nada. Somentes algunha viaxe sempre que non

se poida baixar por outros medios. Non hai dúbida sobor de que o maior problema é o económico. Este ano temos un presuposto de 4 millóns e medio de pesetas e, entre soldos dos tres funcionarios e tal... Menos mal que o secretario é por acumulación e sempre cobra menos. Ademais deste axuntamento leva os de Guntín e Portomarin. O Secretario, Don Carlos Castañón, é un home que leva a contabilidade moi ben, pero non quere problemas. No momento en que lle levas un problema tratra de escabullilo por calquera sitio.

Dado o momento da economía, a xente andamos metidos en mil fregados e mal de cartos.

Parécenos que pagarlle ao axuntamento este diñeiro é tiralo. Aparte de que a xente, por agora e penso que é difícil sacarllo da cabeza, pensa que o axuntamento é unha banda de ladróns que están aí facendo as cousas que a eles lles interesan. Por iso que calquera imposto ou cousa que sexa... Non hai un sentido positivo. Non sei. Pénsase que é unha banda de ladróns ou foi.

Os resultados de malas xestións pasadas vense agora. Referente a isto teño eu unha experiencia. Fomos pedir paso aí para unha pista e non che fan mais que achacar cousas. Que se a un se lle pasou e se lle encheu un prado de terra e pedras e non se contou con el para nada... outro ao que lle prometeron pechar un paso e non só non pecharon senón que deixaron todo aberto... Enfin. Que se prometeron cousas que non se fixeron. E despois tamén, por parte dos paisanos, que non se ve o ben comunitario coma ben de todos.

Acude xente ver como vos desenvolvedes nos Plenos e asin?

Normalmente van só cando lles interesa unha cousa. Os puntos do orde do día mandanse a todas as partes por medio dos pedáneos, mais non hai dúbida que hai puntos que interesan aos

dun sitio determinado e aos outros non. É lóxico pois que a xente baixe cando haxa unha cousa que lles interesa. Normalmente asiste xente o que pasa e que como a xente pasou de todo, ou lle fixeron pasar, agora pasan tamén. Preocúpase logo do que ten ao pé da porta só.

Falaches dos pedáneos... son os de antes... elixísteos...?

Para isto fixemos reunións polas parroquias e elixiron eles aos que quixeron. Eu non tiña interese particular en que saíra ningún. Como normalmente nunha aldea hai que aguantar a todo o mundo non aparecen moitos candidatos. Os que aparecen é por aquilo de que o hai que facer. Enfin. Como se fosen empuxados polos conveciños.

Fixestesdes os posibles para entrar nos beneficios do Plan Especial de Alta Montaña?

Sí. Despois da Orde, que saíu no Boletín Oficial do Estado, mandouse un informe do que era o axuntamento, as necesidades que tiñamos en tocante á Administración Territorial.

Parece ser que as necesidades non foron dabondo para nos meter neste Plan de Acción Especial. Como nonos incluíron pois seguimos economicamente mal.

Mandástedes a tempo todos os datos?

Sí. Todos os datos en orde ás comunicacións, ás escolas, á ganadería... todo!.

Que podía supor esta axuda?

Non sei. Se no la concederan sería un pulo grande para as comunicacións porque isto é básico para que a xente se poida polo menos desplazar. É básico para todo o demás. PISTAS.- Aínda que hay outras necesidades parece que a xente tira máis polo das pistas. Para o curso que ven queremos pór en marcha un grupo escolar que tivo que construír o axuntamento por non dispoñer de terreos na vila para ofrecellos ao ministerio e que el o fixera. Entón, claro, empeñámonos niso en todos os sentidos da palabra. Construíronse as aulas e, agora, estase ás voltas co comedor. O problema das comunicacións vai repercutir no transporte escolar. Hai pistas de terra, moi malas, a varios lugares. Moi distanciadas da capital do municipio e moi malas.

GRUPO ESCOLAR.- Concentráranse nel, sen contar cos da vila, unhas 80 ou 90 nenas. De quitados unhas poucas lugares, nos que por falta de comunicación, non se puido facer a concentración o resto das escolas quedan concentradas. Os problemas de comunicación que, coma a escolarización, afectarían ás outras cousas pois sería a lugares coma Torés. Inda que este lugar, por falta de comunicación coa vila, de Nogais faino coa de Becerreá.

carta entreaberta

Canto máis ladren, millor sinal

Querida Directora:

Os comentaristas políticos que fan gala de imparcialidade e non militancia e que son os máis asiduos da prensa teñen unhas reaccións xa case preestablecidas ante feitos que se dan no país. Por eso, o feito que últimamente se deu de que tres organizacións políticas galegas constituían unha mesa sobre uns puntos en común que teñen, deu lugar a históricas e imparciais reaccións moi esperables por parte de sisudos señores que teñen palestra habitual na prensa rexional. Un deles chega a afirmar que unha desas forzas, o PSG, vai enganadiña ó seu matadeiro. Un pode pensar que o sagaz comentarista tén ese partido por unha cousa de inespertos que non sabe o que lle convén e que se deixa embelesar polo primeiro que chega. Mais resulta que xa se trata dun partido maiorciño, de quince anos de idade, que nos partidos é xa unha maioría notoria, sóbor de todo se temos en conta que o do Goberno hai tres anos que se batizou -aunque se sospeita que antes tivo outros nomes.

Non sei se te acordas dos anos pasados, de cando o 25 de Xulio houbera un coro de laios pola falta de unidade nacionalista da celebración da Patria. Os corifeus non tiñan, digamos, un carné nen un historial que os definira coma

grandes patriotas, mais éralles de agradecer que se preocuparan tanto de nós. Pero estén prevenida pra este ano. tén por seguro que o laio hase repetir pese á perfeuta unidade nacionalista que se vai dar na manifestación. Tu xa sabes que as palabras, ás veces, terman do que lles poñen. Os comentaristas, de cando en cando e segundo lles convén, amplían ou restrinxen o significado das palabras co fin de ilustrarnos millor. Unhas veces chámamlles "rexionalistas" ós do Bloque, por aquilo de que en certa nomenclatura operan nunha "rexión". Mais outras, presas de teima contraria, estiran o termo "nacionalistas" cunha elasticidade increíble: é nacionalista o bloque, a unidade galega, o fracção fontaniana da UCD e todos aqueles partidos en xeral que colocan un "g" detrás cando chegan determinadas

datas, e que son desde meg a tra fng. Campo tan amplo imposible que nel se dea unidade, porque en canto se da estarricano un pouco máis e xa se fodeu o invento.

Non teñas grande ilusión pois, en que sirva pra acalantar os comentaristas o feito de que upg, an-pg e psg vaian xuntos hogano o Día da Patria, declaración conxunta polo medio. Coma sempre, dirán que a upg enganou a uns despidados, e farán que un señorito de bigotes con pinta de liberado da ucd saia no televe-xo pra chorar a rutura de unidade galega. Pra arredondar a cousa, entrevistarán tamén a un señor de cachola moi grande pra que reproduza esquemas reformistas bascos, e falarán dos moitísimos grupos nacionalistas que quedan fóra, e do terrible seitarismo dos que fican dentro. Habará algunha referencia ó rabo e cheiro a xofre dos comunistas patriotas, salferida de alusións á queima dos montes e a secres-tos de diputaditos.

Mais tu mira o redor -eu xa mirei- e a ver que nacionalista quedou fóra. Como non fose o señor Assía, dubido eu que haxa outro.

E de todos os xeitos e maneiras, non te preocupes. Canto máis ladran, millor sinal.

DARIO XOHAN CABANA

resumes

XUNTANZA NA CORUÑA DE DEZ ALCALDES GALEGOS

O pasado día 29 reuníronse na Coruña os alcaldes da Coruña, Vigo, Lugo, Santiago, Ferrol, Ourense, O Grove, Corcubión, Villalba e Sada en representación da UCD, CD, UG, PSOE, PCJ e PTE, todas as forzas políticas de Galicia que conseguiron representación municipal nas eleccións de Abril do ano pasado, agás o Bloque cuxa representación lle estaba encomendada o alcalde de Fene que non asistiu a esta xuntanza.

A reunión durou ao pé de dúas horas e estaba convocada para estudar a posibilidade de crear unha "Federación de Axuntamentos de Galicia". Parece ser que os alcaldes presentes se mostraron de acordo en case todo e máis en case nada. Iso parece demostrar o documento que firmaron os alcaldes no que se ratifican no desexo de antes da reunión, é dicir, siguen a querer constituir algo entre todos pero teñen que voltar a xuntarse para saber o que é.

O día das bandas populares

FOTO BLANCO

Mercoles era o día das bandas populares.

Entraban as bandas de Sober, de Rianxo, da Estrada, Carballo, Lira, de Ribadavia, Arca, Arzúa, Celanova, Santa Cruz de Rivadulla e Merza despois de andar a cidade deixando pasacalles entre a xente. A Municipal de Santiago, en homenaxe as bandas populares e "in memoria" do mestre Soutullo arranca co pasodoble Rivadulla e Merza despois de andar a cidade deixando pasacalles entre a xente. A Municipal de Santiago, en homenaxe as bandas populares e "in memoria" do mestre Soutullo arranca co pasodoble de Pontearreas. A seguir, xuntas, entre silencios e emoción, tocas "Negra Sombra" para deixar constancia de que é o centenario de Follas Novas, o libro de Rosalia e xa, sob a dirección de Roxelio Groba, sona o Himno Galego que tocan as bandas populares de Galicia. Seguiu un xantarcioño — polbo, churrasco e rosca con viño e algo máis — na carballeira de Santa Susana e, de volta, na Quintana dos Mortos, outra vez a tocar.

O POBO DE FENE CONTRA "LOS EXAGONOS"

O día vintecatro de xúlio subastouse o coléxio "Los Exágonos", situado no municipio de Fene. A subasta quedou deserta e aínda non se sabe o que vai ser do coléxio tras do que andan, por unha banda o Axuntamento de Fene para convertilo nun instituto de BUP pertencente ao Estado. Pola outra banda están os acreedores, entre os que se encontra a Caixa de Aforros de Galicia, a que se lle deben máis de vinte e cinco millóns, e máis o personal. Tamén seica anda detrás do citado coléxio un grupo, segundo parece do Opus, que quere convertilo nun coléxio de élite para a comarca.

O Coléxio "Los Exágonos" fíxose hai sete anos de forma ilegal, aínda que moitos dos cartos procedían do Ministerio de Educación e Ciencia, un trinta por cen do seu valor a fondo perdido e o resto a pagar en cómodos prazos ao longo de trinta anos.

Aos dous anos de construído produciuse a venta a outra empresa, pertencendo hoxe a un grupo nomeado Curros Enríquez, que, seguindo a tradición do coléxio, rouboulle as subvencións dadas polo estado aos pais, que subían a cantidade duns catro millóns.

No centro non había só problemas de lucro económico, mesturábanse tamén os problemas pedagóxicos. Foi sonada a expulsión dun cativo por baixar-se os pantalóns e ensinar o sexo.

No ano mil novecentos setenta e nove, celebrábanse as primeiras eleccións municipais.

corporación municipal empezouse a preocupar pola marcha do coléxio celebrando unha reunión coa APA, a máis o profesorado para tratar o tema das subvencións. Acórdase manter unha reunión co Gobernador Civil e Delegado de Educación e Ciencia. Esta reunión á que asistiron a APA, profesorado, comisión do ensino e Alcalde de Fene tivo lugar en xúlio do setenta e nove, comprometéndose os representantes da empresa a que o coléxio seguira aberto. O centro continuou un ano máis.

En marzo de mil novecentos oitenta a AN-PG saca un dossier sobre as necesidades da comarca, no que aparece como urxente o contar cun instituto. Esta proposta da creación dun instituto súmanse todos os axuntamentos da zona agás o de Murgados, presidido por un alcalde do PC, aínda que se contemplaba dar facilidades ao citado axuntamiento.

O mesmo Delegado de E. e C. recoñece o informe como un valioso documento, así como a necesidade dun instituto na comarca, cousa que certifica.

A partir de aquí a xente comenza a pedir que o coléxio "Los Exágonos" sexa convertido en instituto aproveitando a súa fábrica. Sucédense as xuntas entre partidos e sindicatos con vista a parar a subasta prevista para o día vinte e un de xúlio, para que poda ser convertido en instituto de BUP. Como medidas de forza fíxose unha concentración diante de "Los Exágonos". A raíz desta concentración o alcalde, Ribera Arnoso, é despedintado novamente.

Tivo lugar tamén unha entrevista en Madrid co Sr. Otero Novás, que non promete nada. Iso si, pregunta cal era a correlación de forzas do Axuntamento de Fene.

O día quince faise unha manifestación por Fene a que asisten cerca de mil persoas, esixindo a estatización do centro e que se parase a subasta. Ao final péchanse, alcalde e concelleais nun coléxio de Barallobre.

Polo de pronto o día vinte e catro a subasta quedou deserta pero a zona sigue necesitando un instituto.

ANUNCIOS DE DESPEDIDA?

Cincuenta militantes do PSG viñan de anunciar a súa baixa no partido despois de terse celebrado o Congreso Extraordinario no que se acordou a non fusión co POG e a creación da M.F.P.G.

Día despois desta anunciada baixa aparecen nas páxinas de varios diários da nación uns anuncios de gran tamaño, pagados non se sabe por quen nos que aparecían os nomes dos militantes que se deran de baixa.

Postos a fala con algunhas persoas cuxos nomes aparecían insertos no citados anuncios, manifestáronnos a súa extrañeza por esta manobra, cando eles nen deron autorización para a súa inclusión nen foran xiquera consultados.

Tamén é de resaltar que as causas que os levaron a pedir a baixa non son en absoluto homologables nen estas aconteceron no mesmo período de tempo.

carta entreaberta

Querida Directora,

O outro día non coidaba o Gobernador da Coruña que no futuro hamos ir por onde nos dea a gana. Mais é virtude patriótica a da paciencia, e pacientemente espero sentado na miña porta que pase o cadavre do inimigo. Señor gobernador e demais catropea, se o vintecinco algúns sentiron nas costas as ben entrenadas porras dos seus esbirros, seupa que a vida dá moitas voltas e o río dialéctico da historia decorre. Pesando nesto, señor gobernador, a min non me doe o lombo.

Tamén é desgracia dabondo pra unha persoa ser tan odiosa que milleiros ó mesmo tempo lle queiran mal, e desta maneira creo que lle pasou o bwana español da Coruña o vintecinco. E non ostante, coído que anda coa cabeza levantada. Mais cómpre lembrar que o burro anda de costume coa cabeza gacha, e érguea cara pra riba cando ornea. A zooloxía recreativa, se un o pensa ben, proporciona moitos datos pra interpretar actitudes humanas doutra maneira incomprensibles.

Mais tamén convén ter algunha preocupación por animais de entidade máis pequena, como poden ser ratas de alcantarilla, fedorentas mofetas e comedores de carniza podre en xeral descontando o avoitor por ser de superior

dignidade. A pega e o corvo, coa súa imaxe eclesial e monástica, anacrónica e reaccionaria, poden servir pra exemplificar aqueles -de pluma tamén- que ousaron chatar de minoría vociferante os moitos que o vintecinco estivemos en Compostela, non por louvar o matón de Clavijo senón por celebrar a nosa Patria. Cando eu ía á escola, aprendéronme o que era menor e o que era maior, e por eso pergunto en qué orde de cousas eramos minoría os 50.000 nacionalistas ou máis. Talvez eramos minoría en restante da poboación de Galicia, pero hai que botar contas que alí patrioticamente estabamos un galego de cada cincuenta, que non é nada má representación se temos en conta a sega da erba, a celebración das festas patronais e outras tantas cousas máis.

Fu preguntarialle ó plumífero que no xornal local de Compostela orneou -en vez de gazmear coma corvo- a condición minoritaria dos nacionalistas, qué cantidade de galegos estivo en Santiago o vintecinco pra celebrar a festa de Santiago Cerrasaña. Descontando el os turistas estranxeiros -portugueses, alemáns, ingleses, españois- e penso que lle ha saír unha esquiña cifra que non xustificará de ningunha maneira a parida proferida: o millor queda a maioría galega aplastante que celebrou a festa relixiosa á curia arcebispa e dous ou tres centos de despistados. O millor a maioría resulta así de cativa e microscópica. O millor resulta que era todo ó róns, e a maioría era minoría. Sonlle cousas da democracia, meu anónimo señor.

E por hoxe non che conto máis. Leva coidado coa tua democrática ferida na perna, que son aí as feridas moi máis de curar, e non debes darlle gusto ó Gobernador deixándote quedar coxa. E dálle unhas apertas ó Suso e ó Bernardo se pra esta teñen saído da cadea democrática. Como dix o poeta, "o que hoxe está arriba, mañá estará debaixo".

DARIO XOHAN CABANA

**BICICLETAS
"DACUNHA"**

Rua do Progreso, 87
Teléfono 226798
OURENSE

LIBRERIA

XA

Vila de Negreira, 3
Tif: 261975
A CORUÑA

resumes

OBRIGADOS A ESCOITAR A MUSICA DA "GUARDIA CIVIL"

Aconteceu en Melide e ven ser un craro exemplo da vergonzante alieación colonial —a que ven sometendo ao noso pobo o escurantismo caciquil, aproveitando de cotío da ignorancia e do medo.

Polos días que anda da acabalo entre a primeira e máis a segunda quincena deste mes, en Melide celebrábase, como todos os anos as festas patronais do San Roque. Este ano a comisión estaba formada por homes do ramo da madeira, en principio, que se saíba, sen unhas connotacións políticas moi determinadas. Así pois, esta comisión solicitou a colaboración da agrupación cultural "Terra de Melide" asimesmo da asociación de veciños. Pero eis que quince días antes da festa a comisión comunicoulles a ambas as dúas entidades que non ía contar con elas xa que os actos culturais "era facer política" e o tempo que facía isto, incluía no programa á Banda de Música da Guardia Civil de Madrid que, deixando outras consideracións a parte, (como por exemplo que nas comarcas próximas a Melide hai unha grande cantidade de bandas de música) supuña o pago por unha corta actuación, de preto de oitocentas mil pesetas. Diante deste feito, xurdeu unha considerábel oposición ao programa de festas previsto aparecendo as primeiras pintadas aconsellando os veciños non pagar as cuotas que a comisión lles asignara.

A tensión foi aumentando e o día quince, data prevista para a chegada da banda, a vila estaba tomada, segundo era ben ostensíbel e foi logo confirmado por un número de Guardia Civil, por cento cincuenta policías de paisano. Ese día pola noite foron detidos dous mozos, un dos cais foi obrifado a firmar un documento firmando ser mem-

dos cais foi obrifado a firmar un documento firmando ser memdos cais foi obrigado a firmar un documento firmando ser membro do Bloque, ceibáronos máis á mañá seguinte foron de novo presos, seica baixo fortes presións. Mais a brutalidade non parou aí e durante o tempo que o concerto da mentada Banda durou. Foi imposta unha relixiosa atención, que logo pregunte senón a aquel mozo ao que se lle ocorreu ceibar un asubio ou aquel outro raparigo que arrebolou un petardo, mallados pola Guardia Civil e por un "social" respectivamente.

A festa xa pasou e debido á dita campaña da comisión organizadora de semellante concerto quedou empeñada en oitocentas mil pesetas. "polo de agora andades ceibos máis dentro de dous anos habedes estar todos pechados e habemosvos arrincar a pel a tiras" repiten e fan correr de boca en boca os energúmenos da localidade referíndose aos membros das organizacións veciñais e de certos grupos políticos nacionalistas.

A actualidade da comarca ferrolana segue a ser unha vez máis a crise económica, que día a día vese como máis galopante, como o está a demostrar a serie de empresas que están a pechar ou próximas a fecélo coa perda de postos de traballo. Fenya, Illasa, Hispania, Julio Pisos, Manufacturas Piñón, Litonaval e un etc. que non se lle ve o final.

Mentres os empresarios por medio da UNION DE EMPRESARIOS, sacan un comunicado de prensa falando das súas dificultades e da necesidade de pedir apoio ao Goberno, os partidos parlamentarios falan de ver in situ a realidade ferrolana. Tal é o caso do novo secretario do PSOE deputado Sr. Francisco Vázquez que nada máis ser elixido, mostrou as súas intencións de voltar a Ferrol para ver o que está a pasar con Fenya. Abofe que xa o debe saber non en val de foi inspector de Traballo.

Fenya de sempre estivo vinculada ao grupo Pastor e foi unha auxiliar de Astano para o que facía traballos de tipo eléctrico. Trás unha primeira crise pasa parte do seu capital a un grupo vasco denominado Alconza, conservando a maioría do capital o Banco Pastor. E por aquí por donde tratan de presionar os traballadores de Fenya, que o Ban-

Ferrol: a crise sigue

FENYA E AS ACIONS SOLIDARIAS

co Pastor se reconeña dono da Empresa e non se desentenda da fábrica que dá traballo a cerca de 200 homes. Manifestacións, mesmo pola Coruña espallando panfletos, peche no CEGEF, carteles polas ruas pedindo o boicot ao Banco Pastor e a retirada dos cartos do dito Banco, boas palabras dos grupos parlamentarios UCD, PSOE PCE tratando todos de solucionar o problema, con a súa intervención diante das "instancias" de Madrid. Ao mesmo pé de Fenya atópase Illasa, fábrica adicada a produción de lápicos que xunto con Hispania tamén de Ferrol e próxima a presentar o expediente de crise, supoñen o 50 por cento da produción do Estado en lápicos.

E se este sector dos lápicos está en crise non menos parece estálo a construción en Ferrol, por falta de apoio. En base a isto se queixaba a Unión de Empresarios de Ferrol acusando directamente a CEGEF e partidos parlamentarios de non ter feito nada. A súa queixa fundaméntase canto que as obras do próximo polígono de Esteiro foron adjudicadas a empresas españolas representantes dos monopolios o mesmo que sucede no polígono de Caranza, onde estas empresas de construción teñen todas as ventaxas da súa banda, deixando de lado as empresas lo-

cais. Manufacturas Piñón que xa fai algún tempo vén sonando para presentar o seu particular expediente de crise pertence ao ramo do textil, ou Litonaval auxiliar de Bazán que leva como dous meses sen abonar a paga aos seus traballadores.

Politicamente como xa dixemos os Empresarios culpan a CEGEF comisión onde se atopan os partidos parlamentarios, e que por outra banda estos ao parecer é por onde queren centrar os próximos pasos a dar sen contar con as outras forzas que apoiaron o 15 de abril. Estoume a referir as forzas nacionalistas do Bloque e PSG. Precisamente foron estas forzas as que tras do 15 de abril requiriron ao PCE, PSOE para que efectivizasen o programa firmado e lido o 15 de abril tras da manifestación do cal se desentenderon.

Agora son estos mesmos partidos "parlamentarios" que pretenden voltar a reclamar unha acción solidaria de toda a comarca para ver de solucionar a grave crise da comarca ferrolana. E moitos nos preguntamos donde vai aquel compromiso de formar unha comisión negociadora onde non estivera a UCD. Aínda estamos á espera de que se cumpla o firmado o día 15 de abril.

SUSO PIÑEIRO

READMISION DUN DESPEDIDO DE VILASMAR EN CANGAS

A finais de xullo deste ano era despedido un redeiro da empresa Vilasmar de Cangas. Pintadas na rua, petición de manifestación, reparto de milleiros de follas entre as fábricas de Cangas a toda a poboación, encerro no axuntamento e a solidariedade amosada polo mesmo pobo deron como resultado que o día 7 de agosto o traballador fora readmitido na empresa, con todos os dereitos correspondentes. Unhos días antes viñeranse de celebrar as eleccións sindicais, resultando elixidos os cinco membros do comité da empresa da ING. "Non teño que agradecer a ningún mais —decía o traballador readmitido— que a todos os traballadores de Vilasmar e ao noso sindicato o voltar estar traballando de novo".

CONGRESO DA U.G.T.

O pasado domingo, día 17, rematou no Ferrol o Congreso da UGT, coa elección do novo segredario xeral para Galicia, Jesus Mosquera, en substitución de Javier Pedrido. A nova executiva, de continuidade, xa que se repiten 10 segredarios, reduce en tres os seus membros. Asimesmo no Congreso ratificouse a existencia de devolución do patrimonio histórico do PSOE-UGT, rexeitando o "intento de invasión programado para os vindeiros días por CC.OO., ING e CSG", da sede devolta recentemente en Vigo.

O novo segredario xeral, poucos momentos antes de que se coñecera oficialmente o seu nomeamento afirmaba que de agora en diante, e variando a actitude do anterior segredario, "faranse declaracións como executiva, non será a miña opinión, senón que haberá pronunciamientos orgánicos". Doutra banda, das conclusións finais deste congreso é de salientar a decisión de manter o acordo marco e o apoio ao Estatuto do Traballador. Mesmo Antón Saracibal declaraba, sobre da liña sindical que vai seguir a devandita central, que "é unha política sindical a nosa que ten que desenvolverse nun contexto difícil do noso país, que perxudica ás organizacións obreiras" e que "esta é unha estratexia que conectou coa clase obreira deste país... Asimesmo, os obxectivos inmediatos que se téñen plantexada a UGT son o desenrolo do Estatuto dos Traballadores, defensa da Lei Orgánica de libertades sindicais, conquistar a representación nos institutos públicos, recuperar o patrimonio sindical, loita contra o paro e a crise, dando prioridade as vindeiras eleccións sindicais que, segundo o mesmo Saracibal, "a UGT está en condicións de ganalas, apesar das dificultades" e que a UGT vai levar independentes e non afiliados".

carta entreaberta

Querida Directora:

Hasme de perdoar que durante as dúas semanas pasadas non che escribese —supoño que estarias impaciente—, pero o que pasou é que estiven facendo unhas pequenas vacacións, se non moi merecidas, polo menos non desmerecidas como as doutros que despois che direi. E tu dirásme que tempouco non me costaba tanto traballo poñerche unha carta, e eu direiche que é certo pero que cando un é tan vocacionalmente gadallo e lacazán como min, calquera pretexto é bon para non facer nada.

Estiven no Morrazo, boa terra por certo (hai que ter a sagra estratexicamente situada), e entereime de que aos que somos así galegos da terra adentro e imos aló de verán, chamámonos poubanos. Pero pior é como lles chaman aos españois e demais estranxeiros, pois chámanlles —con perdón da tua cara— fodechinhos. E isto non é porque hai algúns que ao ben visto astra mercan as latas de chinchos en Madrid para comer os chinchos e tirar as latas na Area de Bon. As veces un pensa se pensarán estar en terra conquistada —que non lles faltaria razón— da maneira que algúns mozos destes e vellos teñen empeño en emporcar Galicia.

Un fodechinhos que veu por alí a cerca de certa consideración foiche o presidente Suárez. Eu aínda vin pasar pola ria

os seus iates en xira. Ao parecer, este rapaz quere converterse no emulo de Franco e imita o seu vello patrón sucando os mares de Galicia en plan capitán pirata, a toda vela e cantando alegre na popa. As veces semellan nenos que fábulan Salgari e mares do Sul.

Un que é un mal pensado de toda a vida —como outros demócratas— pensa que curiosa coincidencia que esteña para vir o referendo autonómico. As leis do azar son inescrutabeis. E tampouco non ten nada que ver a fúria negociadora que lles entrou agora aos socialistas españois e aos pegos sobre a cuestión de teitos autonómicos. O presidente está de vacacións e é alleo a toda esta leria que un aínda máis mal pensado ca min diría que se trata dunha manobra xa preparada de antes e con extrañas connivencias. Non que va! Que en Catalunya teñen unha autonomía de trinta pisos

como un rañaceos de Nova York? Pois os galegos non hemos de ser menos, aí está o Monstro de Toralla para demostrar que nós tamén sabemos de teitos altos.

E mira qué bonito: o señor Suárez non fai política durante vacacións, pero recibe amablemente e moi cordial a uns importantes e significativos intelectuais galegos, que despois saen polo televezo en alegre conversa e visíbeis gargalladas co presidente do Goberno español. Aí temos: o señor presidente estima o ser de Galicia. O señor presidente interese polas cousas de Galicia. O señor presidente ama a cultura de Galicia. O señor presidente sabe incluso algunhas palabras en galego e ¡carallo! con moita gracia nos sardiñadas nocturnas.

O señor presidente é un home de paz, un home que ri e fai, pesca submarina, un home que gosta do mar, dos espacios abertos atlánticos e do espacioso arenal da Lanzada. O señor presidente, bon fulano el, veunos honrar coa súa presenza.

Pero eu digo: señor presidente, por favor, hónrenos máis ben coa súa ausencia. Fóra da casa val vostede un capital, señor presidente. Vaia co seu circo a Madrid, señor presidente.

Xa sabes que eu, por enriba de mal agradecido, son un mal educado.

DARIO XOHAN CABANA

resumes

E VAN CATRO

OUTRO ASALTO A SEDE DA ING NO FERROL

A noite do vinte de agosto ao vinte e cinco era apedreada a sede que a Intersindical Nacional Galega, e xa van catro veces que ocorre o mesmo; causando diversos desperfeitos tais como a rotura dos cristais do exterior, dúas mamparas tamén estragadas, así como desperfeitos nunha máquina de escribir e nunha mesa.

Os representantes de dito sindicato presentaron a correspondente denuncia. A contestación que lles deron, segundo fontes do citado sindicato foi "que se cambiaran para o terceiro piso". Tamén lles preguntaron se se levaban ben coas outras centrais sindicais.

Que se saiba aínda non hai nada esclarecido con relación este suceso, que como ao comezo xa é a cuarta vez que ocorre. O policía aínda non puxo nada en craro, aínda segundo as opinións recollidas os tiros dos autores apuntan cara militantes de Fuerza Nueva.

REQUISA DE CARTEIS DE MONCHO REBOIRAS

O día vinte e un de agosto, o comisario e un inspector de policía, acompañados de dous testigos, entraron na sede da UPG no Ferrol cunha orde de rexistro e incautaron todos os carteis que había en dito local e que conmemoraban o quinto aniversario da morte de Moncho Reboiras.

Hai que reseñar que precisamente no Ferrol, lugar do asinamento de Moncho, foi no único sitio en que se procedeu a requisa, tendo lugar ésta nove días despois da data de celebración do aniversario.

AS PONTES

ELECCION DE ALCALDE E POSIBEL PACTO UCD-PSOE

Días atrás celebrouse nas Pontes de García Rodríguez unha reunión entre Unidade Galega, a Candidatura Independente, o PSOE e o Bloque Nacional Popular Galego con miras a chegar a un acordo para a elección dun novo alcalde; como se sabe o anterior alcalde, Bieito Coello de Unidade Galega dimitiu por razóns de saúde. Acordo que non chegou a producirse diante da negativa do PSOE a respaldar outro candidato que non fose o representante, Castro, aducindo "que era o concellal mellor visto pola esquerda e dereita e que a Unidade Galega non ofrecía garantías xa que o PSG está na Mesa de Forzas Políticas Galegas co Bloque e os outros partidos non tiñan implantación.

Segundo algúns comentários detrás desta postura escóndese un pacto entre a UCD e PSOE, como pasara en Las Palmas, para lograr que non ocupe a alcaldía un nacionalista.

MOAÑA:

ASAMBLEA DE VECIÑOS DO REAL Escolleuse un concello de bairro

CONCELLO DE BAIRRO

Cara a conseguir unha meirande información do axuntamento así coma unha maior rapidez no arranxo dos problemas pequenos e inmediatos, acordouse escoller un fato de veciños o máis amplo posíbel para montar un concello de bairro, asambleario e dependente da assemblea de veciños.

Para isto e por unanimidade nomeáronse dous veciños por rua e mais algúns voluntarios que se sumaron ao concello até un total de vinte, representativos, por outra banda, da realidade social do bairro.

Trás disto, deuse por rematada a assemblea e ficaron reunidos os do concello que acordaron xuntarse no venres, 22.

O TRABALLO REPARTIDO

Para obter unha meirande operatividade e posibilidades inmediatas de solución dos pequenos problemas acordouse, na reunión do día 22 distribuír o concello en cinco comisións, a saber, Auga, Luz e Telefonos; Ruas e Urbanismo; Tráfico e Seguridade; Hixiene e Ensino. Tamén foron escollidos un presidente, un segredario e un vice-segredario, respectivamente, Xosé Currás, Manoel Percero e Lois Ferradás.

Con estas coordenadas de traballo o devandito concello espera ter xa presentados no pleno do venres día 29 algunhas peticións cara a defender sobre todo, a integridade física dos rapaces e a salubridade do bairro.

X.M.C.R.

carta entreaberta

Carlos Varela Veiga

Querida Directora:

O camarada Carlos Varela Veiga era un home bón e xeneroso, traballador e nobre, e a morte foi crua levándonolo na flor da mocidade. Hai unha vella canción partisana que di que se un partisano caí, outro está disposto para encher o seu lugar, e é certo, mais o lugar de Carlos vai ser ben difícil de encher.

A morte sempre é unha cousa impresionante e fera, mais a morte dunha persoa nova e chea de vida, de proxectos, de inqúietudes é moito máis fera aínda. O engano relixioso fala dunha vida despois da morte, mais o Carlos e eu sabiamos que non hai outra vida despois de morrer, que todo se acaba menos a lembranza, menos ese exemplo que queda en pé despois da morte dun militante. A concepción da morte dun ateu téñ unha grandeza e unha traxedia que non téñ a do relixioso, a do que quere ocultar ou ocultarse a tremenda verdade de que todo se acaba. Ninguén fará as cousas que aínda ía facer o Carlos Varela. Alguén poderá facer algo semellante, mais non o mesmo.

O día da Patria Galega do ano 81, iremos a Compostela máis tristes. Non veremos o Carlos subido nalgún sitio inverosímil coa cámara na man para rexistrar a historia. Non veremos a súa calva sudorosa brillar cos raios do sol de xullo. Non veremos o seu longo nariz orgulloso coma osmando o recendo do entusiasmo. Nen tampouco lle tocará levar leña como levou este ano. E tampouco non nos reñirá nunca máis por fumar nen nos botará discursos ecoloxistas contra o fume do tabaco. Nen terá lugar a cumprime a promesa de fumar unha faria cando quitemos un deputado nas próximas eleccións.

Notarase esta falta porque era algo moi noso Carlos Varela. Estabamos tan afeitos a velo, inquedo, en todos os sitios, que o mundo sen el semella distinto, cousa á que lle falta algo coma unha montaña que sempre estivo alí, unha ponte sobre dun río que de súpeto non a hai. Tiña aquilo de institucional e peremne que o convertía en parte natural da nosa paisaxe humana.

Pero algunha presenza queda, é certo, moi importante. Quedan centos de fotografías, deseños de símbolos, kilómetros de cintas cinematográficas, preocupación incesante por crear formas e fixar fitos, por darlle duración ás cousas. Os nosos fillos, algún día, coñecerán a historia da nosa pátria, a historia das loitas difíceis dos tempos sombríos, a historia de como un pobo se puxo en pé, e coñecerá porque o camarada Carlos Varela a filmou, a fotografou, deulle imaxe perpetua.

DARIO XOHAN CABANA

As Festas de Chantada

Un ano máis celebráronse as Festas de Agosto en Chantada. E, outro ano máis, a xente sobrepasou en número ao anterior.

Pero as festas foron máis ou menos como sempre, non houbo nada de novo. O seu número máis brillante seguiu sendo o Folión de Carros, que día a día atrai a máis xente de toda Galicia. Non milloraron en nada, todo se sigue facendo a antiga usanza, destacando a total ausencia de actos culturais así como outro tipo de actividades para aos nenos.

Mais se estas dúas ausencias levataron no pobo voces de protesta, máis aínda levantou o Folión de Carros.

Hai que empezar decindo que non saíron de donde tiñan anunciado polo que orixinaron numerosos atascos.

Logo está a composición do xurado, o mesmo que sempre, os mesmos catro señoritos, que aínda que lles pese non teñen moita idea de que vai a cousa, embora leven anos e anos subindo "a tarima". Non sabemos que outros méritos teñen para ser escollidos, máis que o de estar sempre en todos os lados. No medio deles non había representación algunha de labregos, de obreiros, de xovens, nen de entidades culturais; e xa non digamos de homes que estexan desenrolando unha cultura galega; diso nada.

Isto non é o máis grave, e deixando a un lado, se o rallo foi acertado ou non, é difícil de calibrar, o que non pode facer un señor do xurado é darlle a mesma puntuación a todos os carros participantes, cando había diferencias abismais duns a outros. Non está mal que queira ter como amigos a todo o mundo, pero para isto é mellor que non acepte o cargo de xurado, se o acepta que o asuma con todas as consecuencias.

Por outra banda e deixando xa a un lado o folián, está a desorganización completa en materia de tráfico que reinou durante todos estes días na vila. Pior non podía ser. Cortaban o tráfico nunha rua a unha hora que non había ningún, e deixaban pasar aos coches cando a banda estaba dando o concerto.

Non é culpa dos municipais, como o alcalde quixo dar a entender nunha acción que pouco lle honra ao reñir a máis dun municipal por o caos circulatório que existía. A uns municipais que se voltaban tolos e traballaban a destaxo mais que non puderon facer nada, xa que o mal viña da planificación, e a planificación corresponde a autoridade. Elas foron as culpabeis e só elas, que non boten a culpa a ninguén.

E para outra vez traballar mellor e ter un "pouco de delicadeza", Sr. Campo.